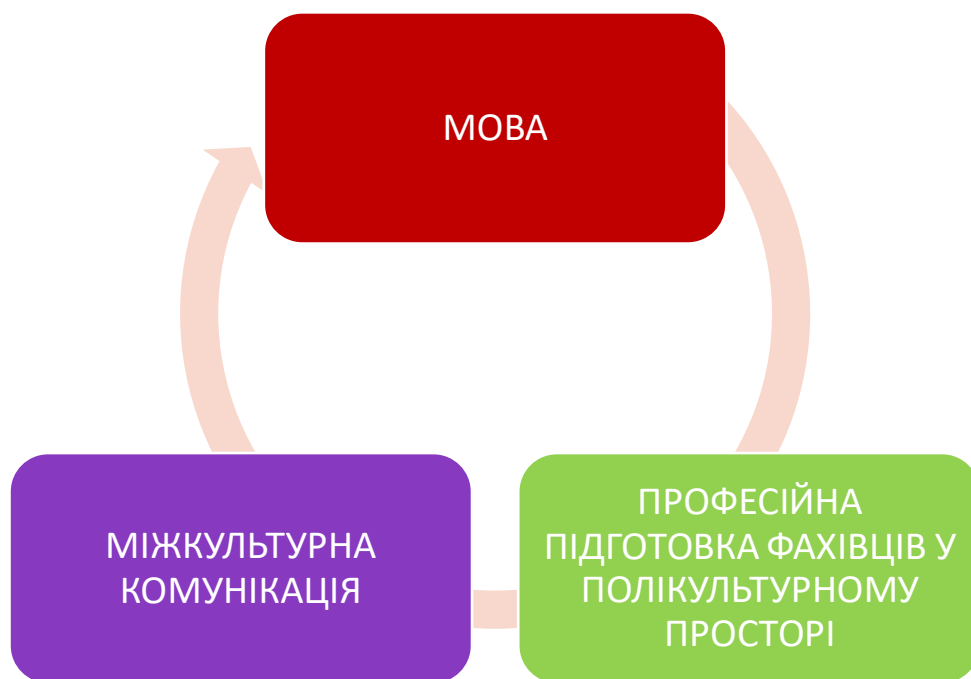

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І

ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ

ХАРБІН – 2025

ОДЕСА – 2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад

«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського» (Україна)

Кафедра перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики

Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»

Інститут педагогічної освіти і

освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (Україна)

Харбінський інженерний університет (КНР)

Намсеульський Університет (Республіка Корея)

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

Харбін – 2025

Одеса – 2025

УДК: 378:81'25-027.512(062.552)

Авторський знак: А43

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол № 16 від 29 травня 2025 року)*

Актуальні проблеми філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі: Міжнародний журнал. – Випуск 8. – Харбін : Харбінський інженерний університет, 2025 – 136 с.

© Харбінський інженерний університет (м. Харбін, КНР), 2025

© Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна), 2025

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова конференції:

Музиченко Ганна доктор політологічних наук, професор, проректор з наукової роботи, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Україна);

Яо Чжєнь заступник секретаря партійного комітету, секретар комісії з перевірки дисципліни, Харбінський інженерний університет (Китай).

Заступники голови конференції:

Попова Олександра доктор педагогічних наук, професор, декан факультету іноземних мов, місцевий директор Інституту Конфуція, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Україна);

Доу Чжєн доктор філософії, професор, директор відділу міжнародного обміну та співробітництва, Харбінський інженерний університет (Китай);

Чжу Дяньюн професор, декан Школи іноземних мов, Харбінський інженерний університет (Китай);

У Ює секретар партійного комітету, Школа іноземних мов, Харбінський інженерний університет (Китай).

Члени оргкомітету:

Авишнюк Наталія доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри Інституту педагогічної та дорослої освіти імені Івана Зязюна НАПН України, член Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (Україна);

Ілона Дерік кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри перекладу, теоретичної та прикладної лінгвістики, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Україна);

Лі Лі асистент декана, Школа іноземних мов, Харбінський інженерний університет (Китай);

<i>Пак Антоніна</i>	доктор філософії у галузі лінгводидактики, координатор Центру освіти, інформації та культури Республіки Корея (Республіка Корея);
<i>Си Хунган</i>	китайська мова, відповідальна за діяльність Інституту Конфуція, Харбінський інженерний університет (Китай);
<i>Бао Ліїн</i>	заступник директора Академічного комітету Школи іноземних мов, Харбінський інженерний університет (Китай),

Експерт з рецензування робіт:

<i>У Юань</i>	викладач, відповідальний за організацію конференції, організатор конференції, Школа іноземних мов, Харбінський інженерний університет (Китай);
<i>Чжан І</i>	викладач, Школа іноземних мов, Харбінський інженерний університет (Китай);
<i>Лю Сяолін</i>	доцент, Школа іноземних мов, Харбінський інженерний університет (Китай);
<i>Цзян Сіньсін</i>	викладач, Школа іноземних мов, Харбінський інженерний університет. (Китай)

Відповідальні секретарі:

<i>Олександра Моргун</i>	доктор філософії, начальник відділу міжнародних зв'язків, заступник директора ОКЦ «Інститут Конфуція» з українського боку, Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Україна);
<i>Лу Яру</i>	секретар закордонних справ, Школа іноземних мов, Харбінський інженерний університет (Китай);
<i>Го Цзямін</i>	академічний секретар, Школа іноземних мов, Харбінський інженерний університет (Китай);
<i>У Дуңцзянь</i>	лаборант, Школа іноземних мов, Харбінський інженерний університет (Китай);
<i>Лі Цзихань</i>	аспірант, Школа іноземних мов, Харбінський інженерний університет (Китай).

ORGANISING COMMITTEE

Conference Chair:

Muzychenko Ganna Sc.D. (Political Sciences), Full Professor, Vice-rector for Scientific Work, State institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky” (Ukraine);

Yao Zhen Deputy Secretary of Party Committee, Discipline Inspection Commission Secretary, Harbin Engineering University (China).

Conference Chair Deputies:

Popova Oleksandra Sc.D. (Education), Full Professor, Dean of the Faculty of Foreign Languages, Local Director of Confucius Institute, State institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky” (Ukraine);

Dou Zheng Ph.D., Professor, Director of the International Exchange and Cooperation Department, Harbin Engineering University (China);

Zhu Dianying Professor, Dean of School of Foreign Studies, Harbin Engineering University (China);

Wu Yue Secretary of the Party Committee, School of Foreign Studies, Harbin Engineering University (China).

Organising committee members:

Avsheniuk Nataliia Sc.D. (Education), Full Professor, Head of Department at Ivan Ziaziun Institute of Pedagogical and Adult Education of NAES of Ukraine, Member of the National Agency of Higher Education Quality Assurance (Ukraine);

Ilona Derik PhD in Philology, Associate Professor, Chairperson of the Department of Translation, Theoretical and Applied Linguistics, the State institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky” (Ukraine);

Li Li Dean Assistant, School of Foreign Studies, Harbin Engineering University (China);

<i>Pak Antonina</i>	PhD in Linguodidactics, coordinator of the Education, Information and Culture Centre of the Republic of Korea (the Republic of Korea);
<i>Si Honggang</i>	Chinese Responsible Person for the Confucius Institute Activities, Harbin Engineering University (China);
<i>Bao Liying</i>	Deputy Director of Academic Committee of School of Foreign Studies, Harbin Engineering University (China)

Paper Review Expert:

<i>Wu Yuan</i>	Teacher in charge of conference organization, Conference host, School of Foreign Studies, Harbin Engineering University (China)
<i>Zhang Yi</i>	Lecturer, School of Foreign Studies, Harbin Engineering University (China)
<i>Liu Xiaolin</i>	Associate Professor, School of Foreign Studies, Harbin Engineering University (China)
<i>Jiang Xinxin</i>	Lecturer, School of Foreign Studies, Harbin Engineering University (China)

Responsible secretaries:

<i>Oleksandra Morhun</i>	Postgraduate student, Head of the Department of International Relations, Deputy of the Local Director of Confucius Institute, State institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky” (Ukraine);
<i>Lu Yaru</i>	Foreign affairs secretary, School of Foreign Studies, Harbin Engineering University (China)
<i>Guo Jiaming</i>	Academic secretary, School of Foreign Studies, Harbin Engineering University (China);
<i>Wu Dongjian</i>	Lab Technician, School of Foreign Studies, Harbin Engineering University (China);
<i>Li Zihan</i>	Postgraduate student, School of Foreign Studies, Harbin Engineering University (China)

组委会介绍

会议主席：

沐泽琴科·安娜
姚震

政治学博士，教授，乌克兰南方师范大学副校长
哈尔滨工程大学党委副书记，纪委书记

会议副主席：

波波娃·亚历山大

教育学博士后，教授，乌克兰南方师范大学外语系主任、孔子学院乌方乌方院长

窦峥

博士，教授，哈尔滨工程大学国际合作处处长

朱殿勇

教授，哈尔滨工程大学外国语学院院长

吴越

哈尔滨工程大学外国语学院党委书记

组委会成员：

阿夫申纽卡·娜塔莉亚

教育学博士，教授，乌克兰国家教育科学院伊万·齐亚尊教育与成人教育学院主任，乌克兰国家高等教育质量保证署委员

伊洛娜·德里克

语言学博士，副教授，乌克兰南方师范大学翻译理论及应用语言学系主任

李丽

哈尔滨工程大学外国语学院院长助理

朴·安东尼娅

语言教学博士，韩国教育信息及文化中心协调员

倡宏钢

哈尔滨工程大学孔子学院中方管理办公室负责人

暴丽颖

哈尔滨工程大学外国语学院学术委员会副主任，
论文评审专家

论文评审专家：

吴源

哈尔滨工程大学外国语学院会议筹办负责教师，
大会主持人

张毅

哈尔滨工程大学外国语学院骨干教师

刘晓琳

哈尔滨工程大学外国语学院骨干教师

姜辛歆

哈尔滨工程大学外国语学院骨干教师

责任秘书：

亚历山大·莫尔贡

研究生，乌克兰南方师范大学外事处处长、孔子学院副院长

吕亚如

哈尔滨工程大学外国语学院外事秘书

郭嘉铭

哈尔滨工程大学外国语学院学术基地秘书

乌东建

哈尔滨工程大学外国语学院实验师

李訾涵

哈尔滨工程大学外国语学院研究生

ЗМІСТ

ВСТУП	11
СЕКЦІЯ I. НАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАРУБІЖНОГО ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА	13
<i>Беляєвська Вікторія</i> . Специфіка перекладу фразеологічних одиниць.....	13
<i>Chen Haixia, Wu Xuan</i> . Ethical Risks of AI Translation: Toward a Global Governance Framework...16	16
<i>Ding Xin</i> . Cultural and Artistic Factors of Proverbs Representation in the Scale of Translation of a Literary Text.....	17
<i>Дерік Ілона</i> . Комп'ютерний переклад: виклики та перспективи.....	20
<i>Fan Yingfang</i> . A Study of Mechanism of AI-Empowered Adaptive Cross-Cultural Narrative Text Generation: Taking International Communication of Excellent Spiritual Heritage of Heilongjiang as an Example.....	22
<i>奧克薩娜·霍羅贊金娜 于奇加</i> 十九至二十世纪之交中国钢琴演奏的起源.....	23
<i>奧克薩娜·霍羅贊金娜 胡易</i> . 论课外教育机构中学生音乐价值观的形成方法.....	24
<i>Gao Heyue</i> . A Comparative Study on the Translation of Culture-Loaded Words in the Joy Luck Club from the Perspective of Functional Translation Theory.....	30
<i>聂玉环</i> . 电影《长安三万里》唐诗英译的海外传播与译介探究.....	31
<i>Iliadi Alexander I</i> . Interpretation of the «Dark» Textual Elements and Etymology.....	32
<i>Korolyova Natalia Livievna</i> . Conceptual Connections as a Translation Problem (The Concept “Lord” as an Example)	35
<i>Popova Oleksandra</i> . Synergism in Translation of Economic and Legal Documents in the Academic Sphere: Distinctive Parameters (on the Material of English, German, Chinese and Ukrainian)	38
<i>Сонко Юрій</i> . Проблеми використання нейромереж у перекладі художніх текстів з української мови англійською.....	42
<i>孙岩, 刘丹</i> . 生态翻译学视角下许渊冲英译古诗翻译研究 – 以杜甫《登高》为例.....	45
<i>Li Yueteng</i> . Polysystemic Perspective on Li Wenjun’s Translation of the Sound and the Fury.....	46
<i>Любимова Світлана</i> . Переклад у світлі комунікативно-когнітивної парадигми лінгвістики.....	47
<i>Моргун Олександра</i> . Лінгвокультурна компетентність у китайсько-українському перекладі: формування та розвиток у системі вищої освіти.....	50
<i>Wang Huan</i> . Transcoding Strategies in Traditional Chinese Music Interpretation Study.....	55
<i>杨子怡</i> . 中国婚礼中新郎新娘身份建构的话语研究.....	56
<i>姚怡伊</i> . RCEP 与 WTO 协同推动数字经济发展的机制研究——以新加坡为例.....	58
<i>张祎鑫</i> . 翻译转换理论视角下环境科学文本翻译实践分析.....	60
СЕКЦІЯ II. ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ПОЛІКУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ	61
<i>Avsheniuk Nataliia</i> . Benefits And Challenges of Using Chatgpt in English Language Learning by Higher Education Students: Ukrainian Context.....	61
<i>Ван Ченьсі</i> . Виховання підлітків засобами народного музичного мистецтва Китаю.....	64
<i>陈丽, 康晓芸</i> . 文学作品的地域文化表现——以《金上京史话》为例.....	67
<i>Glushchenko Volodymyr</i> . Tocharians and Their Languages: Linguohistoriographic Aspect.....	68
<i>Гуданич Наталія</i> . Педагогічний хакатон як засіб розвитку ініціативності суб'єктів освітнього процесу.....	72
<i>Kurasova Nataliya, Andrushchenko Anna</i> . The Role of Journalists in Shaping Public Opinion During Crisis Situations.....	76
<i>Лі Сюелу, Хуан Юйцзе</i> . Мультимодальні стратегії у навчанні східних мов як інструмент формування міжкультурної компетенції.....	79
<i>Li Shangyu</i> . Analysis of Chinese Female Discourse Power Changes in The Woman Warrior.....	81
<i>Liu Jiaxin</i> . Pragmatic Analysis of University Students’ Wechat Nicknames.....	82

Листопад Наталя. Можливості використання імерсивних технологій в закладі фахової передвищої освіти.....	83
Листопад Олексій. Креативний потенціал як важлива складова креативної компетентності здобувачів освіти.....	87
Лю Юйцзе, Малакі Кароліна. Мультиmodalний підхід до викладання східних мов: дослідження ефективності в контексті розвитку міжкультурної компетенції у майбутніх вчителів.....	91
Мардарова Ірина. Впровадження технологій гейміфікації в цифрове освітнє середовище закладу вищої освіти.....	93
Muzychenko Ganna. Political Science Education in Modern Ukraine: Navigating Eurasian Directions Of Scientific Research.....	97
Постригач Надія. Теоретичні аспекти розробки курикулуму у міжнародному науково-освітньому дискурсі.....	102
薛贺予. 脑文本重构——《美国式婚姻》中瑟莱丝蒂尔的成长.....	106
Zhang Yi. Research on the Cultivation Mode of Civic Education in College English Teaching.....	108
黄纯懿, 吕佳颖. 中国高校国际组织人才培养创新研究.....	110
Ivanenko Alexander V. To the Origin of the Oikonym <i>FUN(N)A</i>	110
Цун Ченцзюй, Гаврилюк Ксенія. Роль цифрових технологій у мультиmodalному навчанні східних мов у педагогічному університеті.....	115
Шетеля Ярослав М. Історичні передумови запозичення німецької (австрійської) лексики в діалектний вокабулярій українців закарпаття.....	117
王晨曦. 利用中国民间音乐艺术进行青少年教育.....	121
王盈, 王慧. 《蔚蓝色的岛》中的空间意象与北方书写.....	124
吴越. 推进区域国别研究高质量内涵式发展的路径探索.....	124
Zhang Junnan. Quantifying Power Distance in U.S. Presidential Inaugural Speeches: an Nlp Approach.....	125
Zhang Xinyue. Application of Culture-Loaded Words in Subtitle Translation from the Perspective of Skopos Theory: a Case Study of “Lighting Up the Stars”	127
ІНФОРМАЦІЯ ПРО УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ.....	128

ВСТУП

«Україна як стратегічне перехрестя євроінтеграції: кооперація з Китаєм»

До вашої уваги представлено восьмий випуск міжнародного наукового журналу «Актуальні проблеми філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі». Провідна мета видання – підтримання векторів україно-китайського партнерства в галузях освіти, науки та культури. Журнал сприяє реалізації спільних наукових проєктів, академічної мобільності учасників освітнього процесу, а також обміну культурними надбаннями між нашими державами.

Міжнародний проєкт «Інститут Конфуція», ініційований Державним закладом «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», у 2025 році відзначає 13-річчя. Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція», створений у межах цього проєкту, має на меті зміцнення освітньо-культурного діалогу між Україною та Китайською Народною Республікою. Проєкт, що реалізується за підтримки уряду КНР, успішно забезпечує підготовку кваліфікованих викладачів і перекладачів китайської мови, що, у свою чергу, сприяє розвитку економічної співпраці між Україною та Китаєм.

Важливу роль у регулярному вдосконаленні мовної підготовки, методики викладання іноземних мов та популяризації китайської культури відіграє наявність спеціалізованого наукового видання. Воно слугує платформою для маніфестації результатів досліджень науковців й ознайомлення з напрацюваннями авторів за схожою тематикою.

Попри складні обставини, які наразі переживає Україна, редакційна колегія журналу продовжує активно декларувати сучасні педагогічні концепції і технології, спрямовані на розвиток і становлення молодого покоління та підготовку національних гуманітарних еліт як для України, так і для Китаю. Авторитет журналу серед освітян і здобувачів вищої освіти, його визнання в науковому середовищі свідчить про те, що видання успішно знайшло свою

аудиторію.

Лінгводидактичні проблеми викладання іноземних мов в середній і вищій школі; нагальні питання загального та зіставного мовознавства; сучасні розвідки в галузях перекладознавства і синології; історико-філософські детермінанти формування мовної особистості в багаторівневій системі освіти тощо стабільно залишаються у фокусі пріоритетних наукових напрямів авторів видання.

Слід підкреслити значний внесок партнерів із Харбінського інженерного університету у зміцнення освітньо-наукової кооперації у контексті реалізації Міжнародного проєкту «Інститут Конфуція» на платформі Університету Ушинського.

*Олександра ПОПОВА,
доктор педагогічних наук, професор, декан факультету іноземних мов
Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»*

СЕКЦІЯ І

НАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАРУБІЖНОГО ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

Беляєвська Вікторія
*студентка 3 року навчання
спеціальності 035 Філологія (спеціалізація: 035.041 – германські мови і літератури (переклад
включно), перша – англійська)
факультету іноземних мов,
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»,
Одеса, Україна*

СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ

Ключові слова: *переклад, фразеологічні одиниці, контекст, зрощення*

Дослідження перекладу фразеологічних одиниць поєднує лінгвістичні, культурні та комунікативні аспекти, розглядає складність передачі емоційного та смислового забарвлення фразеологізмів у контексті. Методологічно воно включає як якісні, так і кількісні методи для аналізу значень фразеологічних одиниць, їх перекладу та відповідностей у різних мовах. Вивчаються як фразеологічні еквіваленти, так і аналоги та кальки, що дозволяють передавати емоційно-експресивне забарвлення фразеологізмів. У результаті дослідження акцентується на важливості дотримання норм цільової мови, а також на необхідності точного інтерпретування значень, щоб уникнути перекладацьких помилок.

Фразеологізми являють собою сполучення слів, тобто роздільно-оформлені утворення з повністю або частково переосмисленими компонентами, фразеологічними значеннями. Для фразеологічних одиниць характерна не взагалі сталість на фразеологічному рівні, закономірні залежності словесних компонентів і структурносемантична немодельованість [2, с. 74]. Вони утворені за граматичними моделями змінних сполучень і речень. Під переосмисленими слід розуміти різні за ступенем і характером семантичні зрушення в словах. Сталість на фразеологічному рівні означає взаємозв'язок і взаємодію значень

компонентів словосполучення, унаслідок чого утворюється повне переосмислення словосполучень. Це характерно для категорії фразеологічних зрощень або ідіом [2, с. 74].

Фразеологічні зрощення виникли на базі переносних значень їх компонентів, але ці переносні значення стали незрозумілими з точки зору сучасної мови. «Образність фразеологічних зрощень розкривається тільки історично» [3]. Наприклад, слова «*bay*», що означає «*глухий кут*», і «*besk*» – «*помах руки*» є архаїзмами і ніде окрім поданого вище фразеологізму не вживаються. Таким чином, у фразеологічних зрощеннях утрачено зв'язок між прямим і переносним значеннями, переносне для них стало основним.

Фразеологічні зрощення мають ряд характерних ознак. До їх складу можуть входити:

1. Нейротизми – слова, які ніде окрім даного зрощення, не вживаються, незрозумілі внаслідок цього з т.з. сучасної мови;
2. Архаїзми, які є синтаксично неподільними та в них неможлива у більшості випадків перестановка компонентів. Вони характеризуються непроникністю – не допускають до свого складу додаткових слів. Тому багато фразеологічних зрощень синонімічні словам [3].

Оскільки образна основа таких зрощень не сприймається навіть носіями мови, їх переклад здійснюється переважно прийомом цілісного перетворення [2, с. 74]. Але на відміну від фразеологічних зрощень, де образний зміст розкривається тільки діяхронічно, у фразеологічних єдностях образність, переносність усвідомлюється з точки зору сучасної мови.

Фахівець з теорії та практики перекладу В. Комісаров виокремив три зразки відповідностей ФО в мові перекладу:

1. Фразеологічні еквіваленти, подібні з вихідними ФО за всіма критеріями.
2. Фразеологічні аналоги, що збігаються за семантикою і стилістичною спрямованістю, але з іншою образністю.
3. Калькування. Відповідності цього зразка можуть застосовуватися тільки, якщо початковий образ ФО досить «прозорий», і його відтворення в мові

перекладу уможлиблює зрозуміння реципієнтом переносного значення [1, с. 21].

С. Флорін і С. Влахов наголошують, що «фразеологізм треба перекладати фразеологізмом», але одночасно зазначають: «ми не абсолютизуємо це правило; просто вважаємо, що до такого перекладу, як до ідеалу, потрібно прагнути передовсім і шукати інші шляхи, лише переконавшись у недоцільності фразеологічного перекладу в конкретному тексті» [1, с. 21]. За наявності фразеологічних відповідників ідеться про фразеологічний переклад. В іншому випадку переклад здійснюється іншими, нефразеологічними способами. С. Флорін і С. Влахов, покликаючись на дослідження О. Куніна і В. Комісарова, виокремлюють повні, часткові і відносні еквіваленти для фразеологічного перекладу [1, с. 21].

Більшість дослідників виділяють головний тип відповідностей, який зазвичай називають фразеологічними еквівалентами. При використанні таких відповідностей зберігається весь комплекс значень одиниці, що перекладається. У цьому випадку в мові перекладу є подібний фразеологізм, що співпадає по всіх параметрах з фразеологічною одиницею оригіналу, наприклад: *to play with fire* – «гратися з вогнем»; *to read between lines* – «читати між рядків» [4, с. 24–25]. О. Кунін виокремлює такі типи перекладу фразеологізмів:

1. Повний еквівалент – ідентичний за значенням, лексичним складом і граматичною структурою.
2. Частковий еквівалент – з незначними лексичними чи граматичними відмінностями, але однаковим значенням.
3. Калькування – дослівний переклад, який зберігає метафору або гру слів.
4. Обертональний переклад – виправданий лише в конкретному контексті.
5. Вибірковий еквівалент – вибір найбільш відповідного варіанту для контексту.
5. Описовий переклад – вільний переклад, що використовується для термінологічних виразів [1, с. 21-22].

Отже, переклад фразеологізмів є складним завданням через необхідність враховувати співвідношення значень у вихідній та цільовій мовах і контексти їхнього використання. Неправильний переклад може призвести до втрати або

зміни стилістичних та конотативних функцій. Перекладачі повинні точно інтерпретувати значення фразеологізмів, щоб уникнути "хибних друзів". Фразеологізми відображають культуру та менталітет нації, тому їхній адекватний переклад є важливим аспектом перекладознавства. Перекладачі мають дотримуватися норм мови перекладу для забезпечення правильного перекладу.

Література:

1. Болотнікова А. Особливості перекладу фразеологічних одиниць із зоонімами. *Молодий вчений*. 2020. Т. 1, № 7. С. 21–22. URL: [https://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PolNTU/8527/1/MB%20№7.1%20\(83.1\)%20Болотнікова.pdf](https://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PolNTU/8527/1/MB%20№7.1%20(83.1)%20Болотнікова.pdf) (дата звернення: 11.05.2024).
2. Венжинович Н. Особливості перекладу фразеологізмів з української мови англійською. Навчально-методичний посібник для студентів філологічного факультету ОП «Українська мова та література. Англійська мова та література»: Метод. посіб. Ужгород, 2021. С. 74–75.
URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/49230/1/Венжинович_МЕТОДИЧКА%20УКР.АНГЛ_2021_2pr.pdf (дата звернення: 11.05.2024).
3. Ганенко К. Особливості функціонування та перекладу англійських фразеологічних одиниць з топонімічними компонентами – CORE Reader. *CORE – Aggregating the world's open access research papers*. URL: <https://core.ac.uk/reader/168412400> (дата звернення: 11.05.2024).
4. Мільовська О. Фразеологізми в іншомовній пресі та їх відтворення в українському перекладі (на матеріалі британських електронних змі: guardian, daily mail, daily star, daily express, the times, the independent): Кваліфікаційна робота. Острого, 2021. 97 с.
URL: <https://theses.oa.edu.ua/DATA/2481/Хмільовська%20Оксана.docx.pdf> (дата звернення: 11.05.2024).

Chen Haixia¹, Wu Xuan²

¹MA, Associate Professor, School of Foreign Studies, HEU, Harbin, China

²MA, Lecturer, School of Foreign Studies, HEU, Harbin, China

ETHICAL RISKS OF AI TRANSLATION: TOWARD A GLOBAL GOVERNANCE FRAMEWORK

Keywords: *ethical risks, AI translation, global governance framework*

The rapid advancement of AI translation technologies has significantly revolutionized cross-cultural communication but also unveiled profound ethical risks. These risks encompass data colonialism, algorithmic bias, and security vulnerabilities, threatening global cultural integrity and security. Issues such as privacy breaches, cultural misrepresentation, and accountability gaps necessitate urgent attention. The paper argues for the establishment of a global governance framework to mitigate these challenges, emphasizing principles of differential justice, gradient transparency,

inclusive governance, and adaptive regulation. A multi-tiered collaborative mechanism involving international, regional, and corporate actors is proposed, along with technical governance tools like blockchain-enabled corpus traceability and multilingual ethical risk warning platforms. By embedding ethical principles into policies and leveraging advanced technologies, the global community can harness the benefits of AI translation while safeguarding linguistic diversity and societal trust.

注：本文依托“教育部人文社会科学研究规划基金项目：新文科背景下的‘海军装备’特色平行语料库研究与应用”

References:

1. Brown, A., & Lee, K. (2023). Ethical Challenges in AI Translation: A Case Study of Medical Misinterpretations. *Health Informatics Journal*, 28(2), 123–135. <https://doi.org/10.5678/hij.2023.002>
2. Guo, R. (2020). *Ethics and governance of artificial intelligence*. Law Press China.
3. Li, M., & Wang, H. (2023). Research on cultural and ethical risks in AI translation. *Language and Translation*, 45(2), 78–90.
4. Liu, Y., & Zhao, Q. (2023). Protection strategies for low-resource languages in AI translation. *Ethnolinguistic Studies*, 37(1), 56–68.
5. ISO/TC 37. (2024). *Standards for Terminology and Language Resource Management International Organization for Standardization*. Retrieved from <https://www.iso.org/tc37>
6. Smith, J., & Johnson, L. (2024). The Weaponization of AI Translation in Geopolitical Conflicts. *Journal of International Security*, 15(3), 45–60. <https://doi.org/10.1234/jis.2024.003>
7. UNESCO. (2023). *Atlas of the World's Languages in Danger*. Retrieved from <https://www.unesco.org/languages-atlas>
8. Wang, J. (2023). Proactively addressing ethical risks in machine translation. *Social Sciences in China Press*, 3(21).
9. Wang, L. (2024). Constructing a global governance framework for AI translation. *International Law Studies*, 12(3), 89–102.
10. Zhang, W., & Chen, J. (2024). Applications of blockchain technology in corpus traceability. *Journal of Computer Science and Exploration*, 18(4), 112–125.

Ding Xin

*Deputy Head of International Exchange and Cooperation Department,
Harbin Engineering University
Harbin, China*

CULTURAL AND ARTISTIC FACTORS OF PROVERBS

REPRESENTATION IN THE SCALE OF TRANSLATION OF A LITERARY TEXT

Keywords: *proverb, cultural context, academic cooperation.*

Translation of fiction is, first of all, an interpretation of its fiction from the standpoint of a representative of another linguistic culture. This complex process

requires from the translator not only technical skills and knowledge of the language, but, above all, a deep understanding of the cultural and historical context, a conscious idea of the style and genre of the work, categorical and ideological factors. Preservation of the author's style, cultural and genre affiliation and nuances of the category of the fictional chronotope are necessary conditions for preserving the author's original idea and plot, i.e., for what the work was created. Factors contributing to a correct translation include accuracy and the ability to reproduce the emotional and aesthetic charge of the original, which ultimately forms the quality of the translated text.

The study of the influence of synergy on the translation of fiction texts on the preservation of the author's style is an important aspect of modern translation studies. In this context, it can be noted that speech acts not only as a communication tool, but also as a bearer of cultural and social values. An example of this is the proverb. The proverb as an element of the language system confirms that the same language can unite people despite their differences. They represent a link between speakers of a language that can be transferred from one language to another, reducing social gaps. Proverbs also illustrate the existence of an “enlightened culture” and a “common culture”, which often do not coincide. They are culturally loaded language units that can serve as illustrations in dictionaries, since they contain well-known lexicalized examples [1]. Translating proverbs is a difficult task, since it is not always possible to find an exact equivalent expression in another language. This underlines the idea that a proverb can only be translated with the help of another proverb, which requires from the translator not only a perfect command of both languages, but also an understanding of the cultural contexts. All languages have constant expressions that cannot be translated literally, but can be perceived as images. In such cases, not only the meaning of individual words is important, but also the general meaning of the expression. For example, the English "*carrot and stick*" is a metaphor for reward and punishment, and its translation as "胡蘿蔔加大棒" can convey the true meaning in Chinese (Ukrainian literally: "морквина та велика палиця", but it should be translated into Ukrainian "батіг і пряник"). Similarly, the English "*to have goose bumps*", literally translated as "мати гусячі горби", is adapted in some languages to other cultural realities, for

example, “*мати мурашки по шкірі*” in Ukrainian or “雞皮疙瘩” in Chinese. Also, the expression to «*spill the beans*», which literally means “*розсунати боби*” in Ukrainian and “撒豆子” in Chinese, conveys the meaning of “*give away a secret*”, but a literal translation loses its meaning without the appropriate cultural context. The expression “*a storm in a teacup*”, the literal translation of which is “*буря у склянці води*” in Ukrainian and “茶杯裡的風暴” in Chinese, is used to indicate an exaggerated reaction to a minor problem and has its analogues in other languages, and in the Ukrainian language there is also another expression with the same meaning «*робити з мухи слона*», in Chinese there is no idea of *a glass*, although “*a problem*” is similarly compared “*to a storm*” – “一场小小风波” (“*a small storm*”).

These examples illustrate how important it is to take into account the cultural context in order to avoid erroneous translation and adequately convey the meaning of the original text.

When faced with such phrases, a translator can use different strategies, in particular modulation or equivalence. For example, modulation can be used to simplify statements, changing their form to achieve greater clarity, while equivalence demonstrates how two texts can describe the same situation using completely different stylistic and structural means. This emphasizes the importance of synergy in translation, because a successful translation requires not only accuracy, but also a deep understanding of cultural contexts in order to preserve the author's style of the original.

Also, research into synergy in translation is extremely relevant in the modern world due to the spread of globalization and cultural exchange. As an intermediary between authors and readers, the translator faces numerous challenges, especially when it comes to conveying subtleties of style and cultural specifics.

One of the main problems in translation is preserving the original meaning of the statements. Proverbs, which often contain a deep cultural context, can lose their meaning when translated. The well-known English proverb “*A bird in the hand is worth two in the bush*” and its Ukrainian equivalent “*краще синиця в руках, ніж журавель у небі*” illustrate the idea quite correctly. The idea is quite consistent with a Chinese

idiom that is also associated with the image of a bird: “麻雀虽小，五脏俱全” (“*the sparrow is small, but everything is in its place*”). Despite the fact that these statements convey a similar idea, their images and cultural associations are different, which complicates the translator's task. In this context, it is important to convey not only the words, but also the essence of the expression. In such cases, it is advisable to use different types of translation: free (meaning by meaning) and literary (literal). This difference emphasizes the importance of adapting the text to the target audience, taking into account its cultural and linguistic characteristics. In the context of synergy, the translator must find a balance between accuracy and adaptation. This means that he or she must not only preserve the author's style, but also take into account how the text will be perceived in the new culture. Thus, synergy in translation becomes an important tool for preserving the cultural identity and stylistic features of the original work.

References:

1. Bohatyrets V., Kudelko Z., Melnychuk L. Growing Synergy between the Knowledge Society and Cognitive Translation Studies. 2021. URL: https://www.researchgate.net/publication/354402633_GROWING_SYNERGY_BETWEEN_THE_KNOWLEDGE_SOCIETY_AND_COGNITIVE_TRANSLATION_STUDIES (date of access: 30.12.2024).

Дерік Ілона

кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики,

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»,
Одеса, Україна

КОМП'ЮТЕРНИЙ ПЕРЕКЛАД: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Ключові слова: інформаційно-комунікативні технології, комп'ютерний переклад, CAT.

Протягом останніх десятиліть інформаційно-комунікативні технології (ІКТ) відіграють центральну роль у багатьох професіях, пов'язаних з мовою: перекладачі та технічні письменники використовують спеціальне програмне забезпечення для повторного використання частин тексту або вже перекладених речень, для дотримання вимог корпоративної мови, специфічної для клієнта, для забезпечення узгодженості термінології тощо. Оскільки кінцевою метою є підвищення якості та продуктивності, використання таких інструментів стало настільки повсюдним, що їх наявність здебільшого сприймається як належне.

При обговоренні ІКТ в усному перекладі важливо розрізняти технології за рівнем їх взаємодії

з перекладачем і завданням перекладу. На нашу думку, можна запропонувати чітке розмежування між двома групами технологій, процесно-орієнтованими технологіями, з одного боку, і системно-орієнтованими технологіями – з іншого. До першої групи належать системи управління термінологією, програмне забезпечення для вилучення знань, інструменти корпусного аналізу тощо. Вони орієнтовані на процес, оскільки призначені для підтримки перекладача під час різних підпроцесів перекладу і, отже, на різних етапах завдання, тобто до, під час і, можливо, після самої перекладацької діяльності, незалежно від способу. Вони є невід'ємною частиною перекладацького процесу і безпосередньо пов'язані та можуть впливати на когнітивні процеси, що лежать в основі перекладацького завдання. Процесно-орієнтовані технології є відмінним елементом комп'ютерного перекладу (CAT), який можна визначити як форму усного перекладу, в якій людина-перекладач використовує комп'ютерне програмне забезпечення, призначене для підтримки та полегшення певного аспекту усного перекладу із загальною метою покращення якості та продуктивності. У цьому контексті інструменти CAT – це всі види комп'ютерних програм, розроблених, щоб допомогти перекладачам принаймні в одному з різних підпроцесів усного перекладу, наприклад, у керуванні базами даних, у лексикографічному запам'ятовуванні, у активації вокабуляру тощо.

Друга група, технології, орієнтовані на навколишнє середовище, включає в себе ІКТ-інструменти і програмне забезпечення, яке «оточує» безпосередньо процес перекладу, як-от: консолі кабінки для синхронного, пристрої для віддаленого перекладу, навчальні платформи. Технології, орієнтовані на навколишнє середовище, відіграють центральну роль у розвитку деяких видів усного перекладу (синхронного перекладу зокрема), і майбутні розробки, наприклад, у сфері дистанційного перекладу, можуть мати значний вплив на професію перекладача, її статус та умови праці, але вони не змінять радикально основу, на якій базується усний переклад. Нові технології поступово змінюють ландшафт професійного перекладу, і є підстави вважати, що темпи змін прискоряться протягом найближчих років. Завдання для дослідників перекладу полягає в тому, щоб дослідити можливості використання нових інструментів CAT, оцінити їх доцільність, проаналізувати стратегії, якими перекладачам може доведеться керуватись, і в кінцевому підсумку перенести ці знання для підготовки нових генерацій перекладачів.

References:

1. Baker, M. (1995). Corpora in translation studies: An overview and some suggestions for future research. *Target*, 7(2): 223–243.
2. Berber-Irabiien, D.-C. (2010). *Information and Communication Technologies in Conference Interpreting*. Lambert Academic Publishing.
3. Biagini, G. (2016). *Glossario cartaceo e glossario elettronico durante l'interpretazione simultanea: uno studio comparativo*. Tesi di laurea, SSLiMIT Trieste.
4. Carabelli, A. (1997). *IRIS Interpreters' Resource Information System. Una banca dati interattiva*

per la formazione di interpreti e traduttori. Unpublished dissertation, SSLMIT-Università degli Studi di Trieste.

5. Chernov, G.V. (2004). *Inference and anticipation in simultaneous interpreting: a probability-prediction model*. Amsterdam & Philadelphia: John Benjamins.

6. Costa, H., Corpas Pastor, G., and Durán Muñoz, I. (2014). A comparative User Evaluation of Terminology Management Tools for Interpreters. In *Proceedings of the workshop on Computational Terminology (CompuTerm'14), 25th International Conference on Computational Linguistics (COLING'14)*

7. Fantinuoli, C. (2006). Specialized Corpora from the Web for Simultaneous Interpreters. In Baroni, M. and Bernardini, S., editors, *Wacky! Working papers on the Web as Corpus.*, pages 173–190. Bologna: GEDIT.

8. Fantinuoli, C. (2009). InterpretBank: Ein Tool zum Wissens- und Terminologiemanagement für Simultandolmetscher. In *Tagungsband der internationalen Fachkonferenz des Bundesverbandes der Dolmetscher und Übersetzer e.V. (BDÜ)*, pages 411-417, Berlin.

9. Fantinuoli, C. (2011). Computerlinguistik in der Dolmetschpraxis unter besonderer Berücksichtigung der Korpusanalyse. *Translation: Corpora, Computation, Cognition. Special Issue on Parallel Corpora: Annotation, Exploitation, Evaluation*, 1(1):45–74.

10. Fantinuoli, C. (2012). *InterpretBank - Design and Implementation of a Terminology and Knowledge Management Software for Conference Interpreters*. Doctoral Thesis, University of Mainz.

11. Fantinuoli, C. (2016). Computer-assisted preparation in conference interpreting. In *Proceedings of the conference Translation and Interpreting: Convergence, Contact, Interaction, Triest*.

Fan Yingfang

MA, Associate Professor, School of Foreign Studies, HEU, Harbin, China

A STUDY OF MECHANISM OF AI-EMPOWERED ADAPTIVE CROSS-CULTURAL NARRATIVE TEXT GENERATION: TAKING INTERNATIONAL COMMUNICATION OF EXCELLENT SPIRITUAL HERITAGE OF HEILONGJIANG AS AN EXAMPLE

Keywords: *cross-cultural narrative, adaptability, text generation, artificial intelligence, excellent spiritual heritage of Heilongjiang*

In the context of cultural exchange and mutual learning, the global dissemination of cultural heritage has emerged as a critical theme. However, challenges such as cultural barriers and narrative rigidity hinder its international reach. This study focuses on Heilongjiang's excellent spiritual heritage as an example to explore how AI-empowered text generation can bridge these gaps in international communication. The research proposes a four-phase framework: cultural decoding, narrative reconstruction, human-AI collaboration, and effect verification. It is found that AI-empowered cross-cultural narrative adaptation is conducive to optimizing intercultural communication.

It is hoped that this study could provide theoretical and practical insights for the Belt and Road Initiative's cultural exchanges and offer actionable models to serve the reform of foreign language education.

References:

1. Cai, P., He B., Tang D., & Zhang, G. (2024). *An Interdisciplinary Study of Memory, Space and Narrative in British and American Literature*. Southwestern University of Finance and Economics Press.
2. Campbell, J. (2008). *The Hero with a Thousand Faces (3rd ed.)*. New World Library.
3. Goddard, C., and Wierzbicka, A. (2004). Cultural Scripts: What Are They and What Are They Good For? *Intercultural Pragmatics (1-2)*, 153–166.
4. Hofstede, G. (2011). Dimensionalizing Cultures: The Hofstede Model in Context. *Online Readings in Psychology and Culture, 2(1)*. <https://doi.org/10.9707/2307-0919.1014>.
5. Koehler, A. (2017). *Composition, Creative Writing and the Digital Humanities*. Bloomsbury.
6. Li, X. (2024). Text and Sentiment Analysis of Content Generated by LLM Representing Cross-Cultural Contexts. *TEFLE, (04)*, 25–31.
7. Su, M. (2022). “Revival of Narrative” and “Narrative Turn” in Contemporary Western Historiography. *Journal of Historiography, (02)*, 72–86.
8. Tian, J. (2021). Travel Writing: A Keyword in Critical Theory. *Foreign Literature, (04)*, 95–106.

奧克薩娜·霍羅贊金娜

教育学副博士，副教授 乌申斯基南方乌克兰国立师范大学 敖德萨，乌克兰

于奇加

高等教育二级（硕士）研究生 音乐与舞蹈教育学院 乌申斯基南方乌克兰国立师范大学 敖德萨，乌克兰

十九至二十世纪之交中国钢琴演奏的起源

关键词： 中国音乐教育，钢琴演奏，钢琴学派

如今，中国现代钢琴演奏的现状令人惊叹。中国钢琴家是世界各地最负盛名的钢琴比赛的参与者。中国钢琴演奏蓬勃发展的先决条件是欧洲和中国之间的富有成效的创造性互动，这种互动自基督教在中国传播和传教士活动以来就变得意义重大。据中国学者刘琦、卞萌、刘晓龙记载，早在十八世纪初康熙皇帝统治时期，中国就出现了羽管键琴，宫廷音乐家太监必须学习演奏（刘琦，1986，第14页）。

十九至二十世纪之交，基督教教会学校在中国的各个省份的开放，促进了中国音乐教育的发展，因为它们奠定了音乐素养的基础，不仅学习了歌唱、音乐理论和和声，还学习了钢琴演奏艺术。由于当时遍布全国的基督教传教中心，中国

人有机会熟悉亨德尔、巴赫、海顿的作品，除了弦乐器和管乐器外，还使用了管风琴和钢琴。赵越认为，“正是这些方向成为中国专业音乐教育建立和发展的基础”（赵越，2023，第 41 页），为中国第一批交响乐团的出现奠定了基础，当然，也为钢琴演奏的发展奠定了基础。

孙中山创建中华民国，成为积极的青年教育运动的源泉。大量的中国青年开始在欧洲和美国学习，然后返回中国，将所获得的知识传授给年轻一代。从那时起，音乐课成为学校课程中重要的必修部分。

1919 年的“五四运动”对中国与欧洲国家的关系具有重要意义，该运动旨在改革和振兴中国文化艺术。因此，这场运动催生了各种文化现象和社团，其本质是将欧洲传统逐步融入中国教育和文化空间。该运动的一个例子是北京大学成立“音乐教学协会”，其目的是“教授年轻音乐家音乐理论、表演和音乐教育学科，以便在中国推广本科水平的音乐教育”（梁秀敏，2012，第 82-87 页）。

1949 年中华人民共和国的成立，是音乐教育和钢琴演奏文化发展中的下一个重要步骤，这使得邀请美国和欧洲的顶尖教师和表演者来教导有才华的年轻人学习钢琴成为可能。早在二十世纪初，中国对钢琴教学的兴趣就大大增加，从音乐学校（包括私立学校）到上海和中国其他城市的音乐学院，音乐机构纷纷开放。冯义然指出，正是在这一时期，国外钢琴学派的影响显现出来，这反映在中国钢琴家向当时在中国工作的著名国外教师学习专业教育的趋势中。这些教师包括马里奥·帕奇、鲍里斯·扎哈罗夫、塔蒂亚娜·克拉夫琴科、亚历山大·切列普宁。由于这种经验，中国钢琴家有机会熟悉曲目和西方教学方法，这有助于提高他们的表演技巧水平（冯义然，2022，第 17-18 页）。

罗志辉的研究确定了符合欧洲标准的国家音乐会生活发展的历史阶段，这些阶段对中国钢琴演奏传统的形成产生了重大影响。因此，该学者认为，第一阶段始于 1904 年，持续 16 年，至 1920 年；第二阶段，中国音乐会生活发展和音乐教育建立，涵盖 1920 年至 1930 年这十年；第三阶段从 1941 年持续到 1965 年，在中国与苏联相互影响的特定政治条件下，中国音乐表演和音乐教育生活得到发展；第四阶段涵盖 1966-1976 年，其特点是由于“文化大革命”而出现的危

机；第五阶段（从 1977 年至今）展示了表演和音乐教育活动的相当积极的发展（罗志辉，2016，第 32 页）。

如果说在二十世纪二十年代之前，能够举办独奏音乐会的中国钢琴家只有瞿默嫻，那么 1927 年上海第一所中国音乐学院的开放，则开启了中国钢琴演奏发展的新阶段。除了在欧洲和美国学习的中国钢琴家王瑞駟和李恩科外，叶西波娃的学生鲍里斯·扎哈罗夫（其教学原则以手指技巧发展的方法为基础）和亚历山大·切列普宁（在他的倡议下，组织了中国音乐史上第一个“中国钢琴创作”比赛）也在上海音乐学院工作。斯拉夫裔的表演教师将东斯拉夫钢琴学派特有的鲜明的情感表演和深刻的诠释带入中国音乐家的钢琴演奏教学中。

因此，上海音乐学院的开放以及音乐会钢琴家和钢琴系教授的富有成效的活动，使得我们可以谈论第一个中国钢琴学派——“上海学派”的建立，这在其发展和建立的早期阶段对中国钢琴演奏的发展起到了重要作用。

参考文献

1. 罗志辉（2016）。中国钢琴艺术的中国特色。大舞台，第 5 期，34-38 页。
2. 刘琦（1986）。羽管键琴何时传入中国。中国音乐，北京，第 3 期，12-15 页。
3. 梁秀敏（2012）。艺术院校和综合性大学钢琴专业教育改革研究。湖南第一师范学院学报，第 12 期，53-58 页。
4. 冯义然（2022）。文化对话视角下 20 世纪至 21 世纪初中国钢琴学派的形成与发展：哲学博士论文。利沃夫。
5. 赵越（2023）。20 世纪至 21 世纪初中国钢琴音乐中的循环形式：哲学博士论文，知识领域 02-文化与艺术，专业 025-音乐艺术。苏梅国立马卡连科师范大学。苏梅。

奥克薩娜·霍羅贊金娜

教育学副博士，副教授 乌申斯基南方乌克兰国立师范大学
敖德萨，乌克兰

胡易

高等教育二级（硕士）研究生 音乐与舞蹈教育学院 乌申斯基南方乌克兰
国立师范大学
敖德萨，乌克兰

论课外教育机构中学生音乐价值观的形成方法

关键词： 价值观，音乐价值观，方法，课外教育机构，艺术学校

人格价值观的形成问题一直是教育学中一个重要而相关的问题。尤其是在当今，在全球冲突、经济、政治、社会变革和转型时期，这个问题显得尤为突出，世界各国人民都深受其影响。当今残酷的现实表明，有必要培养具有高度公民意识的人，他们能够自我发展、自我教育、艺术创造性的自我实现，并在精神和人文主义的基础上开展活动，致力于掌握真正的人类和民族价值观，并在其基础上形成自己的价值观。

在不同的历史时期，诸如夸美纽斯、裴斯泰洛齐、苏霍姆林斯基、孔子等教育学巨匠都关注了价值观问题的各个方面。王立珍、唐君毅、何仁富、黄舒光、赵志群等人的著作也探讨了该问题的某些方面。艺术评论家克留科娃、索霍拉、富尔森科、波塔普丘克、坦科等人的研究也探讨了音乐价值观的各个方面。比科夫斯卡娅、科尔尼延科、利佩茨基、利亚什科、普斯托维特、苏申科、蒂亨科等人的科学著作则探讨了课外教育机构在儿童和青少年价值观形成过程中的作用。

施瓦茨认为，“价值观”的概念按重要性排序，其特征如下：信念（包括信仰范畴）；个人定义的目标，激励行动；超越特定情境和行动的普遍范畴（与规范和设置不同）[5，第3-4页]。

音乐艺术领域的价值观形成也完全（如果不是更多的话）与激活人格的情感领域有关。音乐艺术是一种特殊的价值，通过特殊的精神价值方法可以确保与之交流的有效性，因为通过“客观化”音乐艺术作品，人的意识获得人格价值特征和人文主义的创造性内容[3]。教导孩子在广阔的音乐艺术空间中定位是非常重要的，尤其是当涉及到被认为是每个人生命中过渡和困难时期的青少年儿童时。因此，在孩子认知和获得音乐艺术领域正确价值观方向的阶段，重要的是让他们接触到最好的音乐艺术作品，让他们掌握专门的知识，发展他们特定的技能和能力、音乐注意力以及充分感知音乐艺术作品的的能力，这不仅有助于音乐文化的发展，而且是形成生活经验和人格精神文化的重要方面。正是从情感的培养开始，形成价值观导向的人格，因为情感和道德发展是音乐教育的必要组成部分，没有它们，任何教育阶段的音乐教育都将失去意义。我们将“学生的音乐价值观”理解为一种社会心理现象，它表征了个人在音乐艺术领域的需求和兴趣，以及他们

在课外教育机构学习过程中认知分析和创造性表演活动的积极性。我们选择了以下结构组成部分：动机（对音乐艺术价值观的动机的存在和发展，学生对情感感知和掌握这些价值观的选择性倾向）；认知（关于价值观的知识、音乐理论、历史知识、相应的音乐表演技能和能力的存在）；行为（充分实现所获得的知识和本能力的能力，学习中的主动性，实现价值观的活动）；创造性（对创造性过程、创造性探索和掌握真正的音乐艺术价值观的渴望）。

课外教育是教育体系的一个组成部分，“旨在发展儿童和青少年在教育、科学、文化、体育、技术和其他创造性领域的才能”，重要的是，“旨在获得他们社会化、进一步自我实现和/或职业活动所需的初步专业知识、技能和能力”[4]。课外教育的教育目标是培养受教育者的认知和实践能力，向他们传授知识，发展他们在生活中取得成功所需的技能和能力，在新市场关系中培养有竞争力的人[1]。教师影响学生的重要范畴和手段是课外教育方法，这些方法有助于形成学生的意识、智力情感领域、意志和行为，并分为：形成人格意识的方法（谈话、讲座、辩论、讨论、智力拍卖）；组织活动的方法（教育要求、公众舆论、练习、创造教育情境、情境角色扮演游戏、社会心理培训、“头脑风暴”等）；激励行为的方法（竞赛、鼓励等）[1]。

在课外教育机构学习条件下，学生音乐价值观的形成过程中，我们使用了以下方法：讲座、谈话、视觉插图、讨论、音乐作品形象艺术内容的口头表达、音乐作品的演示、创造性任务、作品分析和解释、多媒体技术的使用。为了有效应用这些方法，我们确定了形成音乐价值观的实践工作的主要阶段：动机价值阶段、评估分析阶段、活动创造阶段。

在动机价值阶段，使用了激励和动机学生的方法。因此，我们让艺术学校的学生参与讲座音乐会的举办，其目的是引导学生的音乐价值观掌握世界音乐艺术的真正价值观，主题如下：“起初是文字”、“音乐的秘密”、“世界音乐之都”、“民歌的历史”、“沉浸在爵士乐的世界中”。“青年流行音乐，作为娱乐业的生动例子”，“现代流行音乐的主要风格”。每次讲座音乐会后，都进行了讨论和谈话，在此过程中，我们试图培养学生对不同流派音乐艺术作品的价值

态度，并培养他们充分感知的能力。一个单独的工作类型是与艺术学校的学生一起观看和讨论劳埃德·韦伯的摇滚歌剧《耶稣基督超级巨星》和《猫》。在这个阶段，还要求学生在听众面前展示他们独立学习的各种流派的小作品（古典、民间、爵士、流行音乐），并解释他们的选择。

评估分析阶段旨在通过获得知识和应用知识、技能和能力来形成学生的音乐价值观。在这个研究阶段，重点是培养课外教育机构学生音乐感知的技能和艺术分析音乐艺术作品的的能力，这成为创造性任务的基础。因此，要求学生聆听不同流派的音乐作品并分析这些作品的艺术内容。音乐材料包括以下作品：巴赫三声部创意曲 a 小调、b 小调、D 大调；莫扎特《d 小调幻想曲》；贝多芬《热情奏鸣曲》；保罗·杜卡《魔法师的学徒》交响诗，威尔第《弄臣》。吉尔达的咏叹调，比才《卡门》中的斗牛士进行曲；科列萨《科洛梅卡》，乌克兰民歌《哥萨克过河》、《哦，梦游》、《哦，那边在山后》、《谢德里克》；《我的晚星》

（音乐：亚·斯捷波沃伊，歌词：塔·舍甫琴科），《月夜》（歌词：米·斯塔里茨基）；劳埃德·韦伯的摇滚歌剧《耶稣基督超级巨星》和《猫》的片段。在完成这项创造性任务的过程中，考虑了奥·罗斯托夫斯基提出的音乐发展观察方案，根据该方案，学生的注意力集中在：确定作品的性质及其主要情绪；建立音乐形象发展的动态和作品的高潮；音乐语言主要元素的特征及其在创造艺术形象中的相互关系和作用；确定音乐作品的意识形态和审美内容；作品内容的自我分析，其审美评价（罗斯托夫斯基，第 280 页）。活动创造阶段旨在通过激活学生的音乐表演活动来形成艺术学校学生的音乐价值观，这涉及让青少年参与各种音乐教育活动，其目的是让学生熟悉不同时期和流派的音乐，特别是那些在学生音乐偏好排名中排名不高的音乐，激活他们的创造性活动，为每个项目参与者充分展示创造性能力创造条件。为了让学生参与积极的音乐表演活动，创建了“学生爱乐乐团”，其成员包括学生、家长和课外教育机构的教师。作为“学生爱乐乐团”工作的一部分，举办了一系列关于欧洲、中国和乌克兰音乐、流行爵士和流行音乐主题的音乐教育活动，这些活动不仅促进了这些活动参与者的精神发展，而且促进了成为这些教育讲座音乐会积极听众的普通学校学生的精

神发展。音乐教育活动的主题和形式选择如下：讲座：“音乐与文字的融合”、“门德尔松的创作生涯”、“传统乐谱与 20-21 世纪乐谱的创新思想”；讲座音乐会：“音乐——声音的艺术”、“复调艺术大师”、“浪漫主义艺术和音乐——以浪漫主义作曲家的作品为例”、“爵士乐及其他”、“音乐舞蹈之旅”；音乐会：合奏音乐会“二至八”、钢琴系学生音乐会“从古典到爵士”；音乐视频沙龙：米洛斯·福尔曼的电影《阿玛迪斯》、《伦纳德·伯恩斯坦。西区故事》、莉安娜·马拉比尼的《维瓦尔第，红发牧师》、尼基·斯坦的《路德维希·范·贝多芬》的视频放映和讨论；艺术项目“乌克兰——同一个国家”，与敖德萨第 3、4 艺术学校的学生共同举办。在这个工作阶段，我们非常关注完善项目每个参与者的音乐表演活动，培养他们的艺术才能、舞台行为能力以及向观众传达表演作品艺术形象内容的能力和意愿。在这个阶段，创造成功情境的方法是主要的。通过使用这种方法，孩子们在准备和舞台表演过程中都感到负责和自信，充分意识到自己在每个活动中的重要性，学会了团队合作和互相支持。

因此，逐步应用所选方法在课外艺术教育机构的教育过程中形成学生的音乐价值观，证明了它们的有效性和效率。

参考文献

1. 乌克兰“课外教育法”，2000 年 6 月 22 日，第 1841-III 号。
2. 罗斯托夫斯基，奥·亚.（2011）。音乐教育理论与方法：教学方法手册。基辅：教学书籍-博格丹。
3. 鲁德尼茨卡，奥·普.（2002）。教育学：普通与艺术：教科书。基辅：IPPO。
4. 苏申科，特·伊.（1996）。课外教育学：教科书。基辅：ISDO。
5. 施瓦茨，S.H.（2012）。基本价值观的施瓦茨理论概述。《心理学与文化在线阅读》，2，1-20。

Gao Heyue

Postgraduate, School of Foreign Languages, HEU, Harbin, China

A COMPARATIVE STUDY ON THE TRANSLATION OF CULTURE-LOADED WORDS IN THE *JOY LUCK CLUB* FROM THE PERSPECTIVE OF FUNCTIONAL TRANSLATION THEORY

Keywords: *functionalist translation theories, culture-loaded words.*

The functionalist translation theory takes skopos theory and loyalty principle as the core. It emphasizes that the purpose of the translator plays a decisive role in the whole act of translation, and considers that it is necessary to consider the changeable relations among the original author, translator and target reader, and adopt appropriate translation strategies to achieve different translation purposes. Therefore, translation is not merely a linguistic transformation, but also a cross-cultural communication behavior. The Joy Luck Club is the debut novel of the Chinese-American writer Amy Tan. Since Chinese American writers have both Chinese and American cultural background and language ability, Chinese American literature also presents the characteristics of cross-cultural writing. The social cultural elements of The Joy Luck Club are fully displayed through a large number of culture-loaded words, highlighting the unique Chinese culture that has been preserved in a foreign country, and also demonstrating the important role of culture-loaded words in the exchange and dissemination of civilizations. However, it can be difficult to translate culture-loaded words in the process of language transfer. In the process of translation, how to translate the multi-cultural fusion language and how to present the literary works under the collision of Chinese and American cultures to the Chinese readers is undoubtedly a major challenge for translators. Given this, this paper will explore different translation styles of Li Jun and Zhang Li and Cheng Naishan and the specific application of functional translation theory in literary translation by comparing and analyzing the two Chinese versions.

References:

1. 王光林. (2002). 翻译与华裔作家文化身份的塑造. *外国文学评论*, (04), 148–156.

2. 张美芳.(2005).功能加忠诚 – 介评克里丝汀·诺德的功能翻译理论. *外国语(上海外国语大学学报)*, (01), 60–65.
3. 仲伟合,钟钰. (1999). 德国的功能派翻译理论. *中国翻译*, (03), 48–50.
4. 王红成. (2002). *功能翻译理论的目的性特征*. 当代翻译理论著作评介. 成都: 四川人民出版社

聂玉环

硕士研究生, 哈尔滨工程大学外国语学院, 哈尔滨, 中国

电影《长安三万里》唐诗英译的海外传播与译介探究

关键词: 唐诗英译, 海外传播, 译介, 《长安三万里》

在全球化背景下, 国产电影作为文化传播的重要载体, 逐渐走向国际舞台。电影《长安三万里》中的唐诗英译, 不仅承载了中国传统诗词与历史文化的精髓, 也成为推动中华优秀传统文化海外传播的关键途径, 有利于打破文化壁垒, 吸引国外受众目光。本文通过分析译介主体、译介内容、译介途径和译介受众四个要素, 重点探讨了译者主体性、归化与异化策略的平衡运用、数字化平台的传播途径, 以及西方受众、学术研究者和电影产业从业者等不同受众群体的接纳与反馈, 这四个要素的协同作用使得电影《长安三万里》中的唐诗英译取得了显著的译介效果。该研究旨在揭示电影《长安三万里》中唐诗英译的文化传播作用, 力求为国产动画电影的字幕翻译提供借鉴, 为中华文化的国际传播与对外译介提供理论支持, 同时为国产动漫“出海”提供行之有效的参考策略。

参考文献

1. 鲍晓英. (2014). *中国文学“走出去”译介模式研究[D]*. 上海外国语大学.
2. 董海雅. (2017). 中国当代儿童文学在英语国家的译介模式探析 – 以曹文轩《青铜葵花》英译本为例[J]. *山东外语教学*, 38(05), 88–95.
3. 李伟荣. (2016). 20 世纪中期以来《易经》在英语世界的译介与传播[J]. *燕山大学学报(哲学社会科学版)*, 17(03), 87–95.
4. 李奕华. (2019). 新时代黄梅戏海外传播中的译介探究 – 基于多元系统理论的视角[J]. *安*

徽师范大学学报(人文社会科学版), 47(02), 149-156.

5. 鲁遥. (2024). 杜甫诗歌在俄罗斯的译介及传播策略研究[D]. 大连外国语大学.
6. 毛志文. (2024). 白居易诗歌在俄罗斯的译介与研究[J]. 外语教学理论与实践, (03), 79-88.
7. 米聆瑞. (2024). 从生态翻译角度看国产动画电影字幕对中国元素的表达 – 以《长安三万里》为例[J]. 今古文创, (47), 103-106.
8. 邵璐. (2022). 中国当代文学在英语世界的翻译与传播: 框架、思路与方法[J]. 扬子江文学评论, (06), 17-22.
9. 辛红娟, 杨贺. (2024). 动漫电影《长安三万里》“出海”的国际传播逻辑探究[J]. 对外传播, (08), 37-40.
10. 徐庆莉. (2023). 中国原创儿童绘本的译介效果分析[J]. 东南传播, (11), 93-96.

Alexander I. Iliadi

*Doctor of Philological Sciences, Full Professor of the Department of Translation, Theoretical and Applied Linguistics, Faculty of Foreign Languages,
State institution «South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky»
Odessa, Ukraine*

INTERPRETATION OF THE «DARK» TEXTUAL ELEMENTS AND ETYMOLOGY

Keywords: *etymology, text, reconstruction, prototype, Iranian lexical relicts.*

Introduction. An important step of the linguistic analysis of the written monuments is the determination of the semantic load of the proper names (anthroponyms, ethnonyms, toponyms) in the text. It is quite revealing that often ancient authors themselves resort to etymologization of some unclear proper names, if it is necessary for the correct understanding of the provided data related to the geographical and ethnographic nature. In the modern investigations of the old texts, onomastic material is the traditional object of linguistic analysis of the geographical, historical and poetic compositions of the ancient (Greek and Latin) and medieval authors. However, the onomastic corpus of the medieval legal acts of X–XV centuries and business documentation of later times most often are not etymologically interpreted. Etymologically, the most difficult category is toponymy, therefore the geographical names of the different ranks in the legal documents are the «dark» elements of the text the interpretation of which is always **relevant** for linguistics.

We suggest the *etymology* of two toponyms, attested in written in Latin juridical acts created in the Hungarian chancelleries of the late Middle Ages. To the best of our knowledge, these geographical names do not have any convincing etymological

explanation up to now.

Boyachapothaka, Borathapathaka («ubi due magne vie in unum conveniunt – in via ad caput riuuli *Boyachapothaka*») – river, a left tributary of the Svinka River in the Hornád River basin. Vl. Šmilauer clarifies reading as *Borathapathaka* [7, p. 208, 403]. This is an example of typical for Hungarian documents adaptation of the foreign-language toponym by means of the nomenclature term *pataka, pathaka, pothaka* ‘flow, stream, river’, borrowed from the Slavonic speech, cf. *Kojatapataka* – a left tributary of the Svinka River near the *Kojetic*, which is from the name *Kojata*; riuulus *Garadnapathaka*, 1332 = *Garadna* – a tributary of the Malý Hornád River near the village *Garadna* = Slovak *Gradna* in Hungarian rendering [7, p. 403, 414] etc.

The first part of the hydronym, i. e. **Boratha*, is of interest from the etymological viewpoint. Taking into account the features of Hungarian graphics, two variants of interpretation **Boratha* are possible:

1) as Sarmato-Alanian **bor-[w]ata* – composite of adj. **bor* ‘yellow’ (< **baura-*, cf. Ossetian *bor*) & **wata* ~ Old Indian *avatá-* ‘well, pond’ (suffixal derivative from the variants of the common Aryan etymon **au-* : **u-* : **ya-* ‘to flow’; about its Iranian reflexes see: [2, p. 373, 383; 5, p. 46; 4 (1, p. 256)]). Post-vocal *t* is occasionally saved in final position in the Ossetian [3, p. 28] and Alanian, while spirant *w* in Scythian and Ossetian tends to dropping after consonants and sonants before *a*, *ā*, therefore for **Boratha* is probably more archaic condition, i.e. **bor-wata* ‘yellow source’, the reconstruction of which clarifies the etymological composition of the word.

Ossetian toponym *Борæфææз* = «Yellow Mountain Pass» has close to **borwata* composition [8, p. 74];

2) as **barata* ‘fast-flowing, bubbling [stream]’ < **bar-nta-* – part. act. praes. to Iranian **bar-* ‘to move quickly’, ‘to bubble’, cf. Avestan *bar-* ‘quickly, rapidly move’ (of water, wind), Avestan late *barənti-* loc. sing. ‘in the storm; in a swift motion’ [4 (2, p. 106)]. With this etymology, the root *o*-vocalism is the result of vocal mutation of Iranian *a* in the ancient Magyar speech (examples see: [7, p. 508]).

Komafew, 1269 – mountain on the territory which was under the rule of Dubica (in the charter of Béla King of Hungary and Croatia about the lands and the boundaries

of Dubica comitat): «in Zauam ... in montibus iret directe per berch et perveniret ad montem Rabfew vocatum et inde tenderet et perveniret ad locum Plazy vocatum, ubi essent due mete et inde progredederetur directe versus meridiem et perveniret ad montem *Komafew* vocatum» [6 (5, p. 511)].

Like in the case with the toponym parsed above, it also concerns Sarmato-Alanian composite. The first part is Hungarianization of Alanian **kāma* ‘gorge’ (: Ossetian *kom* ‘gorge’, ‘hole’, ‘mouth’) by means of the *fő* [*few*] ‘head (in the geographical meaning)’, cf. in the same document *Rabfew*, *Thodinafew*, «in aquam *Thempnifew*» [6 (5, p. 511)]. Despite *o*-vocalism of the root *Kom-*, one cannot equal Ossetian *kom*, because the name is documented with XIII century, while shift **ā > o* before nasal sonants in the Old Ossetian speech accomplished only by the end of XIV century (Yu. A. Dzitssoity), and Jassic language in Hungary in XV century kept old *ā* in this position too (V. I. Abaev). Here we should see vocal mutation of **a > o* in *Magyar* use; this is one of the processes, which accompanied phonetic adaptation of foreign-language words with similar structure by Magyars, cf.: Sarmato-Alanian **xan-gan* > Hungarian *Hangon* (A. I. Iliadi), Slavonic *kopanja* > Hungarian *koponya* etc. [7, p. 508].

The oronym undergone a partial tracing, therefore its second part was substituted by Magyar lexical equivalent of a Sarmato-Alanian word. But what the word was? It is quite expected Hungarian *fő* [*few*] ‘head’ could be the literal translation of Alanian **sar* ‘head’, ‘peak’, ‘top’ (: Ossetian *cæp* ‘head’ and ‘peak’, ‘upper’, ‘top’, ‘top piece’, ‘beginning’). Consequently, the full original form of the Alanian name was **kāma-sar* or the syntactic construction with the genitive **kāmi sar* ‘the top of the gorge’ = Ossetian *Комы сæп* «Beginning of the Gorge», *Комы сæптæ* «Tops of the Gorge» [1 (1, p. 118; 2, p. 431)].

Conclusions. Overviewed geographical names, probably, belong to the Sarmato-Alanian stratum in the historical toponymy of Slovakia and Croatia. Their possible Iranian attribution expands the list of the Sarmato-Alanian lexical relicts, attested in the geographical nomenclature of the Middle Danube region.

References:

1. Цхуырбаты, З. Д., Дзицойты, Ю. А. (2013–2015). *Хуссар Ирыстонны топоними*. М. : Наука. Т. I–II.
2. Bailey, H. W. (1979). *Dictionary of Khotan Saka*. Cambridge ; London etc. : Cambridge University Press.
3. Cheung, J. (2002). *Studies in the Historical Development of the Ossetic Vocalism*. Wiesbaden : Dr. Ludwig Reichert Verlag.
4. Rastorgueva, V. S., Edel'man, D. I. (2000–2020). *Etymological Dictionary of the Iranian Languages*. М. : Vostochnaya literatura. Т. 1–6.
5. Sims-Williams, N. (1983). Chotano-Sogdica. *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*. №46. P. 40–51.
6. Smičiklas, T. (ed.) (1905–1990). *Codex diplomaticus regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae. Vol. III–XVIII*. Zagreb.
7. Šmilauer, Vl. (1932). *Vodopis starého Slovenska*. Praha ; Bratislava : Nákl. učené společnosti Šafaříkovy v Bratislavě.
8. Tsagaeva, A. Dz. (1962). Materials on Toponymy and Hydronymy of Ossetia. *Bulletin of North Ossetian Research Institute*. Т. XXIII, Vol. I (Linguistics). P. 74–106.

Korolyova Natalia Livievna

*Senior Lecturer at the Department of Translation, Theoretical and Applied Linguistics,
the State institution “South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky”,
Odesa, Ukraine*

CONCEPTUAL CONNECTIONS AS A TRANSLATION PROBLEM (THE CONCEPT “LORD” AS AN EXAMPLE)

Keywords: *cultural concept, cultural context, lexeme.*

The multi-tiered branching in the secular and ecclesiastical nomenclature of such a significant for the English consciousness and British culture cultural concept as “*Lord*” greatly complicates its correct linguistic interpretation by concepts of other cultures, and for a correct translation into other languages requires the corresponding knowledge of its complex semantic differentiation. On the other hand, this lexeme, when considered in a cultural context, presupposes the study of all its meanings and corresponding nominations in unity and indivisibility as aspects of one concept, in a single ethnocultural field, as a basic part of the national conceptual sphere. The conceptual sphere itself in this case is understood as “a set of categorized, standardized, processed concepts in the consciousness of the ethnic group” [1]. What is perceived in the Slavic consciousness and, accordingly, translated into the Slavic languages by means of various lexical units embodying various concepts, in the English consciousness turns out to be inseparable, tightly interconnected and constantly

contacting factors of one concept, functioning in various spheres.

In this case, the untranslatable realia is the very connection between *the lord*, as a member of the House of Lords; *the lord*, as a bearer of the title, a representative of a noble family and the son of a titled person (earl or marquis); *the lord*, as a high-ranking official holding a high position, as a rule, heading one of the departments of the executive power (*Lord Advocate, Lord Chancellor, Lord Justice*) and, finally, the main link between all these phenomena, the name and appeal to *the Lord God Jesus Christ* (for example, in the main Christian prayer – *Lord's Prayer*).

Cultural generalization by native speakers should always be taken into account: it acts as a symbol of national pride and the dominant principle of national self-identification: the English nation is protected by God, His viceroys among mere mortals receive the same address, only written with a small letter. The emphatic interjection (*Lord!*) neutralizes the prayerful semantics (using *the Lord's name* in vain). At the same time, prayerful interjections bring this nomination closer to earthly rulers, who, in the view of the English, have significant power over their destinies – a mentality tradition inherent to the inhabitants of the United Kingdom, which preserves and honors the traditions of constitutional monarchy. The third subsphere containing nominations with the help of the lexeme “*Lord*” is the allusive layer, which is always activated as influential and significant, and represents a set of combinations of the lexeme in question with various proper names, the bearers of which were both historical real characters and artistic images.

In Slavic languages, the conceptual associativity, semantic and morphological connection between nominations addressed to God and nominations to noble people or officials have either been preserved, but their nominations have undergone minor transformation (*Господь, Господин, господин, господине*) or not been preserved (*Боже, Бог, Bóg, пан, пане*). Anyway, for speakers of the Slavic languages they are different lexemes. In addressing a noble person, since the beginning of the 20th century, the nominations with the idea “*lord*” have lost their positions in colloquial speech in these cultures.

In addition, these words have never played the role of a title in the Slavic

languages, and, therefore, when translating the lexeme “*Lord*” from English into the Slavic languages, one should always take into account possible traditions when using this word in various contexts, which are not noticeable to the Slavs, that’s why it is necessary to take into account both the intentions of the author of the statement in the setting for a certain, cultural audience, and possible echoes in the perception of the audience itself, whose consciousness is saturated with certain powerful associations and tendencies. These factors are inevitably lost in the language of translation, resulting in historical social, religious and political lacunae. It is possible to avoid deformation of the idea only by introducing additional explanatory information in the form of historical and socio-cultural references borrowed by the translator from lexicographic sources and literary encyclopedias.

Thus, a modern translator, when translating such complex linguistic phenomena as the conceptual lexeme “*Lord*,” should not only be guided by a broad vertical context, but should also put himself/herself in the place of the original author, as well as in the place of the reader for whom the text was intended.

References:

1. Terniievska, Ye. (2022). Development of the National Conceptosphere in Great Britain. *Polonia University Scientific Journal* 53(4). 143 – 150. URL: https://www.researchgate.net/publication/365424347_DEVELOPMENT_OF_THE_NATIONAL_CONCEPTOSPHERE_IN_GREAT_BRITAIN

Popova Oleksandra

*Doctor of Science in Pedagogy, Full Professor, Dean of the Faculty of Foreign Languages,
the State institution "South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky",
Odesa, Ukraine*

**SYNERGISM IN TRANSLATION OF ECONOMIC AND LEGAL
DOCUMENTS IN THE ACADEMIC SPHERE: DISTINCTIVE
PARAMETERS (ON THE MATERIAL OF ENGLISH, GERMAN, CHINESE
AND UKRAINIAN)**

Keywords: *distinctive parameters, economic and legal documents, academic sphere, synergism, English, German, Chinese, Ukrainian.*

Recently, some active actions of Ukraine aimed at Eurasian integration into the academic space have been observed. The international arena of educational and academic cooperation is the basis for the multifaceted development of the potential of Ukrainian students, scientists, and educators.

The lexical and grammatical construct occupies an important place in the implementation of the semantic load of academic documentation regulating economic and legal relations in the academic sphere in the 21st century. Systematic updating of the lexical component occurs through innovations that permeate almost all socio-legal, economic and political, educational and scientific, cultural spheres, etc., that is why vocabulary requires regular study and analysis as a linguistic phenomenon.

Modern multi-vector directions of academic cooperation between Ukraine, Western and Oriental countries, the USA, Great Britain provide for the active participation of Ukrainian youth in academic mobility programs, scientific grants, cultural events, educational projects, the economic and legal aspects of which are reflected in the relevant agreements. In view of the above, we state the need to involve translators who speak English, German, Chinese, Korean, Japanese, for the full-scale implementation of joint academic activities, correct interpretation of the content of the studied documents and improving the quality of training intended for would-be translators.

The focus of the initiated studies is English as the official international language of oral and written communication in the academic sphere in both Western and Oriental countries. The German language is gaining popularity in the Ukrainian–European cooperation, which is caused by a multitude of various educational grants for Ukrainians and numerous immigrations of Ukrainians to Germany. The languages of those Oriental states that support Ukraine during military operations and conscientiously fulfil the terms and conditions of cooperation agreements – namely Chinese, Korean, Japanese – are among the authoritative Oriental languages. Ensuring synergy in the translation of documents that regulate economic and legal relations in the academic sphere in the 21st century, taking into account common distinctive parameters in not closely related languages in the context of a changeable translation paradigm is a guarantee of adequate perception and reproduction of the semantic load of the documents under study [4].

The above-mentioned issues stipulate the **purpose** of the research – to analyse the distinctive parameters of synergy while translating English, German, and Chinese texts of original official documents regulating economic and legal relations in the academic sphere in the 21st century into Ukrainian. Achieving the set goal involves solving these **tasks**:

- to clarify the essence of the phenomenon “distinctive parameters of translation synergy”;
- to identify the mechanism of interaction of the studied parameters on the platform of authentic economic and legal documents in the academic sphere and their translation versions in Ukrainian;
- to specify the indicators of the manifestation of distinctive parameters of translation synergy at the linguistic and extralinguistic levels.

Original English, German and Chinese contracts and agreements, academic mobility programs, educational and scientific grants alongside their translated versions in Ukrainian are chosen as the **research material**. To process the designated research material these **research methods** were used: *analysis* of the structural and linguistic framework of the studied official documents to determine the specifics of the

implementation of the Ukraine's international academic cooperation with the Western and Oriental countries; *a comparative method* – to enable identifying linguistic and extralinguistic features of original English, German and Chinese documents at the background of their Ukrainian translated versions; *the method of systematization* and *the method of translation analysis* – to establish indicators of synergy while translating the document under focus into Ukrainian, their similar and distinctive linguistic and extralinguistic phenomena, to be more precise.

Results and discussion.

Distinctive parameters of the translation synergism in the academic sphere are represented by these indicators *at the linguistic level*: 1) differences in the use of terminology in the authentic texts under study and in the means of their reproduction in Ukrainian; 2) differences in the grammatical framework of the authentic texts under study and in the means of their reproduction in Ukrainian; 3) text frame. *The extralinguistic component* of the academic sphere is implemented by the markers as follows: 1) connotative use of intonation, non-linguistic signs; 2) kinesics [4].

When reproducing terminology from English, German, and Chinese into Ukrainian, equivalent translation and search for a match prevail (e. g. Engl. *responsibilities* – *обов'язки* (equivalent translation); German *Verantwortlichkeiten* – *обов'язки* (equivalent translation); Chinese 义务 [yìwù] – *громадський обов'язок; обов'язки, зобов'язання* (match translation)).

The transcoding (transliteration/transcription) of foreign terms-neologisms into Ukrainian (particularly those of the English origin) are the common translation denominators (e. g. Engl. *spam* – *спам* (equivalent + transliteration); German *die Spam* (a borrowing + loan translation from English) – *спам* (equivalent + transliteration)). In the creation of Chinese terms-neologisms, a descriptive translation of the essence of new phenomena is observed, therefore, in Ukrainian an equivalent of the original or a descriptive translation of a phenomenon is used (e. g. Engl. *cyberspace* (cyber + space) – *кіберпростір* (equivalent); German *der Cyberspace, der virtuelle Raum* (a borrowing + loan translation from English) – *кіберпростір* (equivalent);

Chinese 网上世界 [wǎngshàng shìjiè] (= (все)світ/ простір інтернет/онлайн) – Інтернет-світ (explanation)).

The grammatical framework of academic documentation is represented by syntactic parallelism as well as by:

- Infinitive constructions in English and German texts (e. g. *We are not by any means obligated to attend the event; it is optional* (English). *Wir sind keineswegs verpflichtet, an der Veranstaltung teilzunehmen; sie ist freiwillig* (German).

- Gerundial constructions in English texts (e. g. *The Parties shall come to a mutual consent before signing this Agreement*).

- Subordinate clauses that perform the function of an object in Chinese texts (e. g. 许多人认为私人办学可助长精英主义 – Багато людей вважають, що приватна освіта заохочує елітарність) [3].

Ukrainian translation of academic documentation takes up more text space due to the non-related grammatical structure of the languages under focus. Ukrainian versions of translated German texts are somewhat similar in volume; Chinese texts occupy less space than Ukrainian versions of their translation due to the “hieroglyphic symbolism” of its manifestation [1].

Emotionality is not typical of the academic/official sphere [2]. Image signs (pictures, photos, graphics), emblems, logos, seals, and stamps of organizations draw attention as non-verbal signs.

The **perspectives** of further research are seen in the study of the basis for a changeable translation paradigm in the context of globalization while translating English, German, and Chinese official documents regulating economic and legal relations in the academic sphere in the 21st century into Ukrainian.

References

1. Korolova, T. M., Popova, O. V., & Ding, Xin. (2021). *Translation of Official Documents (based on English, Ukrainian and Chinese languages)*. 2nd edition. Odesa: Publishing house “Helvetica”. 272 p. [in English].
2. Popova, O. V. (2016). Documentary discourse. *Typologhiia suchasnoho dyskursu: monohrafiia [Typology of Modern Discourse: monograph]*. Edited by T. M. Korolova. Kyiv: Osvita Ukrainy. pp. 10–29 [in English].
3. Popova, O. V. (2023). Economic and Legal Documents in the Academic Sphere: Content-related, Linguistic and Translational Aspects (on the material of English, Chinese and Ukrainian). *MOVA*

(*naukovo-teoretychnyi chasopys z movoznavstva*) [*LANGUAGE (scientific-theoretical journal of linguistics)*], 39. pp. 13–18 [in Ukrainian].

4. Popova, O. V. (2024). Economic and Legal Documents in the Academic Sphere: Synergism of Translation (on the Material of English, Chinese and Ukrainian). *М О В А (naukovo-teoretychnyi chasopys z movoznavstva)* [*LANGUAGE (scientific-theoretical journal of linguistics)*], 41. pp. 28–37 [in Ukrainian].

Сопко Юрій І.

*аспірант кафедри германських і східних мов та методики їх навчання,
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»,
Одеса, Україна*

ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ НЕЙРОМЕРЕЖ У ПЕРЕКЛАДІ ХУДОЖНІХ ТЕКСТІВ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ АНГЛІЙСЬКОЮ

Ключові слова: *нейромережа, штучний інтелект, проблема, проблематика, рішення, неперекладність, переклад, дискурс, засіб, доброчесність.*

Вступ. Використання різноманітних спеціальних засобів перекладачем є обов'язковою умовою процесу перекладу, оскільки вони уможливають оперативне розв'язання поточних завдань в умовах нестачі часу. *Актуальність* роботи в цьому напрямку зумовлена дедалі частішим використанням можливостей штучного інтелекту й нейромереж у перекладі. Нині найчастіше використовуються нейронні мережі *ChatGPT, Gemini, DeepSeek* та деякі інші. Їхнє призначення у діяльності перекладача – дотримання балансу правил академічної доброчесності та збереження його автономії.

Основна частина. Оскільки нейромережі становлять (а) особливий тип комп'ютерних алгоритмів для допомоги розв'язання складних завдань [1], (б) спосіб машинного навчання (комп'ютер вчиться виконувати завдання в роботі зі значною кількістю прикладів) [2], (в) обчислювальну модель, побудовану за зразком функціонування людського мозку [3], то вони здатні обробляти великі обсяги даних, виокремлювати з-поміж них закономірності та давати підґрунтя для відповідних висновків/рішень. Наприклад, при користуванні нейронними мережами в автоматизованому перекладі важливим є дотримання оригінального змісту в широкому розумінні, тобто зберегти особливості стилю автора, його семіотики, світогляду, його підтекст, алюзії тощо разом із усіма помилками, яких

він припустився (навмисне чи ні). Це означає, що нейронна мережа все-таки залишається помічником перекладача, допоміжним засобом, який не визначає особливості перекладу, а тільки збирає необхідні дані, висновок про які цілком в рамках професійної компетентності перекладача.

1. Особливо важким є переклад за допомогою нейромереж текстів зі значним психологічним навантаженням і глибинною символікою, як-от: матеріал творів Говарда Ф. Лавкрафта, чия творчість вирізняється символікою і міфологічністю вигаданого ним всесвіту, який важко зрозуміти навіть читачеві, не кажучи вже про штучний інтелект. Пор. «*Outside the ordered universe is that amorphous blight of nethermost confusion which blasphemes and bubbles at the center of all infinity – the boundless daemon sultan Azathoth, whose name no lips dare speak aloud, and who gnaws hungrily in inconceivable, unlighted chambers beyond time and space amidst the muffled, maddening beating of vile drums and the thin monotonous whine of accursed flutes; to which detestable pounding and piping dance slowly, awkwardly, and absurdly the gigantic ultimate gods, the blind, voiceless, tenebrous, mindless Other Gods whose soul and messenger is the crawling chaos Nyarlathotep*» (The Dream-Quest of Unknown Kadath), де нагромадження епітетів, без сумніву, може дістати адекватного перекладу лише в роботі перекладача.

Нехтування помилками в роботі нейромережі може призвести до небажаних наслідків, а отже, робота з подібними програмами вимагає від перекладача відповідного рівня володіння ними.

2. Перед початком використання методів автоматизованого перекладу необхідно попереднє всебічне вивчення тексту і досконале знання дискурсу автора з урахуванням усіх нюансів та прихованих смислів. Не володіючи твором у повній мірі, сам перекладач навряд чи зможе надати штучному інтелекту належний об'єм даних задля досягнення очікуваного результату. Наприклад, переклад «*the monstrous nuclear chaos beyond angled space which the Necronomicon had mercifully cloaked under the name of Azathoth*» (Г. Ф. Лавкрафт «The Whisperer in Darkness»), який би спирався на уявлення про ядерний апокаліпсис від використання ядерної зброї, був би абсолютно неприйнятним, оскільки спонукав

би читача до неправильних висновків. Річ у тім, що в часи, коли було надруковано це оповідання (1931 р.), ідея ядерної зброї з її потужною руйнівною силою не була ще відомою. Йдеться про ієрархію богів у міфологічному всесвіті письменника, де Азатот посідав центр, ядро всесвіту.

3. Результати, отримані внаслідок залучення до перекладу програм штучного інтелекту, часто містять крайнощі: там, де припускається вживання простих слів, нейронна мережа може перевантажити перекладений текст структурно складнішими лексемами чи навіть словосполученнями, хоча без цього цілком можна обійтися (*to risk – to take risks, to run risks* або *be safe, reinsure – play it safe*).

4. Програми штучного інтелекту не враховують нюансів естетики тексту, часто ігноруючи деталі, потрібні для створення відповідного естетичного ефекту на читача, без чого переклад багато втрачає, а інколи й загалом втрачає сенс. Пор., наприклад, складність перекладу українською мовою такого уривка з оповідання Г. Ф. Лавкрафта: *«He was now on a dim-litten plain whose sole topographical features were great boulders and the entrances of burrows. The ghouls were in general respectful, even if one did attempt to pinch him while several others eyed his leanness speculatively. Through patient glibbering he made inquiries regarding his vanished friend, and found he had become a ghoul of some prominence in abysses nearer the waking world. A greenish elderly ghoul offered to conduct him to Pickman's present habitation, so despite a natural loathing he followed the creature into a capacious burrow and crawled after him for hours in the blackness of rank mould. They emerged on a dim plain strown with singular relics of earth – old gravestones, broken urns, and grotesque fragments of monuments – and Carter realised with some emotion that he was probably nearer the waking world than at any other time since he had gone down the seven hundred steps from the cavern of flame to the Gate of Deeper Slumber»* (The Dream-Quest of Unknown Kadath).

Висновки. Проведене спостереження дає підстави говорити про те, що активна заміна традиційного авторського («людського») перекладу перекладом, виконаним формами штучного інтелекту, поки що повністю не виправдовує себе

й надалі навряд чи виправдає з огляду на те, що в парі «людина – нейромережа» головною все-таки є людина, а машина лише виконує певні операції, що потребують контролю й корекції з боку перекладача навіть попри значний потенціал штучного інтелекту. Використання технології нейронних мереж в автоматизовану перекладі є доцільним лише при суворому дотриманні певних жорстких правил і достатньому рівні обізнаності перекладача.

Література:

1. Дія.Освіта – IT-студії URL: <https://it-osvita.diia.gov.ua/task/item/2a163d33-3da4-48d2-bbd0-f3a14a7b93da> (дата звернення 03.03.25).
2. Нейромережа – що це, як працює, найкращі приклади. URL: <https://journal.gen.tech/post/sho-take-neiromerezhi> (дата звернення 03.03.25).
3. Нейромережі – це що простими словами і як працює у 2023 році. URL: <https://www.site2b.ua/ua/web-blog-ua/nejromerezhi-shho-ce-i-yak-pracyuye.html> (дата звернення 03.03.25).
4. The First Public Demonstration of Machine Translation Occurs. URL: <https://www.historyofinformation.com/detail.php?id=666> (дата звернення 03.03.25).
5. Система автоматизації перекладу – це не машинний переклад. URL: <https://www.itaf.biz/uk/systema-avtomatyzacii-perekladu-ce-ne-mashynnyj-pereklad/> (дата звернення 03.03.25).

孙岩¹, 刘丹²

¹ 讲师, 外国语学院, 哈尔滨工程大学, 哈尔滨, 中国

² 讲师, 外国语学院, 哈尔滨工程大学, 哈尔滨, 中国

生态翻译学视角下许渊冲英译古诗翻译研究 – 以杜甫《登高》为例

关键词: 生态翻译学, 三维转换, 《登高》

生态翻译是一种以生态学为视角的翻译研究方法。其核心是要求译者从语言、文化、交际三个维度确保翻译作品能达到原作的意境和效果。本文以许渊冲翻译的唐诗《登高》为例, 以生态翻译学为指导理论, 从“三维”转换的角度对许渊冲先生的古诗英译文本进行研究, 探讨“三维”转换策略对古诗词翻译的适用性, 希望在提高译文质量的同时, 促进不同文化的交流互鉴。

参考文献

1. 胡庚申. (2008). 生态翻译学解读. *中国翻译*, 29(06), 11–15+92

2. 庚申. (2011). 生态翻译学的研究焦点与理论视角. *中国译*, 32(02), 5-9+95.
3. 胡庚申 & 李晓晓. (2024). 生态翻译学理论系统建模与具象呈现. *中国翻译*, 45(04), 5-14+191
4. 胡庚申. (2021). 生态翻译学的理论创新与国际发展. *浙江大学学报(人文社会科学版)*, 51(01), 174-186.
5. 许渊冲. (2022). *许渊冲译杜甫诗集*. 北京:中译出版社.
6. 杨嘉卉 & 赵祥云. (2024). 许渊冲诗词英译的双重境界: 审美再现与文化重构. *郑州轻工业大学学报(社会科学版)*, 25(02), 86-94.

Li Yuemeng

Postgraduate, School of Foreign Languages, HEU, Harbin, China

POLYSYSTEMIC PERSPECTIVE ON LI WENJUN'S TRANSLATION OF *THE SOUND AND THE FURY*

Keywords: *Polysystem Theory, domestication and foreignization, The Sound and the Fury.*

Literary translation serves as a vital medium for cultural exchange and communication between Chinese and foreign cultures. Investigating literary translation phenomena not only facilitates the advancement of literary translation but also enhances the value of translation in cultural dissemination. This paper employs Even Zohar's Polysystem Theory to analyze the translation strategies in Li Wenjun's Chinese version of William Faulkner's *The Sound and the Fury*. By examining the interplay of domestication and foreignization in the translated text, the research reveals that during the transformative period of China's literary system in the 1980s, Li Wenjun adopted a dual approach: domestication to resolve narrative disruptions (supplementing temporal markers and paraphrasing religious metaphors) and foreignization to preserve text characteristics (literal translation of compound sentences and transliteration of personal and geographical names). Such strategic choices reflect the elasticity within China's literary system at the time, torn between openness and conservatism. This study reveals the negotiated stance adopted by translators in the bi-cultural system, demonstrates the effectiveness of the multi-system theory in the interpretation of translation strategies and its boundaries, and provides a new dimension of diachronic observation for the study of classical literary re-translation.

References:

1. Even-Zohar, I. (1990). The Position of Translated Literature within the Literary Polysystem. *Poetics Today*, 11(1).
2. Faulkner, W. (1992). *The sound and the fury*. New York: Modern Liberty.
3. Noel, P. (2007). 编. 《喧哗与骚动》新论. 北京: 北京大学出版社.
4. 李文俊. (2007). 喧哗与骚动. 上海: 译文出版社.
5. 闫艳珍. (2013). 从多元系统理论看李文俊译《喧哗与骚动》.

Любимова Світлана

доктор філологічних наук, доцент,

доцент кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики

Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.

Д. Ушинського»

ПЕРЕКЛАД У СВІТЛІ КОМУНІКАТИВНО-КОГНІТИВНОЇ ПАРАДИГМИ ЛІНГВІСТИКИ

Ключові слова: когнітивно-комунікативна парадигма, інтенціонально-стратегічна програма перекладу, інформативність, інтерактивність, культура.

В епоху глобалізації, культурної інтеграції, стрімкого розвитку цифрових технологій переклад стає більш значимим у світі, оскільки забезпечує взаєморозуміння між народами. Це спонукає перекладознавців до пошуку нових підходів до вивчення процесу перекладу і вдосконалення його результату.

У центрі уваги дослідників – перекладач, який знаходиться на перетині мов і культур та забезпечує їх взаємодію. Перекладацьке пізнання можна з’ясувати лише у динаміці поведінки людей, які взаємодіють з навколишнім середовищем, беручи участь в опосередкованих комунікативних подіях [7]. Як мисленнєво-мовленнєва діяльність процес перекладу вивчається у когнітивно-комунікативній парадигмі [1; 3; 6; 7], в аспекті якої переклад визнається механізмом впорядкування нерівноважної системи комунікації між перекладачем і адресатом.

Провідним положенням когнітивно-комунікативних досліджень у лінгвістиці є визнання того, що світ не відображається, а інтерпретується; людина не просто сприймає світ, вона його конструює [4]. Конструювання смислу в процесі перекладу відбувається через інтегрування інформації іншомовного тексту у цілісну картину світу перекладача. Внаслідок чого породжується комунікативно актуальний смисл, який репрезентується через зміст одиниць

мови перекладу і набуває матеріального оформлення для передачі цільовій аудиторії, яка, у свою чергу, має стати “співтворцем” нового комунікативного смислу [1].

Враховуючи когнітивний чинник перекладу, тобто концептуальну проєкцію цільового тексту і уявлення перекладача про картину світу цільової аудиторії, та комунікативний чинник, тобто інтенцію вихідного тексту і комунікативно-прагматичні характеристики аудиторії, перекладач виробляє програму перекладу [1, с.14]. Оптимальною визнається інтенціонально-стратегічна програма перекладу, яка ґрунтується на принципах інформативності, інтерактивності та культури [3].

Принцип інтерактивності базується на комунікативно-функціональній чи динамічній еквівалентності у термінах Юджина Найди [5]. Цей принцип мотивує перекладацькі трансформації для досягнення відповідності емоційного впливу тексту перекладу на реципієнтів. Однак, перекладач може лише припускати вплив тексту оригіналу на реального адресата [3]. Як медіатор між автором тексту та адресатом перекладу, перекладач є учасником комунікації, тому, окрім комунікативної інтенції автора, у перекладеному тексті є власна комунікативна інтенція перекладача. Відповідно до цього погляду переклад розуміється як комунікативна інтеракція в ході якої відбувається трансформації у системі смислів вихідного тексту для найефективнішого сприйняття цільовою аудиторією в певній ситуації [2].

Принцип інформативності передбачає відображення в перекладацькому тексті різного типу смислів. Сфера смислу формується у свідомості тому стратегія інформативності враховує не тільки специфіку мовної маніфестації смислу, а й механізми його формування у свідомості, що вивчаються у психолінгвістиці і когнітивній лінгвістиці. Розуміння смислу ґрунтується на контекстуальній інтерпретації власних моделей мислення адресата, тому перекладачі не відтворюють, вони пропонують можливості для нового конструювання значення [6].

Інтерпретація базується на структурах людського досвіду, які відіграють

роль орієнтирів для розуміння тексту. До таких належать концепти, які визнані ментальними структурами свідомості, що містять різносубстратну сукупність інформації про навколишній чи вигаданий світ, і стереотипи, що представляють емоційний і оцінний компоненти знання про соціальні групи, індивідів і соціокультурні явища. Найяскравіше концепти і стереотипи мовної картина світу виражаються у лексичному й фразеологічному фондах, адже, ці одиниці мови відображають історію і культуру народу. Специфіка членування та ієрархізації дійсності та внутрішнього рефлексивного досвіду, яка фіксована у мовах і текстах оригіналу і перекладу, вимагає від перекладача знання категоризації, особливостей сприйняття простору і часу, кольору, руху та інших категорій, що фіксовані у мові оригіналу. Інтерпретація концептів і стереотипів здійснюється з урахуванням емоційного і перцептивного навантаження категорій культури.

Принцип культури вимагає від перекладача знання кінесики, тобто особливостей рухів, жестів, міміки; етикетності, що співвідносить або компенсує відмінності етикетних маркерів двох культур; стереотипізації, що враховує специфіку еталонів культури; символізації, що спирається на відмінність культурних знаків-символів; алюзивності, тобто аналогій чи натяків на історичні, міфологічні, літературні, політичні чи побутові факти, що використовуються у текстах.

У контексті когнітивно-комунікативної парадигми перекладач стає не просто посередником між різними народами, а й дослідником, який збирає інформацію про культурні і соціальні реалії, знаходить нові засоби вдосконалення процесу перекладу і розроблює нові стратегії перекладу. Розуміння когнітивних процесів перекладацької діяльності є необхідною передумовою для пояснення багатьох практичних завдань перекладу, оскільки ці завдання ґрунтуються на мисленні та компетентності перекладачів.

Література

1. Андрієнко, Т. П. (2014). Переклад як когнітивно-комунікативна діяльність. *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Серія: Філологічні науки*, 3, 13–17.
2. Андрієнко, Т. П. (2016). Інтеракційна модель перекладу. *Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах*. *Мовознавство. Перекладознавство*, 34, 6–16.
3. Селіванова, О. О. (2018). Стратегічна програма перекладу в синергетичній парадигмі.

Актуальні проблеми сучасного перекладознавства: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, 30 травня 2018 року, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, 6–9.

4. Шевченко, І. С. (2006). Дискурс і когнітивно-комунікативна парадигма лінгвістики. У У.О. Тараненко, *Мова. Людина. Світ. До 70-річчя проф. М. Кочергана*, (148–156). Київ: Видавничий центр КНЛУ.

5. Nida, E. A. (1998). *Language, culture and translation*. Inner Mongolia. University Press.

6. Risku, H. (2013). Cognitive Approaches to Translation. In Carol A. Chapellen (ed.) *The Encyclopedia of Applied Linguistics*. Blackwell Publishing Ltd. DOI: 10.1002/9781405198431.wbeal0145

7. Xiao, K. & Muñoz, R. (2020). Cognitive Translation Studies: Models and methods at the cutting edge. *Linguistica Antverpiensia, New Series: Themes in Translation Studies*, 19, 1–24.

Моргун Олександра

*доктор філософії, начальник відділу міжнародних зв'язків, асистента кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»
Одеса, Україна*

ЛІНГВОКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У КИТАЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ: ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Ключові слова: лінгвокультурна компетентність, викладання, компетентнісний підхід, майбутніх перекладачів китайської мови.

Глобалізація та розширення українсько-китайських зв'язків підвищують попит на фахівців з перекладу, здатних бути ефективними посередниками між різними мовами і культурами. Сучасні дослідження вказують, що перекладач повинен передавати не лише зміст, але й культурний контекст повідомлення. Відтак, **лінгвокультурна компетентність** – інтегрована здатність оперувати мовними та культурними знаннями – стає однією з ключових складових професійної підготовки перекладачів китайської мови. Лінгвокультурна компетентність належить до базового спектра перекладацьких компетентностей, необхідних для успішного навчання і подальшої діяльності. Вона формується під час професійної підготовки шляхом засвоєння системи знань, умінь і досвіду та здатності застосовувати їх на практиці. Для перекладача з китайської мови така компетентність особливо актуальна через значні відмінності мовно-культурних систем Китаю та України (писемність, історико-філософський фон, реалії тощо).

Метою дослідження є окреслення методичних засад формування

лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови у закладах вищої освіти України. У роботі представлено визначення поняття та структуру цієї компетентності, проаналізовано особливості китайсько-українського перекладу в аспекті міжкультурної комунікації, а також наведено ефективні підходи до розвитку відповідних навичок у процесі фахової підготовки перекладачів.

Поняття та структура лінгвокультурної компетентності. У науковій літературі лінгвокультурну компетентність перекладача трактують як інтегральну якісну характеристику, що поєднує мовні знання і навички з розумінням культурного контексту. Це здатність перекладача оперувати *«інтегрованим комплексом знань і вмінь лінгвістичного та культурного характеру»* для досягнення комунікативної еквівалентності перекладу. Іншими словами, перекладач повинен бути двомовним і двокультурним фахівцем, обізнаним з мовними нормами і культурними реаліями обох сторін перекладу. Дослідники виділяють декілька компонентів (підкомпетентностей), що складають структуру лінгвокультурної компетентності перекладача китайської мови:

- **Культурно-просвітницька компетентність** – знання філософсько-релігійних чинників і світогляду (насамперед ідей конфуціанства) та розуміння національно-культурної спадщини обох країн.
- **Літературно-художня компетентність** – обізнаність із фольклором, класичною та сучасною літературою, образною мовою й естетичними цінностями китайської та української культур.
- **Порівняльно-культурологічна компетентність** – уміння зіставляти культурні явища, освітні традиції та соціокультурні норми Китаю й України, виявляти еквіваленти і лакуни (безеквівалентну лексику) при перекладі реалій.
- **Професійно-комунікативна компетентність** – власне перекладацькі вміння: високий рівень володіння китайською й українською мовами,

знання перекладацьких трансформацій, стилістичних відповідників, термінології, а також навички міжкультурної комунікації.

Наведені компоненти тісно пов'язані і проявляються комплексно під час перекладацької діяльності. Зокрема, переклад тексту з китайської мови вимагає одночасно розуміння його мовних особливостей і глибокого усвідомлення культурного підтексту. Наприклад, при перекладі китайської преси перекладач стикається з широким пластом специфічної лексики: сучасна розмовна мова *байхуа* (白话) співіснує з ідіомами *чен'юй* (成语) та архаїзмами класичної китайської *веньянь* (文言), часто насиченими філософськими відсилками. Для адекватного перекладу таких матеріалів потрібно врахувати філософське підґрунтя китайської лексики, наявність неологізмів, культурно забарвлених фразеологізмів, а також граматичні особливості (сталий порядок слів, відсутність еліптичних конструкцій, значущість модальних часток тощо). Отже, без сформованої лінгвокультурної компетентності – знання культурних контекстів і вміння застосувати відповідні перекладацькі стратегії – досягти змістової і стилістичної адекватності перекладу було б неможливо. Як зазначає М. Мадкур, сьогодні *«завдання перекладу полягає не просто в передачі інформації, але у транслюванні культури»*, що потребує від перекладачів умінь аналізувати соціокультурні аспекти тексту (релігійні, ідеологічні, політичні тощо) і бути своєрідними «міжкультурними комунікаторами».

Методичні підходи до формування компетентності у ЗВО. Формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови здійснюється в процесі фахової підготовки у закладах вищої освіти на засадах компетентнісного та лінгвокультурологічного підходів. Компетентнісний підхід передбачає орієнтацію навчальних програм на результат у вигляді набутих компетентностей (знань, навичок і ставлень), а не лише засвоєння окремих дисциплін. Відповідно, освітні стандарти України та ЄС з перекладу наголошують на інтеграції мовної і культурної складових підготовки перекладачів. Зокрема, Європейська рамка компетентностей перекладача ЕМТ включає **«мовну і культурну компетентність»** як одну з ключових

компетентностей професійного перекладача.

Практика підготовки перекладачів китайської мови показує ефективність поєднання мовного та культурознавчого навчання. Анкетування, проведене серед українських викладачів і студентів-китаїстів під час пандемії, виявило однакову думку щодо необхідності посилення культурної складової освіти. Зокрема, **99% опитаних викладачів і 75% студентів** вказали на потребу глибшого висвітлення культурознавчих тем у курсах іноземної (китайської та англійської) мови, а **80% викладачів і 78% студентів** наголосили на важливості організації культурних заходів (днів культури, тематичних вечорів, проєктів тощо) у навчальному процесі. Респонденти підкреслили, що успішне навчання перекладу неможливе без *«гармонійної інтеграції мови і культури»* та позааудиторної практики міжкультурного спілкування. Ці результати узгоджуються з педагогічними умовами, визначеними у новітніх наукових працях. Зокрема, встановлено, що ефективне формування лінгвокультурної компетентності відбувається за реалізації таких дидактичних умов: (1) системне, комплексне та поетапне включення лінгвокультурних аспектів у програму навчання китайської мови; (2) відображення у змісті навчальних дисциплін філософсько-ідеологічних концептів, літературно-мистецької спадщини і національно-культурних цінностей Китаю та України; (3) поєднання аудиторної роботи з позааудиторними формами (культурні заходи, гуртки, проєкти) та стимулювання активної самостійної роботи студентів з оволодіння мовою і культурою. Відповідно до зазначених умов, у навчальних планах для китаїстів доцільно передбачити такі елементи, як-от: курс з країнознавства та міжкультурної комунікації; спецкурси з китайської літератури, історії, міфології; перекладацький практикум на матеріалі автентичних культурно маркованих текстів (фольклор, сучасні медіа, кіно тощо); залучення носіїв мови та інтерактивні форми навчання (дискусії, рольові ігри, проєктні роботи, онлайн-співпраця з китайськими студентами). Використання інформаційно-комунікаційних технологій також розширює можливості ознайомлення з культурою: наприклад, віртуальні музеї, онлайн-бібліотеки, платформи обміну

культурним досвідом. Важливо, щоб викладачі вміли добирати релевантний культурний матеріал і ефективно його презентувати, враховуючи рівень доступності для студентів та навчальні цілі.

Отримані за останні роки результати експериментальних досліджень підтверджують, що запропоновані методи сприяють підвищенню рівня лінгвокультурної компетентності. Зокрема, впровадження спеціально розробленої моделі навчання (з урахуванням згаданих вище компонентів і умов) дало змогу значно збільшити відсоток студентів із високим та достатнім рівнем сформованості цієї компетентності. Помітно покращилися показники обізнаності студентів у китайській культурі, здатності коректно інтерпретувати культурні реалії в текстах та добирати адекватні засоби перекладу. Таким чином, методика, що інтегрує мовну підготовку з культурознавчою, довела свою результативність у підготовці майбутніх перекладачів китайсько-української мовної пари. Як відзначають зарубіжні дослідники, важливо формувати у студентів перекладацьких відділень *«толерантність до невизначеності»* та гнучкість мислення, аби вони могли успішно долати міжкультурні бар'єри в перекладі. Саме такі особистісні якості, помножені на глибокі лінгвістичні й культурні знання, становлять основу професійної компетентності перекладача у сучасному мультикультурному просторі.

Висновки

Лінгвокультурна компетентність є невід'ємною складовою професійної компетентності перекладача, особливо у випадку таких віддалених мовно-культурних пар, як китайська та українська. Її формування вимагає цілеспрямованого методичного підходу в системі вищої освіти: інтеграції мовної і культурної підготовки, використання міждисциплінарних знань (лінгвістики, країнознавства, етнографії, теорії комунікації), а також активних методів навчання, наближених до реальних умов міжкультурної взаємодії. Дослідження останніх років засвідчили, що поєднання навчання мови із зануренням у культурний контекст істотно підвищує якість перекладу. Майбутні перекладачі, які оволоділи навичками аналізу культурних смислів, виявляються здатними не

лише правильно передати зміст іншомовного повідомлення, але й зробити його зрозумілим та прийнятним для цільової аудиторії, уникнувши міжкультурних непорозумінь. Отже, сформована лінгвокультурна компетентність забезпечує перекладачеві роль ефективного медіатора між культурами, що є запорукою успішної міжкультурної комунікації у перекладацькій практиці. Подальші наукові розвідки можуть зосередитись на розробці конкретних методик оцінювання рівня цієї компетентності у студентів та на впровадженні інноваційних технологій (зокрема, віртуальної реальності, ігор) для її розвитку. В цілому, підготовка перекладачів з акцентом на лінгвокультурну компетентність відповідає викликам сучасності і сприяє вихованню фахівців нового покоління, здатних успішно працювати в умовах глобалізованого, мультикультурного світу.

Література

1. Bogush, A., Korolova, T., & Popova, O. (2021). Development of University Students' Linguocultural Competence under Conditions of Coronavirus Pandemic: Ukrainian Dimension. *Advanced Education*, 17, 103–117.
2. Korolova, T., Popova, O., & Zhmayeva, N. (2021). Interpretation of the Chinese Press and Features of Its Translation into Ukrainian. *WISDOM*, 17(1), 70–78 (doi: 10.24234/wisdom.v17i1.422).
3. Liu, Q., Abdullah, T., & Kang, M. S. (2022). English Majors' Perceptions of Chinese-English Translation Learning and Translation Competence. *Arab World English Journal*, 13(4), 292–308.
4. Madkour, M. (2018). The Impact of Culture and Intercultural Competence on the Performance of Students in Translation. *RAIS Conference Proceedings*, November 2018, 92–108.
5. Morhun, O. O. (2023). Linguocultural competence of future Chinese translators: the current state of its development. *Scientific Bulletin of South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky*, 1(142), 67–73.

Wang Huan

MA, Associate professor, School of Foreign Studies, HEU, Harbin, China

TRANSCODING STRATEGIES IN TRADITIONAL CHINESE MUSIC INTERPRETATION STUDY

Keywords: *interpretation, transcoding, traditional Chinese music, international communication.*

Guided by an interdisciplinary perspective and based on multidisciplinary theories, this paper deeply analyzes the current situation and difficulties of traditional Chinese music in the process of interpretation and transcoding, constructs and verifies the

transcoding strategy. Specifically, from the perspective of interpreting, musicology, communication and other multidisciplinary theories, this paper comprehensively reviews the current situation of the international dissemination of traditional Chinese music, and excavates the problems and difficulties existing in the interpretation and transcoding of traditional Chinese music. Through the study of multi-dimensional transcoding strategies such as semantics, culture, and music style, combined with actual case studies, the application effect of the strategies is analyzed, and a practical transcoding strategy system is formed finally, so as to promote the international dissemination of traditional Chinese music across language and cultural barriers.

References

1. Fu Dan. (2025). Strategic Exploration of Integrating Chinese Traditional Music Culture into English Translation Teaching in Colleges and Universities. *Contemporary Music 1*, 52. Print.
2. Wang Zonghua, Deng Gaosheng. (2024). Understanding of Traditional Chinese Music in the English-speaking World: A Case Study of the English Translation of Huainanzi. *Shanghai Translation, 1*, 89–91. Print.
3. Yang Xiaoming. (2024). Practical research on the integration of music literature translation into English teaching in colleges and universities. *Modern English, 6*, 101. Print.
4. Zheng Jiahui, Liu Yanyan. (2024). An Analysis of the Dissemination and Translation of Short Videos from a Cross-cultural Perspective: A Case Study of Short Videos of Chinese Traditional Culture. *Taste & Classics, 12*, 98. Print.
5. Zhong Jie. (2024). Research on the Translation of Guangxi Folk Music Culture from the Perspective of Knowledge Translation. *Popular Literature and Art, 21*, 76. Print.

杨子怡

硕士研究生，哈尔滨工程大学，哈尔滨，中国

中国婚礼中新郎新娘身份建构的话语研究

关键词：中国婚礼演讲，身份建构，婚礼，话语研究

本文研究了中国婚礼中新郎新娘身份建构的相关性、目标、目的、方法、内容及结果。婚礼演讲作为婚礼仪式中的关键环节，不仅是新人表达情感和传递承诺的重要时刻，也是其身份建构的重要平台。本文旨在探讨中国婚礼中新郎新娘如何通过演讲构建其夫妻身份、家庭身份和社会身份，以增进对东方文化背景下身份建构问题的理解。研究目标聚焦于分析新郎新娘在婚礼致辞中的言语行为，以揭示其身份建构的策略和类别。为实现这一目标，本文采用自下而上的研究方法，通过考察流行的短视频和视听平台（抖音、小红书、哔哩哔哩）

上的婚礼演讲,收集了大量数据,并进行了系统分析。研究内容涵盖了新郎新娘在构建夫妻身份时展现的相互支持与共同成长,在构建家庭身份时强调的责任感与和谐追求,以及在构建社会身份时体现的职业特征与社会角色。研究表明,新郎新娘在婚礼致辞中主要通过表达感激、做出承诺、展望未来、平衡关系以及建立社会角色等方式来构建其多重身份。这些身份建构策略不仅增强了新人的情感纽带,也促进了他们与亲朋好友之间的互动和共情。本文的贡献在于为中国婚礼中的身份建构研究提供了新的视角和方法,对于理解东方文化背景下的婚礼致辞和身份建构具有重要意义,同时也为跨文化交际和语言学研究提供了新的实证支持。

参考文献

1. Baioud, G. (2022). Transforming Mongolian Wedding Speech Genres in Bilingual Bicultural Urban Inner Mongolia. *Journal of Linguistic Anthropology* 32(1), 75–93.
2. Dunn, CD. (2004). Cultural Models and Metaphors for Marriage: An Analysis of Discourse at Japanese Wedding Receptions. *ETHOS*, 32, 348–373.
3. Dunn, CD. (2005). Genre Conventions, Speaker Identities, and Creativity: An Analysis of Japanese Wedding Speeches. *International Pragmatics Association*, 2, 205–228.
4. 陈新仁&李梦欣. (2016).学术语境下的身份冲突及话语策略 – 基于学术会议主持人话语的分析. *外语研究*, 33(02), 16–22+112. doi:10.13978/j.cnki.wyyj.2016.02.003
5. 陈新仁. (2013). 语用身份:动态选择与话语建构. *外语研究*, (04), 27–32+112. doi:10.13978/j.cnki.wyyj.2013.04.009
6. 陈新仁. (2014). 语用学视角下的身份研究关键问题与主要路径. *现代外语*, 37(05), 702–710+731.
7. 郭奕彤 & 江颖. (2020). 英语教师语用身份的话语构建:一项个案研究. *外语教育研究前沿*, 3(01), 68–76+89. doi:10.20083/j.cnki.fleic.2020.01.010
8. 姜鲁宁. (2011). 从话语分析角度对比英汉婚礼致辞中的隐喻及其文化模式. *齐鲁师范学院学报*, 26(02), 150–155.
9. 刘畅 & 潘海英. (2017). 语用身份的顺应性研究 – 以遗传咨询互动过程中医生语用身份为例. *东北师大学报(哲学社会科学版)*, (01), 125–129. doi:10.16164/j.cnki.22-1062/c.2017.01.018
10. 马泽军 & 郭雅倩. (2021). 庭审中公诉人转述话语的语言特征及其建构的语用身份. *外国语(上海外国语大学学报)*, 44(03), 60–70.
11. 穆心慧 & 王勃然. (2023). TED 演讲中第一人称表达的语用身份构建研究. *外文研究*, 11(02), 27–32+106.
12. 袁周敏 & 陈新仁. (2013). 语言顺应论视角下的语用身份建构研究 – 以医疗咨询会话为例. *外语教学与研究*, 45(04), 518–530+640.
13. 袁周敏. (2014). 语用身份建构的动态顺应性分析. *外语教学*, 35(05), 30–34. doi:10.16362/j.cnki.cn61-1023/h.2014.05.011

姚怡伊

本科生，国际组织与全球治理专业，哈尔滨工业大学，哈尔滨，中国

RCEP 与 WTO 协同推动数字经济发展的机制研究

——以新加坡为例

关键词：WTO；RCEP，数字经济，新加坡，规则协调，电子贸易便利化

本文聚焦 RCEP 与 WTO 在推动数字经济发展的协同作用，以新加坡为案例。WTO 以《电子商务工作计划》等为成员构建数字贸易规则框架与仲裁平台，RCEP 通过削减壁垒、创新规则促进区域数字经济。新加坡作为关键成员，数字经济发展亮眼。研究结合量化分析与案例研究，对比 RCEP 生效前后数据，发现协定提升了新加坡数字交付贸易出口额，增强电子贸易便利化与物流绩效，其数字经济占比上升、电商繁荣、政策完善，彰显协同推力。进一步研究显示，两者在规则协调、制度互补上各具特色，WTO 保障规则一致性与稳定性，RCEP 注重区域灵活性与创新性，协同促进区域数字经济增长，为全球治理提供经验，新加坡的成功实践也给其他成员提供了借鉴。未来，优化规则设计、强化政策沟通合作是提升数字经济治理效能的关键，各国应积极融入两框架，共应挑战，推动全球数字经济包容、可持续发展。

References:

1. Bain & Company. (2024). *E-Conomy SEA 2024 report: Profitability push in Southeast Asia's digital economy delivers 2.5X profits in two years as businesses focus on monetisation*. <https://www.bain.com/about/media-center/press-releases/sea/e-conomy-sea-2024>
2. Bhagwati, J. N. (1992). Regionalism and multilateralism: an overview. *World Economy*, 15.5, 535–556.
3. Bhagwati, J. & Krueger, A. O. (1995). *The Dangerous Drift to Preferential Trade Agreements*. Washington D.C.: American Enterprise Institute Press, 178–181.
4. Bowman, J. P. (1996). *The digital economy: promise and peril in the age of networked intelligence*.
5. Erh J. (2023). Singapore's Digital Transformation Journey. *Journal of Southeast Asian Economies*, 40.1, 4–31.
6. Hanh, N. M. (2022, April 6). *Singapore to Reap Long-Term Benefits Under RCEP*. ASEAN BRIEFING. <https://www.aseanbriefing.com/news/singapore-to-reap-long-term-benefits-under-rcep/>
7. Herz, B. & Wagner M. (2011) Regionalism as a building block for multilateralism. *Global Economy Journal*, 11.1.

8. IMDA. (2023, October 6). *Singapore Digital Economy Report 2023*. INFOCOMM MEDIA DEVELOPMENT AUTHORITY. <https://www.imda.gov.sg/resources/press-releases-factsheets-and-speeches/press-releases/2023/singapore-digital-economy-report>
9. Kandemir, H. K. (2013). The EU law on auditing and the role of auditors in the global financial crisis of 2008. *International Journal of Disclosure and Governance*, 10, 213–233.
10. Kenney, M., & Zysman, J. (2016). The rise of the platform economy. *Issues in science and technology*, 32(3), 61.
11. Larionova, M., & Shelepov, A. (2021). Emerging regulation for the digital economy: challenges and opportunities for multilateral global governance. *International Organisations Research Journal*, 16(1), 29–63.
12. Liu, X, & Lin, B. (2024). *Singapore's Practices and Implications for Facilitating Digital Transformation in SMEs*. International Conference on Informatization Economic Development and Management.
13. Mesenbourg, T. L. (2001). Measuring the digital economy. *US Bureau of the Census*, 1(1), 1–19.
14. Mitchell, A D. & Chin E. (2023) The WTO Joint Statement Initiative on E-commerce: Navigating Digital Trade Rules in a Fragmented World[J]. *Journal of World Trade*, 57.6.
15. Mullen, A. (2022, January 1). *What is RCEP, the world's largest free trade deal that is under way?*. World Economic Forum. <https://www.weforum.org/stories/2021/05/rcep-world-biggest-trade-deal/>
16. Niyazbekova, S. U., Moldashbayeva, L. P., Zhumatayeva, B. A., Mezentseva, T. M., & Shirshova, L. V. (2021). *Digital economy development as an important factor for the country's economic growth*. Socio-economic systems: Paradigms for the future, 361–366.
17. Obiora, P. (2023). *Examining the Effectiveness of Regional Trade Agreements and the WTO Initiatives in Combating Global Digital Trade Challenges*. SSRN4570957.
18. RCEP. (2024, December 3). 《区域全面经济伙伴关系协定》(RCEP) 协定文本. RCEP Chinese News. <https://cn.rcepnews.com/rcep-chinese>
19. Statista. (2024). *Internet usage in Singapore*. <https://www.statista.com/study/63542/internet-usage-in-singapore/>
20. UNCTAD. (2024, July 10). *Digital Economy Report 2024C*. UNCTAD Press. <https://unctad.org/publication/digital-economy-report-2024>
21. Viner, J. (2016). *Studies in the theory of international trade*. Routledge.
22. World Bank. (2023) *Logistics Performance Index*. World Bank. <https://lpi.worldbank.org/international/global>
23. World Bank. (2024, December). *Individuals using the Internet*. World Bank. <https://data.worldbank.org/indicator/IT.NET.USER.ZS>
24. WTO. (2024, December 20). *Regional trade agreements*. WTO. https://www.wto.org/english/tratop_e/region_e/region_e.htm
25. Xia, L., Baghaie, S., & Sajadi, S. M. (2024). The digital economy: Challenges and opportunities in the new era of technology and electronic communications. *Ain Shams Engineering Journal*, 15(2), 102411.
26. 闫柏睿, 李倩. (2021). 基于物流绩效指数的RCEP国家物流发展比较. *中国流通经济*, 35(03), 21–30. DOI:10.14089/j.cnki.cn11-3664/f.2021.03.003
27. 中华人民共和国商务部. (2023, December 25). 商务部世贸司负责人解读世贸组织实质性结束部分全球数字贸易规则谈判成果. <https://m.mofcom.gov.cn/article/bnjg/202312/20231203462864.shtml>

张祎鑫

硕士研究生，外国语学院，哈尔滨工程大学，哈尔滨，中国

翻译转换理论视角下环境科学文本翻译实践分析

关键词：环境科学文本，翻译转换理论，层次转换，范畴转换

环境科学文本作为科技文本的一种，本质上归属阐述性信息文本范畴，其核心目标在于通过精确的语言表征系统实现客观信息的传递。约翰·卡特福德（John Catford）的翻译转换理论（Translation Shifts）强调语义对等而非形式对等，这一观点与科技文本翻译中内容优于形式的要求相契合。为了有效提高译入语读者对原文内容的理解，可以对语言表达形式进行适当调整与转换。本文基于卡特福德的翻译转换理论视角，从层次转换和范畴转换两个维度出发，深入剖析环境科学文本翻译实践中遇到的问题，并探讨相应的解决策略，旨在为今后的相关文本翻译实践提供有益的参考与借鉴。

参考文献

1. Catford, J. C. (1965). *A linguistic theory of translation*. London: Oxford University Press.
2. 穆雷. (1990). 评卡特福德的《翻译的语言学理论》. *外语教学*, 11(2), 37-42.
3. 周领顺. (2020). 说理文体的语言、逻辑及其翻译转换. *中国翻译*, 41(4), 177-180.
4. 蒲阁. (2024). 翻译转换理论视角下的散文《背影》英译本研究. *英语广场*, (25), 7-10.
5. 郑晓. (2020). 翻译转换理论指导下环境科学与工程专业英语翻译研究. *现代盐化工*, 47(4), 153-155.
6. 郑淑明, 曹慧. (2011). 卡特福德翻译转换理论在科技英语汉译中的应用. *中国科技翻译*, 24(4), 17-20.

СЕКЦІЯ II. ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ПОЛІКУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ

Avsheniuk Nataliia

*Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Foreign Systems of Pedagogical and Adult Education,
Ivan Ziaziun Institute of Pedagogical and Adult Education of the NAES of Ukraine
Kyiv, Ukraine*

BENEFITS AND CHALLENGES OF USING CHATGPT IN ENGLISH LANGUAGE LEARNING BY HIGHER EDUCATION STUDENTS: UKRAINIAN CONTEXT

Keywords: *ChatGPT's, English language skills development, critical thinking, ethical considerations, Ukraine*

In recent years, rapid advancements in Artificial Intelligence (AI) have brought significant changes, particularly in education. A practical definition of AI comes from UNESCO, describing it as systems capable of intelligent behaviour-like data processing, including reasoning, learning, and planning (UNESCO, 2023). Among the forefront of these advancements is ChatGPT, a sophisticated language model developed by OpenAI. Known for its ability to produce indistinguishable text from human writing and answer complex queries, ChatGPT has significantly impacted language education, especially in Ukraine, and promises to drive further innovation in AI technology. ChatGPT's role as a conversational agent can aid teaching and boost students' understanding of AI (UNESCO, 2023). With the growing integration of AI in various sectors (Schroeder, 2023), it is crucial for education systems to foster students' critical engagement with AI and technological proficiency (Abramson, 2023), thereby underscoring the importance of acquainting students with AI tools like ChatGPT for real-world relevance. As Johnson and Lee (2020) note, the advantages of integrating AI technologies, like ChatGPT, into language teaching settings are substantial, particularly in helping learners enhance their language acquisition and communication skills. Meniado emphasizes the significant role of ChatGPT in enhancing English language instruction. It shows that ChatGPT is beneficial in supporting teachers in designing tailored lesson plans, facilitating language learning in various settings,

creating personalized educational resources, assessing language proficiency, and providing immediate, personalized feedback (Meniado, 2023).

While many Ukrainian universities are navigating the shift from emergency remote instruction to enhanced digital learning, they now face a new challenge: the emergence of the artificial intelligence tool Chat GPT, which can compose complete essays and structured academic works in mere minutes. The significance of this study lies in its potential to guide the integration of AI tools in educational contexts, particularly in language learning. By examining the benefits and challenges of using ChatGPT, the study provides insights into how AI can support or hinder language learning and critical thinking. This is particularly relevant in the context of rapidly evolving educational technologies and the increasing use of AI in academic settings. Considering the benefits and risks of using Chat GPT in English language acquisition, the study focuses on the following primary research questions: How do AI tools like ChatGPT influence students' critical thinking development in language learning environments? What are the participants' perceptions of integrating AI tools like ChatGPT in language education? (Avsheniuk et al., 2024)

The research study incorporated qualitative and quantitative approaches, engaging 31 students and three language instructors through surveys and project-based activities facilitated by ChatGPT. The data collected from these participants were then analyzed using the Statistical Package JASP and content analysis techniques. To gather the necessary information, a questionnaire was developed based on an extensive review of relevant literature. This questionnaire encompassed three distinct areas and featured a series of questions within each section. Additionally, the results that were obtained were subjected to qualitative examination. The reliability of the coding process was assessed using the Miles – Huberman formula during the content analysis phase (Huberman&Miles, 2002). In addition to these methods, the authors employed observation, literature analysis, and questionnaire administration as additional research tools.

The study on using ChatGPT in English language learning reveals both the benefits and challenges of incorporating AI tools in education. Many students use

ChatGPT, indicating its increasing influence on their learning process. Participants noted positive impacts on cognitive skills like decision-making and analytical thinking. However, the study also highlights several ethical and practical concerns, such as the accuracy of AI-generated responses, the ethical implications of content, and the risk of AI replacing human educators. These concerns point to the need for teachers to play a crucial role in guiding students on the responsible use of AI tools and addressing their limitations. A significant concern is the potential loss of human interaction in language learning, emphasizing the importance of using AI to complement rather than replace human elements. The responses about the accuracy and monitoring of ChatGPT's outputs varied, reflecting diverse experiences with AI in educational settings. Despite these challenges, ChatGPT offers substantial opportunities in language learning, including instant language assistance, enhancing learner's autonomy, supporting problem-based learning, and diversifying teaching methods. Educators must carefully navigate its limitations and biases, fostering critical discussions about its use. In conclusion, while ChatGPT has notable advantages in language learning, its integration requires careful consideration of ethical, practical, and pedagogical aspects. The successful use of AI in education depends on a balanced approach that maximizes AI's strengths and mitigates its challenges, ensuring it aids human interaction and learning.

References

1. Abramson, A. (2023). How to use ChatGPT as a learning tool. *Monitor on Psychology*, 54 (4) 67. Available at <https://www.apa.org/monitor/2023/06/chatgpt-learning-tool>
2. Avsheniuk, N., Lutsenko, O., Svyrydiuk, T., & Seminikhyna, N. (2024). Empowering Language Learners' Critical Thinking: Evaluating ChatGPT's Role in English Course Implementation. *Arab World English Journal (AWEJ)* Special Issue on ChatGPT, April 2024: 210-224. <https://dx.doi.org/10.24093/awej/ChatGPT.14>
3. Huberman, A., & Miles, M. (2002). The qualitative researcher's companion. <https://doi.org/10.4135/9781412986274>
4. Johnson, L., & Lee, M. (2020). The Role of Technology in Language Learning. *Journal of Applied Linguistics*, 62(4), 21–34.
5. Meniado, J. (2023). The Impact of ChatGPT on English Language Teaching, Learning, and Assessment: A Rapid Review of Literature. *Arab World English Journal*, 14 (4). 3–18. <https://dx.doi.org/10.24093/awej/vol14no4.1>
6. United Nations Educational, Scientific, and Cultural Organization. (2023). *ChatGPT and artificial intelligence in higher education: Quick start guide*. Available at <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000385146>

王晨曦
博士候选人
专业 011 教育、教育科学、
伊兹梅尔国立人道主义大学
乌克兰伊兹梅尔

利用中国民间音乐艺术进行青少年教育

关键词：中国民间音乐、民族传统、音乐民俗。

民间音乐是对个人，特别是青少年进行教育和教学影响的重要手段。民间文学艺术是反映人们生活、理想、观点和原则的民间艺术，通常是口头的集体或个人艺术。这是人们对未来一代的心态，也是每个家庭和社会的教育传统，以及时代之间的联系和延续[1]。民间传说无疑是中华民族的无价瑰宝。这是一个庞大的精神文化层，经过多个世纪以来几代人的努力而形成。艺术民俗的象征性及其对人格情感和感官领域的影响，使得民俗成为对年轻一代成长进行教育影响的最有效的手段。社会教育环境积极地体现了对民间传说、古代文化层次以及传统的关注，将其作为人类教育和发展的取之不尽的源泉。这是由于民间文学艺术体裁的功能性特征，由于民间艺术所蕴含的巨大智慧与精神性，由于世界文化代代传承过程的连续性。

通过对民俗在现代条件下复兴发展的形式与方式的分析，我们可以发现，民族意识的形成、民间文化价值的认识、民族文化过程的解读，都离不开中华民族文化中那些日新月异的变化。由于社会、精神和经济存在的客观和主观原因，今天我们谈论的是精神再生产结构的根本变化，特别是在年轻一代的教育和发展体系中。民间传说是儿童精神和道德教育不可缺少的工具；它反映了现实生活，其中有恶与善、有幸福也有人类的悲伤。民间音乐向儿童展现和揭示了生活的画卷、自然的画卷、人与人之间关系以及人与人之间感情的现存世界。中国民间传说是一种民间艺术，以歌曲、童话、舞蹈、圆舞以及装饰和应用艺术的形式定义，通常缺乏真正的作者。发生这种情况的原因是民间传说是通过口头方式从老一代传承给年轻一代的，而年轻一代又通过口头方式传承下来的。有相当数量的科

学著作的作者将个别民间传说类型和形式作为心理和教育矫正的私人技术。心理学、社会学、哲学和教育学等领域的研究者（王文忠、王毅、高长荣、匡宇和支明、雷明静等）都将民间音乐艺术视为一种在研究问题背景下引起兴趣的现象[3]。从人格导向的角度看，民俗被认为是一种心理和教育矫正方法，它包含对人格进行有效心理影响的主要先决条件：a) 存在一个专门组织的表达空间，用于“发挥”情感；b) 存在特殊的民俗活动结构，可作为解决心理问题的模型；c) 由于减轻压力现象的特殊性，在处理问题、同化和创造性地再现新形式的行为和关系方面的训练和自学。民俗的教育影响具有融合性、多模态性、暗示和自我暗示机制的存在、集体审美体验的氛围、无价值性和即兴性等特点。通过民俗手段实施教育影响可以积累通过艺术疗法、心理体操、游戏疗法和童话疗法进行心理矫正的可能性——民俗将上述方法中最重要的内容组成部分结合成一个单一而一致的综合体。民俗仪式的结构与心理问题同构，这使得仪式可以发挥教育影响。

中华民族民俗学加深了人们对该民族过去和现在精神文化的了解。民间艺术是日常生活、传统和习俗，既包括我们自己的，也包括附近国家的人民的。民间艺术的智慧涉及融入人民文化深层中的文化价值观和道德规范。行为规范和传统价值观通过形象体系来表达。例如，童话人物通过自身的行为帮助小学生认识善恶，他们行为的本质由人们对他们的态度决定，他们引起同情或反感，他们揭示了关于人性美的民间价值观。民间谚语和俗语的智慧有助于我们理解人类的行为规范。民俗培养人们对本民族文化的尊重和对其他民族文化的相互理解以及宽容的态度。通过民俗，孩子可以认识到，人民是文化遗产的创造者，人民始终代表着时代的智慧，这是值得骄傲和钦佩的，因为民俗《klór》是各民族具有百年历史的民间历史著作。民间传说能培养人的审美意识和审美情趣。大众思想的美感创造了与之交流的需要[1]。民俗的教育功能是确定的，因为民俗作为民间教育的有效手段，影响着人类的性格特征和人际关系。中国的歌曲、童话、谚语等充满了美好、崇高的道德内容，从“好”与“坏”的角度对一个人的性格进行评价。民间传说的认知价值在于向儿童介绍周围世界的善良和美丽。民间传

说影响道德情感和评价的形成、行为规范、审美知觉和审美感受的培养，有助于言语的发展，提供乌克兰文学语言的范例，用新词、比喻表达丰富词汇量，并帮助孩子用现成的语言形式表达对所听到内容的态度。

然而，民俗至今尚未成为系统的科学心理学和教育学研究的对象。在心理和教育矫正任务框架内使用民俗作为整体教育的可能性和有效性的想法尚未得到科学证实；民俗对人格的心理和教育影响机制的细节和本质尚未被揭示和描述。这一现象的认识论领域尚未在教育心理学范畴的框架内形成，其位置也没有在心理学和教育学影响方法的数量中确定。现存的对现象子系统的相对研究与对民俗作为一个整体和一致的现象（以及因此其有目的的运用的可能性）的研究不足之间的矛盾，可以在未来的科学工作中由心理学和教育学方向的专家来解决。

文学

1. 布赫涅娃 O. A. 民间音乐在乌克兰和中国小学生民族爱国主义教育范式中的意义（比较特征）。伊兹梅尔国立人道主义大学科学公报。系列：教育科学。伊兹梅尔：RVB IDGU, 2024 年。第 66 期。第 29-39 页。
2. 桂俊杰。上海合唱文化与欧洲音乐艺术传统的互动演进。P. N. M. A. 科学公报柴可夫斯基。2020. 期刊。127. 第 136 至 148 页。
3. 古门尼科娃 T. R. 当代中国的音乐教育：学生的艺术性、审美性和爱国主义教育优先。《科学教育通讯》（“语言学”系列、“教育学”系列、“社会学”系列、“文化与艺术”系列、“历史与考古”系列）：期刊。2024. 第 12(30)2024. 页。643-652
4. 波波娃 O. V. 形成学生的艺术和审美价值观作为爱国主义的基础：一些教学话语的成果。以 K 命名的南乌克兰国立师范大学的科学公报 D. 乌申斯基。第 4 期（149）。敖德萨，2024 <https://nv.pdpu.edu.ua/> P. 56-62。
5. 胡其音。中国与欧洲学者对个体民族审美文化的结构和内容的看法。文化、教育和养育的理论问题：集合。科学。大道基辅：出版。KNLU 中心，2015 年第 52 期。第 60-63 页。

陈丽¹ 康晓芸²

¹ 硕士研究生, 哈尔滨理工大学, 哈尔滨, 中国

² 教师, 哈尔滨理工大学, 哈尔滨, 中国

文学作品的地域文化表现——以《金上京史话》为例

关键词: 金上京会宁府, 女真族文化, 多民族交融, 金源文化, 地域认同

本文综合运用考古遗存、女真语言遗存（如“按出虎水”）、民俗符号（如祭天射柳、头鱼宴等），以及都城空间布局中仿宋制却兼具女真特色的隐喻表达，同时挖掘地方传说、金代音乐等碎片化的文化信息，从多维度、多层次对金朝历史进行剖析与阐释。以金朝都城上京会宁府为核心研究对象，聚焦女真族“渔猎-农耕”文明特质、多民族文化交融历程，以及金朝在历史进程中的文化选择与历史贡献等方面。突破传统的“中原中心”史观，从边疆王朝的视角重新审视金朝历史，探讨其在稳定疆域、推动民族互鉴方面的独特价值。成功还原金代社会生活场景，揭示中原礼制与游牧文明的碰撞与调和过程，呈现汉化进程中文化选择的复杂性，重新诠释金朝的历史贡献，激活金源文化的多层次积淀。本文以地域为切入点，在历史书写与当代地域认同之间搭建桥梁，为中华文明多元一体格局提供了独特的地方性阐释，进一步丰富了对中国古代历史文化的整体认知。

参考文献

1. 哈尔滨市人大, (2024). 发挥金上京历史博物馆核心带动作用 提升金源文化品牌影响力.
2. 黑龙江网, (2025). 媒体记者走进金上京历史博物馆 领略千年金源文化.
3. 黑龙江日报, (2003). 金源文化成为阿城正在做大的金字招牌.
4. 景爱, (2020). 女真边疆考古.
5. 龙源期刊网, (2024). 金源遗存文化产品开发与利用的对策.
6. 民革哈尔滨市委, (2021). 关于保护和宣传金源文化的建议.
7. Smith, P. (2018). Ritual and Power in the Jin Court. *Journal of Asian History*, 52(2).
8. 王永年. 《金上京史话》.

Glushchenko Volodymyr
*Doctor of Science (Linguistics), Professor of Department of Germanic
and Slavonic Linguistics,
State higher education institution «Donbas State Pedagogical University»
Sloviansk – Dnipro, Ukraine*

TOCHARIANS AND THEIR LANGUAGES: LINGUOHISTORIOGRAPHIC ASPECT

Keywords: *Tocharian languages, Indo-European languages, comparative-historical method, actualist method.*

Introduction. In the late 19th and early 20th centuries, such ancient dead Indo-European languages as Hittite (B. Grozny) and Tocharian (E. Sieg, W. Siegling, A. Meillet) were discovered.

How did the Tocharian languages become known? The consul in Kashgar, Nikolai Petrovsky (1837–1908), an orientalist, historian, and archaeologist, collected many valuable materials related to Central Asia, including texts on palm leaves, paper, and wooden tablets in Brahmi script. In 1892, the orientalist Sergey Oldenburg (1863–1934) published a photograph of a text in a language unknown at the time. In the late 19th and early 20th centuries, a significant number of manuscripts in this language appeared in Western Europe. German researchers, Albert von Le Cock (1860–1930), an archaeologist, and Friedrich Wilhelm Karl Müller (1863–1930), a linguist, hypothesised that the mysterious language was Indo-European. Their compatriots, the linguists Emil Sieg (1866–1951) and Wilhelm Siegling (1880–1946), confirmed this hypothesis. They named the newly discovered dead language Tocharian, compiled its grammar, and identified two dialects – A (eastern) and B (western). Later researchers came to the conclusion that it was more appropriate to interpret these «dialects» as separate languages – Tocharian A and Tocharian B, although they emphasised the conventionality of the term *Tocharian* in relation to these languages.

Methods. We use the actualist method, the essence of which is to reveal the subject of research based on the history of the object. The actualist method is used in the historiography of any science, including the historiography of linguistics. Therefore, we proposed to use the term *actualist method* for works on linguistic historiography [1,

c. 6–7]. The actualist method uses such operational elements as source (text) analysis and synthesis of the data obtained, comparison, abstraction, and historical and scientific reconstruction [1, c. 6–7].

Results and discussion. The Tocharian languages were classified as very archaic. Researchers have found that both languages belong to the centum group. This in a way called into question the division of Indo-European languages into centum and satem groups [4, p. 12]. In this regard, it has been suggested that, since the Tocharian languages have few features in common with Indian and Iranian and are in many ways similar to Western Indo-European languages, they split off from other Indo-European languages early on.

It is important to note that initially linguists established the similarity of the Tocharian languages to the Italo-Celtic languages. This view was substantiated by the Dane Holger Pedersen (1867–1953), the Frenchman Joseph Vandriess (1875–1960), the German linguist Ferdinand Sommer (1875–1963), the Austrian Alois Waldet (1869–1924), and others. The French linguist Antoine Meillet (1866–1936) assigned the Tocharian languages an intermediate place between Italo-Celtic, on the one hand, and Slavic and Armenian, on the other. The Swiss linguist Julius Pokorny (1887–1970) disagreed with this view. He saw the Tocharian language as a Thracian or Thracian-Phrygian dialect, genetically close to the Armenian language.

A little later, scientists established very close genetic links between the Tocharian languages and Thracian, Hittite, Germanic and Baltic-Slavic. The relevant arguments were presented by German scientists Walter Krause (1895–1970) and Walter Porzig (1895–1961), Frenchman Emile Benveniste (1902–1976), the soviet linguist Vyacheslav Ivanov (1929–2017), and others. In particular, he noted a certain closeness of lexical features of the Tocharian languages to Hittite, and phonological, lexical and morphological features to Finno-Ugric languages [4, p. 11–12, 35–36].

Thus, based on the observation of the Italian Enzo Evendhelisti (1920–1980), V. Ivanov revealed the peculiarities of Tocharian consonant palatalization. He wrote: «The timbre correlation of consonants is one of the oldest common Tocharian phonetic processes that could have taken place even before the break of dialectal ties between

Tocharian and other Indo-European languages» [4, p. 11]. A similar process was characteristic of the ancient Slavic, Baltic, and some other languages of the Indo-European family. However, it should be noted that palatalization of consonants was much more widespread: it covered the languages of other families as well. This gave Roman Jakobson grounds to raise the question of a Eurasian language union of a phonological type. The non-Indo-European languages of this union are, in particular, the Finno-Ugric languages. In this respect, they are close to Tocharian [4, p. 11].

E. Benveniste suggested that the Tocharian language (actually, Proto-Tocharian) and the Hittite language belonged to the same «dialect group» in ancient times. At the same time, the Tocharian language had genetic ties with Baltic, Slavic, Greek, Armenian, and Thracian. The area of the Tocharian language was the steppe of «southeastern Russia to the Urals».

W. Krause focused on the connections between Tocharian and Baltic-Slavic, which emerged later than, in particular, the connections with Hittite and Phrygian. Even later, already in the Tarim River basin, Tocharian acquired features due to contacts with the Iranians. According to W. Krause, Tocharian also has a non-Indo-European influence of an agglutinative language, such as Dravidian, Finno-Ugric, or Caucasian.

In the 20th century and early 21st century, Tocharian languages were studied quite intensively. In 1921, E. Sieg and W. Siegling published a collection of texts in Tocharian A, and in 1931, together with W. Schulze (1863–1935), they published a descriptive grammar of the same language. In 1949 and 1953, E. Sieg and Wilhelm Schulze (1863–1935), they published a descriptive grammar of the same language. In 1949 and 1953, E. Sieg and W. Siegling published texts in Tocharian B. W. Krause prepared the first part of the grammar of Tocharian B («Westtocharische Grammatik») in 1952. 1960 saw the publication of the Tocharian A and Tocharian B grammars («Tocharisches Elementarbuch»), authored by W. Krause and his compatriot Werner Thomas. The next step was a three-volume edition of the morphology and lexicology of these languages in the context of other Hebrew languages by Belgian Albert Joris van Windekens. In 1988, the American linguist Douglas Quentin Adams published a monograph on historical phonology and morphology [3]. In 2000, a book by Svetlana

Burlak entitled *Historical Phonetics of the Tocharian Languages* was published [4].

Among lexicographical works, one can single out the dictionary of D. K. Adams. Many Indo-Europeanists have turned to Tocharian etymologies. Numerous etymological studies belong to A. J. van Windekens. They were summarised in his etymological dictionary (1976).

The researchers have found that consonant hardness/softness is a morphologized opposition in Tocharian languages. Tocharian vocalism was characterized by the reduction of unstressed vowels. The grammatical class of names had the morphological categories of gender, number, and case. The names of creatures and non-creatures were among the nouns. Verbs had personal forms with the inherent categories of mood, tense, number, transitivity/intransitivity, and causative. Verbal names with *-l* of the same type as in Slavic, Armenian, and Anatolian languages were present in the Tocharian languages. Linguists have reconstructed the structure of the Tocharian sentence, which was characterized by a direct word order with the verb at the end.

Texts in Tocharian A and Tocharian B languages are written in a special type of ancient Indian script. This type is called «slanted Brahmi script». It was widespread in Central Asia in the 6th–10th centuries AD. Each sign («akshara») denotes a syllable, which consists of a consonant and a vowel [a]. Other vowel sounds were denoted by diacritics, which were added above and below.

Conclusions. The study of Tocharian A and Tocharian B has a great importance for the study of the history of living and dead languages of the Indo-European family, for the reconstruction of the Proto-Indo-European language at all levels. In the process of studying the Tocharian languages, as well as other dead languages, in particular Hittite-Luvian, the comparative historical method was improved as an important tool for the genetic study of languages of different families.

References:

1. Glushchenko, V. (1998). *Principles of Comparative and Historical Research in Ukrainian and Russian Linguistics (70s 19th century – 20s 20th century)*. Donetsk. 222 p.
2. Adams, D. Q. (1988). *Tocharian Historical Phonology and Morphology*. New Haven, Connecticut. 199 p.
3. Burlak, S. (2000). *The Historical Phonetics of the Tocharian Languages*. 272 p.
4. Ivanov, V. (1959). *The Tokharian Languages and Their Significance for the Comparative and Historical Study of Indo-European Languages*. *Tokharian languages: a collection of articles*. P. 5–37.

Гуданич Наталія
викладач кафедри дошкільної педагогіки
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
Одеса, Україна

ПЕДАГОГІЧНИЙ ХАКАТОН ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ІНІЦІАТИВНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Ключові слова: *хакатон, педагогічний хакатон, розвиток ініціативності, заклад вищої освіти.*

Актуальність проблеми організації педагогічного хакатону як засобу розвитку ініціативності суб'єктів освітнього процесу зумовлена сучасними викликами освіти, що вимагають інноваційних підходів до організації освітнього процесу, підготовки конкурентоспроможних фахівців і формування у них навичок критичного мислення, командної роботи та творчого підходу до розв'язання проблем [2; 4; 5]. Сучасна освіта в Україні переходить від пасивного засвоєння знань до активного навчання, де здобувачі освіти є співтворцями освітнього процесу [1; 3]. Педагогічні хакатони сприяють формуванню проєктного мислення, необхідного для реальних професійних викликів.

Командна робота, ефективна комунікація, управління часом, лідерські якості – всі означені навички є необхідними для успішної професійної діяльності й активно розвиваються у форматі педагогічного хакатону. Педагогічний хакатон створює умови для генерування нових ідей, пошуку нестандартних рішень та експериментальної діяльності, що є ключовими навичками у XXI столітті. Участь у хакатонах дозволяє здобувачам освіти та викладачам об'єднувати знання з різних дисциплін, формуючи цілісне бачення проблем та варіантів їх вирішення. Використання таких методів, як дизайн-мислення, брейнштормінг, rapid prototyping (швидке прототипування), сприяє підвищенню мотивації студентів та залученню їх до інтерактивності в освітньому процесі. Організація педагогічних хакатонів у закладах вищої освіти сприяє співпраці з роботодавцями, залученню до проєктів реальних замовників і розширенню можливостей працевлаштування випускників.

Організація педагогічного хакатону у закладі вищої освіти має свої

особливості, оскільки педагогічний хакатон спрямований на розв'язання освітніх викликів, розробку інноваційних методик навчання та впровадження сучасних технологій в освітній процес закладу вищої освіти. Педагогічний хакатон може мати різні напрями, зокрема: цифровізація освіти; STEM-освіта; адаптація освітнього процесу до інклюзивного навчання; розробка інтерактивних навчальних матеріалів; застосування штучного інтелекту в освіті тощо. Чітке визначення тематики дозволяє учасникам зосередитися на конкретних викликах і сприяє продуктивній роботі. Педагогічний хакатон може бути: очним (учасники працюють разом в одному просторі); дистанційним (онлайн-формат із використанням Zoom, Google Meet, Miro, Mural тощо); змішаним (поєднання офлайн- та онлайн-роботи). Залежно від формату, потрібно врахувати технічні можливості учасників та забезпечити доступ до відповідних ресурсів.

Оптимальна кількість учасників у команді при організації педагогічного хакатону у закладі вищої освіти – 3-6 осіб. До складу педагогічного хакатону можуть входити викладачі, студенти педагогічних спеціальностей; методисти закладів дошкільної освіти та освітні експерти, стейкхолдери. Для успішної роботи команди важливою є міждисциплінарна співпраця. Організаційна структура педагогічного хакатону у закладі вищої освіти включає менторів та експертів які підтримують команди, консультують щодо розробки ідей; журі яке оцінює результати за критеріями інноваційності, практичної цінності, можливості впровадження; модератори які координують процес, слідкують за дотриманням регламенту.

Етапи проведення педагогічного хакатону у закладі вищої освіти: 1 етап – оголошення про хакатон (за кілька тижнів до події, реєстрація учасників). На цьому етапі відбувається визначення тематики хакатону (наприклад, цифровізація освіти, методичні інновації тощо), підготовка інформаційної кампанії (афіші, соцмережі, сайт університету), відкриття реєстрації, формування попереднього списку учасників; 2 етап – вступна частина (відкриття, огляд проблематики, формування команд): урочисте відкриття (вітальні слова організаторів, партнерів, спонсорів); короткі доповіді експертів про актуальні

освітні виклики; формування команд (можливо, жеребкування або самостійний вибір); 3 етап – основна робота (генерація ідей, розробка проєктів, консультації з менторами). На означеному етапі відбувається генерація ідей (методики дизайн-мислення, брейнштормінгу), розподіл ролей у команді (хто за що відповідає), робота над концепцією рішень, створення прототипів або моделей, консультації з менторами, коригування ідей; 4 етап – презентація рішень (захист перед журі, отримання зворотного зв'язку): підготовка пітч-презентацій або демонстраційних матеріалів, захист проєктів перед журі (регламент: 5-10 хвилин на команду), зворотний зв'язок, рекомендації щодо покращення; 5 етап – нагородження переможців (визначення найкращих рішень, можливе впровадження в освітню практику). На цьому етапі відбувається оголошення результатів, вручення сертифікатів, подарунків, обговорення можливості впровадження найкращих ідей в освітній процес, нетворкінг, обмін враженнями, планування подальшої співпраці.

Нетворкінг є важливим елементом педагогічного хакатону у закладі вищої освіти оскільки, нетворкінг дає можливість спілкуватися з досвідченими спеціалістами, які можуть допомогти у професійному зростанні та впровадженні інноваційних методик. Нетворкінг у педагогічному хакатоні – це не лише комунікація, а й платформа для створення нових освітніх ініціатив та спільного розвитку. Учасники мають змогу ділитися знаннями, методиками та практичним досвідом, що сприяє взаємному професійному зростанню. Знайомства під час хакатону можуть привести до нових можливостей для роботи, стажування чи спільних проєктів. Педагогічний хакатон сприяє активному залученню студентів, викладачів та інших учасників освітнього процесу до спільного вирішення актуальних педагогічних проблем. Він формує ініціативність як ключову компетентність, що є необхідною для успішної професійної діяльності в умовах сучасного освітнього середовища. Хакатон передбачає відкритий формат, у якому кожен учасник може вільно висловлювати свої ідеї, пропонувати нестандартні підходи до вирішення проблем та експериментувати. Така атмосфера сприяє розвитку ініціативності, оскільки учасники не бояться помилок і вчаться

адаптувати свої рішення в процесі роботи.

Учасники педагогічного хакатону працюють у командах, але без жорсткої регламентації, що спонукає їх брати відповідальність за ухвалення рішень, визначення пріоритетів та розподіл завдань, що формує навички самостійного пошуку рішень, що є важливим аспектом ініціативності. Учасники хакатону стикаються з реальними освітніми викликами та працюють над створенням інноваційних рішень. Вони навчаються аналізувати проблему, визначати можливі шляхи її вирішення, розробляти проєкт і презентувати його результати. Такий підхід розвиває стратегічне мислення, що є основою для ініціативної поведінки. У рамках хакатону учасники розвивають не лише індивідуальну ініціативність, а й командну. Вони вчаться працювати разом, делегувати завдання, координувати дії та мотивувати один одного. У таких умовах проявляються лідерські якості, що сприяє розвитку активної життєвої позиції.

Хакатон не має жорсткої лекційної структури – це інтерактивний формат, який стимулює активну участь і залученість. Освітній процес у такому форматі передбачає активну діяльність учасників, що сприяє виробленню ініціативного підходу до навчання та викладання. Участь у хакатоні дозволяє студентам і викладачам опановувати нові цифрові інструменти, застосовувати їх у своїх проєктах і впроваджувати в освітній процес, що сприяє розвитку ініціативності щодо впровадження новітніх технологій в освіту. Хакатон надає учасникам реальний шанс впровадити свої розробки в освітню практику, що підвищує мотивацію до творчого пошуку, сприяє формуванню активної позиції та ініціативного ставлення до власної діяльності.

Література:

1. Листопад О. А. *Теоретико-методичні засади формування професійно-творчого потенціалу майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів : монографія*. Одеса : ФОП Бондаренко М. О., 2015. 328 с.
2. Листопад О. А., Мардарова І. К. *Модульний курс «Комп'ютерні технології в роботі з дітьми» : навчальний посібник для студентів зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта»*. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019. 192 с.
3. Листопад О. А., Мардарова І. К. *Теоретико-методичні засади формування готовності майбутніх вихователів до використання інформаційно-комунікаційних технологій в організації пізнавальної діяльності дошкільників: монографія*. Одеса: Букаєв Вадим Вікторович, 2021. 206 с.

4. Листопад О. А., Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Використання wiki-технологій у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. 2023. Вип. 1 (51). С. 55–65. DOI: 10.31376/2410-0897-2023-1-51-55-65
5. Листопад О. А., Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Педагогічний супровід професійного становлення майбутніх вихователів засобами інформаційно-комунікаційних технологій. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. 2022. Вип. 3 (50). 1 частина. С. 31–42. DOI: 10.31376/2410-0897-2022-3-50-31-42
6. Чжан Лей Витоки усвідомлення піаністами пізнавальної ініціативи як навчальної категорії в українській філософії *Наука і освіта : науково-практичний журнал*. 2014. №7/CXXIV. С. 184–187.

Kurasova Nataliya

*Senior Lecturer at the Department of Journalism and Communication
Odessa National Maritime University*

Andrushchenko Anna

*First-year Bachelor Student 1
Specialty C7 Journalism*

THE ROLE OF JOURNALISTS IN SHAPING PUBLIC OPINION DURING CRISIS SITUATIONS

Abstract: The article discusses the role of the media during global crises. The example of the terrorist attacks of September 11, 2001 shows how the media became the main source of information, shaping the perception of the tragedy by millions of viewers. It also analyzes the tragedy of the genocide in Rwanda, where the media, on the contrary, incited violence, and the international press ignored the scale of the tragedy. The text discusses the issue of uneven coverage of conflicts in the world, which leads to selective media attention. Such situations raise doubts about the objectivity and impartiality of the media in presenting information.

Keywords: uneven coverage, the September 11 attacks, the Rwandan genocide, disinformation, international crises.

Problem statement: Modern media unevenly cover international conflicts, paying excessive attention to individual events and almost ignoring others. This creates a distorted picture of world tragedies, forms a biased attitude towards different peoples and affects how much support or sympathy victims receive.

Purpose and objectives: The aim of the study is to analyze how media selectively cover various conflicts and affects people around the world. The aim is to

explore how such selectivity changes perceptions of global crises and influences international responses and assistance.

Presentation of the main material: In a crisis period, communication between the authorities and the population receives special attention. Journalists not only transmit news, but also determine the framework of perception of events through which citizens form an assessment of the government's actions. During the attacks of September 11, 2001, a series of four coordinated terrorist attacks by the Islamic terrorist group Al-Qaeda killed 2,977 people, injured more than 6,000, and caused at least \$10 billion in damage to infrastructure and property. Television coverage of the September 11 attacks and their aftermath became the longest continuous news event in the history of American television, when the main American broadcast networks broadcast 93 hours continuously. Since broadcasting the news that the first plane crashed into the North Tower of the World Trade Center, all programming and commercials have been suspended, with all four networks broadcasting uninterrupted news coverage. It was estimated that at least 80 million Americans watched the evening news during one day, while the University of Georgia estimated that about two billion people watched the attacks in real time or via the news. Media produced during and after the attacks were used to identify the victims, to investigate the attacks, and to document the attacks for history. Different media forms have been used, including photo and video footage from passersby in the streets or surrounding areas, freelance photographers and film crews throughout the city. The widespread distribution of images and videos, as well as the lasting impact on the population, led to the fact that many images and videos were in first place in the list of performances that received recognition in mid-2002.

At the same time, mass media may emphasize on the grievability of some vital events and de-emphasize others. The Radio Télévision Libre des Mille Collines (RTLM) in April 1994, played a key role in the commission of one of the deadliest genocides in modern history, inciting violence, providing information about the whereabouts of those in hiding and calling on listeners to kill. The radio station broadcasted disseminated calls for violence, thereby contributed to the orchestration of mass atrocities. More than 800,000 Tutsis were killed in just 100 days [4].

During the Rwandan genocide, many Western media outlets either kept quiet or downplayed the events, while the international community concentrated resources elsewhere. While some 60,000 troops were deployed in the Balkans and billions of dollars were spent, the tragedy in Rwanda remained virtually without proper attention and intervention. This contrast shows a hidden hierarchy of global crises, in which some conflicts are considered more urgent and worthy of international reaction than others.

In 1994, the events in Rwanda were often presented in the media as a “ethnic confrontation”, which only strengthened the simplified and distorted ideas about the essence of the tragedy. A similar tendency continues: conflicts occurring outside the Western world, are often depreciated and reduced to local tribal disputes. This approach diminishes the significance of deeper historical causes, in particular colonial heritage, and deprives victims of the right to full compassion and understanding. This reinforces the false notion that some lives have less weight than others. Although the 2024 Global Peace Index records 56 active armed conflicts, only a few receive ongoing media coverage.

Conclusions: Selective coverage of conflicts in the media leads to unequal perception of events and affects the international reaction and support of victims. This creates a priority for some crises, while others remain unaddressed. This situation reinforces stereotypes and prejudices about certain countries. An equitable response requires equal coverage of all global events.

References

1. Lisa O'Carroll, (2002). 9/11 makers 'refused to film the dying'. *The Guardian*. Retrieved September 12, 2002, from <https://www.theguardian.com/media/2002/sep/12/september112001.usnews>
2. Tim Adams, (2021). The day before 9/11: what was life like before the world changed? *The Guardian*. Retrieved September 5, 2021, from <https://www.theguardian.com/us-news/2021/sep/05/the-day-before-911-what-was-life-like-before-the-world-changed>
3. Mitnik. Zachary S. (2017). Post-9/11 Media Coverage of Terrorism. *CUNY Academic Works*. Retrieved June, 2017, from https://academicworks.cuny.edu/jj_etds/9/
4. Lucia Palmioli, (2025). Silence Isn't Neutral: How Media Coverage Frames Global Crises. *Reset Dialogues*. Retrieved January 7, 2025, from <https://www.resetdoc.org/story/silence-isnt-neutral-how-media-coverage-frames-global-crises/>
5. Yulia Kuzmenko, (2023). Chomu v Ruandi pochavsya henotsyd i shcho z krayinou za 30 rokiv pislya noho. *Suspilne novyny*. Retrieved April 9, 2024, from <https://suspilne.media/723008-zrubajte-veliki-dereva-zniste-targaniv-comu-v-90-h-v-ruandi-pocavsya-genocid-i-so-z-krainou-za-30-rokiv-pisla-nogo/>

Лі Сюєлу

*асистент кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики,
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»,
Одеса, Україна*

Хуан Юйцзе

*асистент кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики,
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»,
Одеса, Україна*

МУЛЬТИМОДАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ У НАВЧАННІ СХІДНИХ МОВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

Ключові слова: *мультимодальне навчання, китайська мова, міжкультурна компетенція, цифрові технології, інтерактивні методи.*

Сучасне навчання іноземних мов орієнтується не лише на граматичні та лексичні аспекти, а й на розвиток міжкультурної компетенції. Східні мови мають унікальну систему письма, фонетику та соціокультурні особливості, що потребує застосування мультимодальних стратегій для ефективного засвоєння матеріалу та розуміння культурного контексту.

Інтеграція різних методів навчання дозволяє студентам більш ефективно занурюватися в мовне середовище. Основні мультимодальні стратегії включають:

- використання відеоуроків для відображення невербальних аспектів спілкування;
- аудіолінгвістичні вправи для покращення сприйняття корейської фонетики;
- інтерактивні платформи (LingoDeer, Coursera, EdX) для поєднання різних каналів сприйняття;
- віртуальні мовні клуби та обговорення для розвитку комунікативних навичок;
- гейміфіковані вправи, що покращують мотивацію студентів.

Вивчення східних мов передбачає ознайомлення з культурними кодами та особливостями комунікації. Використання мультимодальних технологій сприяє:

- 1) розумінню культурних контекстів завдяки інтерактивному контенту;
- 2) взаємодії з носіями мови через соціальні платформи та онлайн-спільноти;
- 3) ознайомленню з традиціями, жестами та соціальними нормами Кореї через доповнену реальність та відеоконтент;

4) створенню мовного занурення за допомогою мобільних додатків та чат-ботів.

Переваги мультимодального навчання:

- формування глибшого розуміння китайської/корейської/японської культури;
- підвищення мотивації до навчання завдяки інтерактивним ресурсам;
- полегшення засвоєння складних мовних конструкцій через різні канали інформації;
- розвиток навичок міжкультурної комунікації.

Отже, мультимодальні стратегії є ефективним інструментом не лише для засвоєння східних мов, а й для розвитку міжкультурної компетенції. Інтеграція відео, аудіо, інтерактивних платформ та гейміфікації сприяє більш глибокому зануренню в мовне середовище та розумінню соціокультурних норм. Подальші дослідження можуть зосереджуватися на адаптації мультимодальних методів до специфічних навчальних груп.

Література:

1. Kim, H. & Park, J. (2023). *Multimodal Approaches in Korean Language Education*. Seoul: Global Education Press.
2. Lee, S. (2022). Enhancing Intercultural Competence through Digital Learning. *Journal of Language Studies*, 38(4), 112–129.
3. Choi, M. (2021). The Role of Interactive Media in Second Language Acquisition. *International Journal of Educational Technology*, 19(2), 67–82.
4. Wang, K. & Sung, L. (2023). Virtual Learning Environments for Cultural Immersion. *Journal of Digital Pedagogy*, 30(3), 88–106.
5. Seo, Y. (2022). Mobile Applications and Their Impact on Cultural Understanding in Language Learning. *Asian Journal of Linguistics*, 27(2), 77–95.
6. Kim, R. (2021). The Influence of Social Media on Intercultural Language Acquisition. *Korean Journal of Digital Education*, 16(1), 45–61.
7. Lee, C. & Jung, B. (2020). Gamification in Foreign Language Learning: A Case Study on Korean. *Journal of Interactive Learning*, 28(5), 142–159.
8. Cho, N. (2022). Exploring Cognitive Engagement through Technology-Assisted Learning. *Journal of Educational Psychology*, 11(2), 95–118.
9. Han, E. (2023). Integrating AI-based Tools in Multimodal Language Education. *Journal of Applied Linguistics*, 14(3), 66–89.
10. National Institute of Korean Studies (2021). *Comprehensive Guide to Digital Language Instruction*. Seoul: NIKS Publishing.

Li Shangyu

Master's Degree Candidate, School of Foreign Languages, HEU, Harbin, China

ANALYSIS OF CHINESE FEMALE DISCOURSE POWER CHANGES IN *THE WOMAN WARRIOR*

Keywords: Foucault, discourse power, Chinese female, changes.

In *The Woman Warrior*, traditional Chinese feudal women are often constructed in a state of silence, and unable to express their individual demands and values. However, along with the progress of the times and the influence of the American immigrant community, some females gradually gain the opportunity to have equal conversation with males by receiving education or enhancing their own strength, and the discourse power of females gradually expands. From Foucault's theory of discourse power, this paper will explore the change of female's discourse power from silence to resistance in *The Woman Warrior*, and finally it can be concluded that Chinese female's discourse power has witnessed a process from silence to expansion, although there are still some unavoidable some limitations in this progress, but it represents the reconstruction and progress of Chinese female's discourse in the male dominated society.

References:

1. Ding Siwen. (2022). *Study of the Loss and Resistance of Female Discourse Power in Greek Mythology* [D]. 辽宁师范大学.
2. Foucault M. (1995). *Discipline and Punish: The Birth of the Prison* [M]. Translated by SHERIDAN A. New York: Vintage Books, 201–203.
3. Maxine Hong Kingston. (1989). *The Woman Warrior*. New York: Vintage International Edition.
4. 阿兰·谢里登. (1997). 求真意志 [M]. 尚志英,许林,译. 上海:上海人民出版社.
5. 米歇尔·福柯. (2010). 福柯读本 [M]. 汪民安主编.北京: 北京大学出版社.
6. 米歇尔·福柯. (2001). 福柯的面孔[M].汪民安, 陈永国, 马海良编.文化艺术出版社.
7. 米歇尔·福柯. (2003). 疯癫与文明[M].刘北成, 杨远婴, 译.北京: 生活·读书·新知三联书店.
8. 米歇尔·福柯. (1989). 性史[M].张廷琛等, 译.上海: 上海科学技术出版社.
9. 米歇尔·福柯. (2002) 话语的秩序[A].许宝强, 袁伟, 选编.北京: 中央编译出版社.
10. 王雅萍. (2019). 从权利话语到自我关怀 – 福柯理论视角下汤亭亭作品中沉默主题的演变 [J]. 内蒙古农业大学学报(社会科学版), 21(02), 92–95.

PRAGMATIC ANALYSIS OF UNIVERSITY STUDENTS' WECHAT NICKNAMES

Keywords: online nicknames, classification, underlying causes, university students.

With the advancement of technology, people can now communicate rapidly via the internet. Online nicknames, such as those used on platforms like WeChat, serve as the first impression in virtual communication. These nicknames reflect not only individual preferences but also deeper value orientations, making their study particularly meaningful. This research collected WeChat nicknames from 85 undergraduate students from 3 universities through questionnaires and conducted a pragmatic analysis focusing on their origins, naming intentions, and the cultural and psychological meanings behind them. The results reveal that students show high levels of autonomy and creativity in nickname selection. Different nicknames also reflect varied personality traits and value systems among university students. A deeper analysis of WeChat nicknames can enhance our understanding of language use in social media and provide new insights into contemporary youth culture and social behavior.

References:

1. Cai, H. J., & Constantine, S., & Erica, G. H. (2013). Self-enhancement and self-protection strategies in China. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 44.
2. Leary, M. R. (2007). Motivational and emotional aspects of the self. *Annual Review of Psychology*, 58.
3. 程俊 (2006). 网名的特点及社会语用分析. 绵阳师范学院学报, 76-77+85 页.
4. 陈梅松 (2016). 网名的语用身份建构分析 – 以 QQ 命名为例. 青年记者, 75-76 页.
5. 付润典, 刘英杰 (2023). “昵称展现”: 基于文本媒介的社交媒体自我呈现过程重构 – 青年群体在微信中的昵称建构解析. 科技传播, 123-127 页.
6. 黄广芳 (2007). 网名及网名文化探讨. 社会科学论坛(学术研究卷), 119-121 页.
7. 李耘耕, 朱焕雅 (2019). 朋友圈缘何而发: 社会心理视阈下大学生微信自我呈现策略及影响因素研究. 新闻记者, 25-35 页.
8. 柳辉 (2021). 大学生选取和使用网名的调查分析. 宁夏师范学院报, 67-71 页.
9. 吴全会, 赵英芳 (2013). 网络昵称折射出的潜意识欲求在学生心理健康教育中的价值. 枣庄学院学报, 93-95 页.
10. 邢福义 (2000). 《文化语言学》. 湖北: 湖北教育出版社.
11. 郑美平 (2007). 浅析网名的文化心理特征. 文教资料, 60-62 页.
12. 朱蓓蓓, 杨阳, 张佳慧 (2009). 社会语言学视角的网名探析. 赤峰学院学报(汉文哲学社会科学版), 91-92 页.

*кандидат педагогічних наук, викладач дошкільних дисциплін,
Комунальний заклад «Одеський педагогічний фаховий коледж»
Одеса, Україна*

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІМЕРСИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЗАКЛАДІ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Ключові слова: *імерсивні технології, доповнена реальність, віртуальна реальність, візуалізація.*

Технології віртуальної та доповненої реальності активно застосовуються в сучасних освітніх практиках, кардинально змінюючи особливості організації освітнього процесу, для пояснення впливу означених технологій найкраще підходить термін «імерсивність» – це поглинання, занурення в інше середовище [1]. У педагогіці під імерсивними технологіями розуміють сукупність цифрових технологій, які створюють ефект занурення користувача у віртуальну або доповнену реальність, змінюючи його сприйняття навколишнього світу, вони розширюють межі взаємодії людини з цифровим контентом за допомогою спеціальних пристроїв і програмного забезпечення.

Головна відмінність імерсивних технологій полягає в тому, що вони не просто передають інформацію, а створюють ефект повного занурення в освітній процес. Завдяки використанню віртуальної реальності, доповненої реальності або змішаної реальності, здобувач освіти відчуває себе частиною середовища, що дозволяє не лише сприймати знання, а й переживати їх на емоційно-чуттєвому рівні. [7]. Завдяки віртуальній реальності студенти можуть повністю занурюватися в освітнє середовище, взаємодіяти з тривимірними об'єктами та моделювати складні процеси. Доповнена реальність, у свою чергу, доповнює реальний світ цифровими елементами, що дозволяє, наприклад, переглядати 3D-моделі анатомічних структур у реальному просторі або оживляти історичні події [8]. Відчуття себе частиною середовища досягається за рахунок ефекту присутності (відчуття, що ти знаходишся всередині події або середовища), інтерактивності (можливості взаємодіяти з об'єктами та процесами), емоційного впливу (сильнішого засвоєння матеріалу через переживання та співпереживання).

Імерсивні технології не просто інформують, а трансформують освітній процес в досвід, що робить його більш ефективним і незабутнім.

В імерсивному навчанні використовується одна або кілька з таких технологій: віртуальна реальність, доповнена реальність, змішана реальність, розширена реальність та 3D-імерсивне навчання. Віртуальна реальність – це штучне середовище, яке зазвичай створюється програмним забезпеченням або додатком, у якому учень за допомогою гарнітури повністю занурюється в досвід, що відрізняється від реального світу. Віртуальна реальність створює повністю цифрове середовище, в якому користувач може взаємодіяти з об'єктами за допомогою VR-шоломів (наприклад, Oculus Quest, HTC Vive). Доповнена реальність – згенероване комп'ютером зображення, яке накладає віртуальні об'єкти (доповнені компоненти) на об'єкти реального оточення. Доповнена реальність накладає цифровий контент на реальний світ. Приклади: фільтри Instagram, окуляри Microsoft HoloLens. Змішана реальність – цифрові та фізичні об'єкти співіснують і взаємодіють у режимі реального часу з використанням комбінації віртуальної та доповненої реальності. Змішана реальність поєднує елементи віртуальної та доповненої реальності, дозволяючи цифровим об'єктам взаємодіяти з реальним світом у режимі реального часу. Розширена реальність – загальний термін, що охоплює всі технології занурення, включаючи віртуальну реальність, доповнену реальність та змішану реальність. Розширена реальність охоплює весь спектр від повного занурення у віртуальний світ до додавання віртуальних елементів до реального світу та їхнього взаємодії, що дозволяє користувачам переходити між різними рівнями інтеграції реального та віртуального середовищ. 3D-імерсивне навчання – 360-градусне, імерсивне або сферичне відео, яке поміщає глядача в центр кінематографічного середовища, створеного за допомогою камер, що записують реальне оточення з усіх боків, на відміну від віртуальної реальності, яка відтворює оточення в цифровому вигляді.

В імерсивних технологіях використовується змодельоване або штучне середовище для перенесення здобувачів освіти у певний сценарій, що дає їм можливість практикувати навички та взаємодіяти з контекстом. Здобувачі освіти,

не просто пасивні спостерігачі, вони стають активними учасниками, які безпосередньо впливають на результати. Імерсивні технології пропонують безризиковий і безпечний цифровий простір.

Імерсивні технології (віртуальна реальність, доповнена реальність, змішана реальність, розширена реальність та 3D-імерсивне навчання) можуть значно покращити підготовку майбутніх педагогів у закладах фахової передвищої освіти [4]. Вони допомагають створювати реалістичні освітні ситуації, сприяють розвитку педагогічних навичок та роблять освітній процес більш інтерактивним. Віртуальна реальність дозволяє студентам моделювати уроки, заняття працювати з віртуальним класом, групою закладу дошкільної освіти взаємодіяти з дітьми різного віку та рівня знань. Наприклад, система може імітувати дітей з різними поведінковими проблемами, що допоможе майбутнім педагогам краще реагувати на реальні виклики професії. Доповнена реальність може допомагати студентам відпрацьовувати методи роботи з дітьми, батьками, колегами у змодельованих ситуаціях. Імерсивні технології допомагають майбутнім педагогам навчатися створювати інтерактивні навчальні матеріали, які вони зможуть використовувати у власній педагогічній практиці.

Віртуальна реальність, доповнена реальність, змішана реальність, розширена реальність та 3D-імерсивне навчання дозволяє студентам відчувати на собі, як навчаються діти з особливими освітніми потребами, що сприяє кращому розумінню принципів інклюзивної освіти та підготовці майбутніх педагогів до роботи в таких умовах. Віртуальні-симуляції дозволяють студентам пережити досвід дітей із порушеннями слуху, зору, аутизмом, дислексією тощо. Наприклад, вони можуть «побачити» текст так, як його бачить дитина з дислексією, або відчувати сенсорне перевантаження, характерне для дітей з аутизмом, що сприяє розвитку емпатії та кращому розумінню проблем, з якими стикаються такі діти.

Використання імерсивних технологій у підготовці педагогів робить освітній процес ефективнішим, наочнішим і практичнішим. Віртуальна реальність, доповнена реальність, змішана реальність, розширена реальність та 3D-імерсивне навчання допомагає не лише розвинути професійні навички, а й

сформувати емоційний інтелект та готовність до роботи у сучасному освітньому середовищі. Імерсивні технології допомагають зробити навчання в закладах фахової передвищої освіти більш ефективним, практичним і доступним, сприяючи підвищенню професійної підготовки студентів. Застосування віртуальної доповненої, змішаної реальності та 3D-імерсивного навчання стимулює інтерактивність, підвищує рівень засвоєння знань та наближає освітній процес до реальних умов майбутньої професійної діяльності, відкриваючи широкі можливості для покращення освітнього процесу у закладах фахової передвищої освіти.

Література:

1. Ботузова Ю. В. Можливості використання імерсивних технологій у навчанні математики. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2024. № 212, С. 14–19. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2024-1-212-14-19>
2. Листопад Н. Л. Засоби формування цифрової компетентності як складової цифрової культури студентів педагогічних коледжів. *KELM (Knowledge, Education, Law, Management)*. Instytut Spraw Administracji Publicznej. Lublin, 2023. № 5 (57). Р. 29–33. DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2023.5.5>
3. Листопад Н. Л. Освітній медіапростір як засіб формування цифрової культури студентів педагогічних коледжів. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки*. Глухів: ГНПУ імені Олександра Довженка, 2022. № 48. С. 173–179. DOI: 10.31376/2410-0897-2022-1-48-173-179
4. Листопад Н. Л. Проектування цифрового освітнього середовища навчальної дисципліни. *Modern engineering and innovative technologies*, International periodic scientific journal. Germany, 2023. № 29. Part 3. Р. 40–45. DOI: <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2023-29-03-018>
5. Листопад О., Мардарова І. Цифрова трансформація вищої освіти: теоретичний та практичний аспекти *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Педагогічні науки*. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2024. Вип. 66. С. 143–152. DOI: 10.31909/26168812.2024-(66)-19
6. Теорія і практика підготовки майбутніх педагогів до інновацій в професійній діяльності: колективна монографія / О. А. Листопад, Т. Г. Постоян, О. А. Кудрявцева, І. К. Мардарова, Н. Л. Листопад, Н. М. Гуданич, М. В. Савченкова. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2023. 276 с.
7. Цимбалюк Т., Федасюк Д. Використання імерсивних технологій в освітньому процесі: переваги підходу, аналіз комерційних систем, класифікація навчальних середовищ *Вісник Національного університету «Львівська політехніка» «Інформаційні системи та мережі»*. 2024. Випуск 15. С. 219–237 DOI: <https://doi.org/10.23939/sisn2024.15.219>
8. Шкуренко О. В. Шпіца Р. І., Стечик С. П. Методичні особливості застосування імерсивних технологій під час підготовки вчителя початкової школи *Відкрите освітнє e-середовище сучасного університету*. 2023. Вип. 15. С. 139-150. DOI: 10.28925/2414-0325.2023.1511

Листопад Олексій
*доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної педагогіки,
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
Одеса, Україна*

КРЕАТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА КРЕАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Ключові слова: креативність, креативний потенціал, креативна компетентність здобувачів вищої освіти.

Сучасний світ характеризується динамічними змінами в економіці, технологіях, соціальній сфері, що вимагає від людей гнучкості, здатності адаптуватися та знаходити нестандартні рішення [1; 4]. Креативність стає ключовим фактором у створенні інновацій, які є основою прогресу в будь-якій сфері життя. Сучасна освіта орієнтується не лише на передачу знань, але й на формування компетентностей, які дозволяють здобувачам освіти ефективно діяти у реальному житті, отже креативна компетентність стає однією з ключових. На думку вчених (Н. О. Арістова, Н. М. Бібік, М. І. Бурда, М. В. Головка, Н. П. Дічек, Ю. О. Жук, Т. М. Засєкіна, О. І. Ляшенко, О. В. Малихін, Ю. І. Мальований, О. В. Онопрієнко, О. І. Пометун, В. Г. Редько, П. Ю. Саух, С. О. Сисоєва, О. М. Топузов, Т. О. Яценко та ін.) освіта має сприяти розкриттю індивідуальних здібностей здобувачів освіти, їх творчого потенціалу, що є важливим для самореалізації та успіху в майбутньому.

Доведено, що креативний потенціал і креативна компетентність здобувачів вищої освіти тісно взаємопов'язані, оскільки перший є основою для формування другого, а друга – практичним проявленням і результатом розвитку першого. Креативний потенціал – це внутрішній ресурс особистості, що включає інтелектуальні здібності, уяву, дивергентне мислення, здатність до генерування нових ідей, природна або розвинена схильність людини до творчості. Креативний потенціал включає: здатність до нестандартного мислення, уяву, фантазію, оригінальність ідей, гнучкість мислення та здатність бачити проблеми з різних ракурсів, мотивацію до творчості та дослідження нового.

Очевидно, що креативний потенціал здобувачів вищої освіти є природною основою, яка може бути розвинена через освіту, тренінги та практику. У контексті вищої освіти креативний потенціал студентів розвивається через: вивчення інноваційних підходів, виконання творчих завдань, участь у проєктах, які вимагають нестандартних рішень. Креативна компетентність – це здатність ефективно використовувати креативний потенціал у конкретній діяльності, вона включає не лише творчі здібності, а й навички, знання, уміння та мотивацію до нестандартного вирішення завдань. Креативна компетентність здобувачів вищої освіти це інтегрована здатність особистості застосовувати креативний потенціал у практичній діяльності, що включає: навички вирішення складних, неоднозначних проблем, здатність до генерації нових ідей та їх реалізації, уміння працювати в умовах невизначеності та адаптуватися до змін, комунікативні навички для презентації та впровадження ідей. Креативна компетентність розвивається на основі креативного потенціалу, але також вимагає: систематичної практики, знання методів і технологій творчості, досвіду роботи в команді та розвитку соціальних навичок.

Встановлено, що креативний потенціал є внутрішньою здатністю людини, яка може бути розкрита та розвинена, без нього формування креативної компетентності неможливе. Креативна компетентність виникає, коли креативний потенціал активується через навчання, практику та досвід. Вона є практичним проявом цього потенціалу. Креативний потенціал забезпечує «сировину» для творчості – ідеї, оригінальність, гнучкість. Креативна компетентність дозволяє ефективно використовувати означену «сировину» для досягнення конкретних результатів. Зазначимо, що заклад вищої освіти грає ключову роль у перетворенні креативного потенціалу на креативну компетентність здобувачів вищої освіти, що відбувається завдяки використанню активних методів навчання (проєкти, кейси, мозкові штурми), створенню умов для експериментування та реалізації ідей, розвитку критичного мислення та навичок самоорганізації.

Виявлено, що цифрові технології відіграють ключову роль у розвитку креативного потенціалу здобувачів вищої освіти, що, своєю чергою, сприяє

формуванню їхньої креативної компетентності. Онлайн-курси (Coursera, edX, Prometheus) допомагають здобувати нові знання та ідеї, відкриті електронні бібліотеки та платформи для досліджень стимулюють критичне мислення, графічні редактори (Adobe Creative Cloud, Canva, Figma) розвивають візуальне мислення, програмне забезпечення для створення музики та аудіовізуального контенту (FL Studio, DaVinci Resolve) сприяє творчій самореалізації, хмарні сервіси (Google Drive, Miro, Notion) дозволяють працювати над креативними проєктами в команді, навчання кодуванню (Scratch, Python, AI-технології) розвиває нестандартне вирішення завдань, інструменти для створення чат-ботів та автоматизації процесів (ChatGPT, Zapier) стимулюють інноваційне мислення, освітні ігри, симулятори, віртуальна та доповнена реальність (Unity, Unreal Engine) створюють інтерактивне навчальне середовище, VR-екскурсії та моделювання складних процесів розвивають просторове мислення та експериментальну креативність. На підставі аналізу результатів дослідження, доведено, що в сучасному світі цифрова грамотність і вміння працювати з інноваційними технологіями є обов'язковими для успішного розвитку креативної компетентності здобувачів вищої освіти.

Розвинений креативний потенціал дозволяє студенту успішно розвивати креативну компетентність, що, своєю чергою, впливає на його конкурентоспроможність і професійну реалізацію. Розвинений креативний потенціал дає студенту можливість не лише генерувати нові ідеї, а й ефективно застосовувати їх в освітній та професійній діяльності. Розвиток креативного потенціалу – студент навчається мислити нестандартно, шукати нові підходи до вирішення проблем. Розвиток креативної компетентності – завдяки практичному досвіду, проєктній діяльності та інтеграції знань студент навчається ефективно використовувати свою креативність. Випускник закладу вищої освіти із високим рівнем креативної компетентності стає затребуваним на ринку праці, оскільки роботодавці цінують інноваційний підхід і здатність адаптуватися до змін. Отже, креативний потенціал – це ресурс, а креативна компетентність – це здатність його реалізувати. Вміння працювати з цим взаємозв'язком визначає успішність

майбутнього фахівця.

Література:

1. Донченко О. Розвиток професійної креативності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти засобами АРТ-терапії: [монографія] Одеса: Гельветика, 2021. 214 с.
2. Лаврінченко О. А. Розвиток педагогічної майстерності викладачів закладів вищої освіти в цифровому освітньому середовищі у повоєнний час / Київ: Вид-во ТОВ «Юрка Любченка», 2024. Електронне видання. 125 с.
3. Листопад О., Мардарова І. Цифрова трансформація вищої освіти: теоретичний та практичний аспекти *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Педагогічні науки*. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2024. Вип. 66. С. 143–152. DOI: 10.31909/26168812.2024-(66)-19
4. Листопад О. Технологія розвитку креативності педагога *Актуальні питання розвитку особистості: сучасність, інновації, перспективи: Збірник наукових праць за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Житомир, 4 квітня 2024 року) / Ред. колегія: Л. Котлова, Л. Бутузова, С. Максимець / М-во освіти і науки України, Житомирський державний університет імені Івана Франка, соціально-психологічний факультет. Житомир, Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2024. С. 202–205.*
5. Листопад О. А. *Теоретико-методичні засади формування професійно-творчого потенціалу майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів*: [монографія]. Одеса: ФОП Бондаренко М. О., 2015. 328 с.
6. Саврасов М. В. *Креативність суб'єкта навчально-професійної діяльності: метакогнітивний підхід*: [монографія]; Держ. вищ. навч. закл. «Донбас. держ. пед. ун-т». Слов'янськ; Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 398 с.
7. *Теоретичні і методичні засади підготовки майбутнього викладача закладу вищої педагогічної освіти до професійної діяльності в умовах цифровізації суспільства*: монографія / Лариса Петренко, Олександр Кучерявий, Олександр Лаврінченко. Київ: Вид-во ТОВ «Юрка Любченка», 2024. 246 с.
8. Листопад О. А., Постоян Т. Г., Кудрявцева О. А., Мардарова І. К., Листопад Н. Л., Гуданич Н. М., Савченкова М. В. *Теорія і практика підготовки майбутніх педагогів до інновацій в професійній діяльності: колективна монографія*. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2023. 276 с.
9. Шкабаріна М. А. *Розвиток педагогічної креативності майбутніх учителів початкової школи у процесі вивчення фахових дисциплін*: [монографія]. Рівне: Зень О. [вид.], 2019. 149 с.
10. Semeniko Y., Mardarova I., Lystopad O., Rybak O., Samoilenko V. & Hrechanovska O. Strengthening students' proficiency in digital technologies and the SMART society. *Revista Românească pentru Educație Multidimensională*, 2024. 16 (1), 608-622. DOI: <https://doi.org/10.18662/rrem/16.1/840>

Лю Юйцзе

*асистент кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики,
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»
Одеса, Україна*

Малакі Кароліна

*студентка четвертого року навчання спеціальності 014 Середня освіта (Мова та
література (корейська)),
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»
Одеса, Україна*

МУЛЬТИМОДАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ВИКЛАДАННЯ СХІДНИХ МОВ: ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ

Ключові слова: мультимодальний підхід, східні мови, міжкультурна компетенція, педагогічні технології, цифрові ресурси.

У сучасній освіті активно застосовуються інноваційні методи навчання, спрямовані на розвиток ключових компетенцій студентів. Зокрема, у викладанні східних мов особливої актуальності набуває мультимодальний підхід, який передбачає інтеграцію різних каналів сприйняття інформації (аудіо, візуального, тактильного тощо) та використання цифрових технологій. Такий підхід сприяє не лише ефективному засвоєнню мовного матеріалу, а й розвитку міжкультурної компетенції, що є важливим компонентом підготовки майбутніх учителів. Наукові дослідження у галузі методики викладання мов (J. Kress, G. Van Leeuwen, M. Halliday) підтверджують ефективність мультимодального підходу, оскільки він забезпечує більш комплексне засвоєння знань та навичок. У контексті вивчення східних мов (китайської, корейської, японської) мультимодальний підхід дозволяє враховувати особливості ієрогліфічної системи письма, специфіку вимови та культурні аспекти, що є необхідними для ефективного спілкування.

Методи мультимодального навчання включають:

- візуалізацію мовного матеріалу: використання графіків, схем, інтерактивних карт та відеоматеріалів для пояснення граматичних та лексичних структур;
- аудіовізуальні технології: прослуховування автентичних діалогів,

перегляд фільмів та інтерактивних відеоуроків, що сприяють розвитку слухового сприйняття та інтонаційної чутливості;

- цифрові платформи та мобільні застосунки: використання ресурсів (Duolingo, Anki, Skritter) для тренування ієрогліфічного письма та розширення словникового запасу;

- проєктна діяльність: виконання креативних завдань, що передбачають створення мультимедійного контенту (презентації, відеоблоги, подкасти);

- гейміфікацію: впровадження навчальних ігор, симуляційних ситуацій, рольових ігор, які сприяють зануренню у мовне середовище.

Дослідження ефективності мультимодального підходу у розвитку міжкультурної компетенції було проведене серед студентів педагогічних університетів України. Методологія дослідження включала:

- анкетування студентів щодо їхніх знань про культурні особливості країн східних мов (до та після курсу);

- аналіз успішності студентів у тестах на розуміння культурного контексту та мовних нюансів;

- спостереження за навчальним процесом та ефективністю використання мультимодальних методів;

- інтерв'ю зі студентами про їхній досвід навчання за допомогою мультимедійних ресурсів;

- експертна оцінка викладачів щодо рівня сформованості міжкультурної компетенції після застосування мультимодального підходу.

Результати дослідження показали, що після інтеграції мультимодального підходу рівень міжкультурної компетенції студентів значно підвищився. Зокрема, 85% учасників продемонстрували покращене розуміння міжкультурних відмінностей та вміння аналізувати соціокультурні контексти мовленнєвих ситуацій.

Аналіз проведеного дослідження дозволяє зробити наступні висновки:

- 1) підвищується рівень міжкультурної компетенції за рахунок використання автентичних матеріалів, цифрових платформ та інтерактивних

методів навчання;

2) поліпшується адаптація студентів до реальних мовленнєвих ситуацій завдяки активному зануренню в культурний контекст східних мов;

3) зростає мотивація до навчання через інтерактивний та динамічний характер мультимодального навчання;

4) розвивається критичне мислення та комунікативні навички, необхідні для роботи у мультикультурному середовищі.

Отже, застосування мультимодального підходу до викладання східних мов сприяє розвитку не лише мовленнєвих навичок, але й міжкультурної компетенції.

У підсумку, мультимодальний підхід до викладання східних мов є ефективним інструментом у розвитку професійної підготовки майбутніх учителів, сприяючи не лише мовленнєвій компетенції, а й формуванню міжкультурної грамотності, що є необхідною умовою для успішної педагогічної діяльності в умовах глобалізації.

Література:

1. Kress, G., & Van Leeuwen, T. (2001). *Multimodal Discourse: The Modes and Media of Contemporary Communication*. London: Arnold.
2. Halliday, M. A. K. (1978). *Language as Social Semiotic: The Social Interpretation of Language and Meaning*. London: Edward Arnold.
3. Gee, J. P. (2004). *Situated Language and Learning: A Critique of Traditional Schooling*. New York: Routledge.
4. O'Dowd, R. (2007). *Online Intercultural Exchange: An Introduction for Foreign Language Teachers*. Clevedon: Multilingual Matters.
5. Kern, R. (2015). *Language, Literacy, and Technology*. Cambridge: Cambridge University Press.
6. Kramsch, C. (2011). *The Multilingual Subject: What Foreign Language Learners Say About Their Experience and Why It Matters*. Oxford: Oxford University Press.

Мардарова Ірина

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної педагогіки,
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
Одеса, Україна

ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ГЕЙМІФІКАЦІЇ В ЦИФРОВЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Ключові слова: гейміфікація, освітній процес, цифрове освітнє середовище, цифрові технології, цифрова компетентність.

У сучасних умовах цифровізації освіти особливого значення набуває використання інноваційних технологій для підвищення ефективності освітнього процесу. Однією з таких технологій є гейміфікація – застосування ігрових елементів у неігровому контексті, зокрема у вищій освіті. Гейміфікація у вищій освіті – це використання ігрових елементів, механік і підходів в освітньому процесі для підвищення мотивації, залученості та ефективності організації освітнього процесу. Основною метою гейміфікації є створення сприятливого освітнього середовища, яке стимулює студентів до активного засвоєння знань, розвитку критичного мислення та співпраці. На думку вчених (О. Дядікова, О. Карабін, О. Макаревич, Г. Скасків та ін.) завдяки використанню ігрових механік викладачі можуть підвищити мотивацію студентів, сприяти їхній самостійності в освітньому процесі та зробити освітній процес більш динамічним і продуктивним.

Необхідно зазначити, що завдяки гейміфікації відбувається зміна звичної поведінки аудиторії, особливо ефективною вона є у сферах, де традиційні методи навчання викликають втому або втрату інтересу. Наприклад, вивчення мов, математики, програмування тощо. Аналіз психолого-педагогічної літератури [1; 6; 7] показує, що гейміфікація діє як потужний мотиваційний інструмент, який може трансформувати навіть найскладніші та рутинні завдання в захопливий процес. Завдяки використанню ігрових механік, таких як досягнення, змагання, рівні та нагороди, можна підтримувати високу залученість та стимулювати студентів до активного навчання.

Крім того, слід звернути увагу на те, що внаслідок стрімкого процесу цифровізації всіх сфер життя суспільства гейміфікація стала актуальним трендом в освіті. Впровадження технологій гейміфікації в цифрове освітнє середовище закладів вищої освіти є актуальним питанням, що зумовлене сучасними викликами в освіті, зростаючими вимогами до залучення студентів і покращення ефективності освітнього процесу. Технології гейміфікації сприяють підвищенню мотивації студентів, активному залученню до освітнього процесу та покращенню засвоєння знань. Гейміфікація є потужним інструментом підвищення мотивації

студентів та покращення ефективності освітнього процесу в цифровому освітньому середовищі. Її впровадження у вищій освіті сприяє активному навчанню, розвитку професійних навичок та індивідуалізації освітніх траєкторій. Проте успішна реалізація гейміфікації вимагає ретельного планування, технічної підтримки та підготовки викладачів.

Аналіз сучасного стану засвідчує, що заклади вищої освіти активно переходять на цифрові платформи, впроваджують системи управління навчанням та онлайн-курси [3; 4; 5]. Гейміфікація може стати важливим доповненням до таких систем, роблячи їх більш інтерактивними та ефективними. Гейміфіковані елементи допомагають покращити засвоєння знань, оскільки вони сприяють активному навчанню, розвитку критичного мислення та швидкому прийняттю рішень. Вища освіта орієнтується на формування не лише теоретичних знань, а й практичних навичок, гейміфікація може ефективно інтегрувати реальні сценарії, симуляції та кейс-методи, що сприяють розвитку професійних компетентностей студентів.

Необхідно зазначити, що гейміфікація в цифровому освітньому середовищі може включати різні інструменти, такі як інтерактивні тести, віртуальні симуляції, рейтингові системи, персоналізовані навчальні маршрути, а також адаптивне навчання, що підлаштовується під рівень студента. На сьогодні існує багато платформ, які дозволяють інтегрувати гейміфікаційні технології в освітній процес, зокрема Moodle, Kahoot, Duolingo, Coursera. Такі платформи пропонують функції створення тестів, рейтингових систем, індивідуальних навчальних маршрутів, що підвищує ефективність засвоєння матеріалу.

Можна констатувати, що гейміфіковані вікторини є ефективним способом перевірки знань у динамічному та інтерактивному форматі. Використання платформ, таких як Kahoot!, Quizizz та Mentimeter, дозволяють: створювати тестові завдання з миттєвим зворотним зв'язком; організовувати змагальні ігри серед студентів; надавати можливість самостійного проходження тестів у будь-який час.

Аналіз наукової літератури (І. Большакова, С. Гриценко, Л. Желізняк,

О. Жигайло, Н. Кононец, В. Кулішов, І. Лецюк, І. Сокол, В. Тюріна та ін.) показав, що квести поєднують елементи навчання та гри, що сприяє активному залученню студентів, квест включає наступні елементи: послідовність завдань, які потрібно вирішити для проходження наступного етапу; сюжетну лінію, що мотивує студентів виконувати завдання; елементи командної роботи, що сприяють співпраці та розвитку комунікаційних навичок. Платформи для створення освітніх квестів, такі як Classcraft, Escape Room in Google Forms або Moodle Quests, дозволяють реалізовувати складні інтерактивні завдання з багаторівневою структурою.

Спираючись на наукові праці (Н. Болюбаш, В. Бугаєва, Н. Волкова, М. Кирилов, С. Петренко, І. Подік, Н. Рибка, О. Ткаченко, С. Шийка та ін.) встановлено, що інтерактивні тести забезпечують миттєвий фідбек та адаптивне навчання, інтерактивні тести включають наступні частини: питання з вибором правильної відповіді; відкриті питання з автоматичною перевіркою; завдання з інтерактивними елементами (зображення, аудіо, відео); динамічні сценарії, де відповідь на одне питання впливає на наступні. Moodle, H5P, Google Forms та Quizlet – це популярні платформи для створення інтерактивних тестів.

Загальновідомо, що наростає популярність сайтів-конструкторів, завдяки яким у педагогів з'являється можливість конструювати ігри, тренажери та освітні інтерактивні модулі. Вони дозволяють створювати інтерактивні навчальні матеріали без глибоких знань у програмуванні. Деякі з найпопулярніших платформ для створення освітніх ігор, тренажерів та інтерактивних модулів включають: Wordwall – простий конструктор інтерактивних вправ (анаграми, вікторини, картки тощо); LearningApps – гнучка платформа для створення інтерактивних вправ у різних форматах; Genially – дозволяє створювати інтерактивні презентації, інфографіки та освітні модулі; H5P – інструмент для створення інтерактивного контенту, який можна інтегрувати у Moodle та інші LMS; Quizizz, Kahoot, Mentimeter – сервіси для створення інтерактивних тестів і опитувань. Такі інструменти допомагають підвищити залученість студентів, зробити навчання більш цікавим та ефективним.

Отже, гейміфікація є потужним інструментом у цифровому освітньому середовищі, вікторини, квести та інтерактивні тести дозволяють створити більш захопливий та продуктивний освітній процес. Використання технологій гейміфікації сприяє інтерактивності освітнього процесу, покращенню академічних результатів та підготовці студентів до викликів сучасного світу.

Література:

1. Вощевська О., Степаненко О., Кузнецова А. Сучасні концепції впровадження гейміфікації при викладанні філологічних дисциплін. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2023. № 89. С. 77–81. DOI <https://doi.org/10.32782/1992-5786.2023.89.15>
2. Листопад О. А. Теоретико-методичні засади формування професійно-творчого потенціалу майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів : [монографія]. Одеса : ФОП Бондаренко М. О., 2015. 328 с.
3. Листопад О. А., Мардарова І. К., Листопад Н. Л. Особливості застосування мультимедійних технологій в процесі формування цифрової культури здобувачів вищої і фахової передвищої освіти *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*, 2024, Вип. 4 (56). С. 24–33. DOI : <https://doi.org/0.31376/2410-0897-2024-3-56-24-33>
4. Листопад О., Мардарова І. Цифрова трансформація вищої освіти: теоретичний та практичний аспекти *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Педагогічні науки*. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2024. Вип. 66. С. 143–152. DOI : 10.31909/26168812.2024-(66)-19
5. Листопад О., Мардарова І. Цифрова трансформація вищої освіти: теоретичний та практичний аспекти *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Педагогічні науки*. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2024. Вип. 66. С. 143–152. DOI : 10.31909/26168812.2024-(66)-19
6. Переяславська С., Смагіна О. Гейміфікація як сучасний напрям вітчизняної освіти. *Відкрите освітнє Е-середовище сучасного університету*. 2019. Спецвипуск. С. 250–260.
7. Скасків Г. Впровадження технологій гейміфікації в освітній процес ЗВО. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. 2021. № 83. С. 156–161. DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2021.83.32>
8. Листопад О. А., Постоян Т. Г., Кудрявцева О. А., Мардарова І. К., Листопад Н. Л., Гуданич Н. М., Савченкова М. В. *Теорія і практика підготовки майбутніх педагогів до інновацій в професійній діяльності: колективна монографія*. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2023. 276 с.

Muzychenko Ganna

*Doctor of Political Science, Professor, Vice-rector for Scientific work
State institution "South Ukrainian National Pedagogical University
named after K .D. Ushynsky"
Odesa, Ukraine*

POLITICAL SCIENCE EDUCATION IN MODERN UKRAINE: NAVIGATING EURASIAN DIRECTIONS OF SCIENTIFIC RESEARCH

Keywords: *political education, political science education, civic education, Europeanization, Eurasian*

Political science education in Ukraine has undergone a significant transformation since the country gained independence in 1991. Initially, the field grappled with shedding the ideological constraints of the Soviet era and embracing diverse theoretical and methodological approaches prevalent in the West. However, Ukraine's unique geopolitical position, straddling Eastern Europe and the Eurasian landmass, has shaped the directions of political science research.

Following the collapse of the Soviet Union, Ukraine embarked on building its own independent academic and educational structures. Political science, previously constrained by Marxist-Leninist dogma, experienced a period of revival and diversification. Universities across the country established political science departments, and scholars began engaging with Western political thought, theories of democracy, comparative politics, and international relations. This initial phase was marked by a strong orientation towards European and North American academic traditions, reflecting Ukraine's aspirations for closer integration with the West.

Having a plan and model of political education is necessary for the success of governments' policies and programs in the process of political socialization. On the one hand, political education is the basis of political socialization, and on the other hand, in this process, interdisciplinary connections must be established between different fields of science, namely philosophy, political sciences, educational sciences, sociology, and law.

Political education is the conscious process by which people individually or collectively develop the knowledge, skills and feelings necessary to understand and act upon the institutions and processes that significantly affect society or a substantial part of it [1, p.13].

The purpose of political education is to ensure that people are politically literate and informed. However, there is much debate about what should be the main focus of political education. Some argue that it should teach people about the workings of government and politics, while others believe that its primary focus should be on instilling values and principles.

The terms civic and political education carry denotative, descriptive and

normative meanings. They are often used interchangeably with other terms including moral education, citizenship education, civics, political literacy, political indoctrination, and nationalistic education. Conceptually, political education refers to “institutionalized forms of political knowledge acquisition which take place within formal and informal educational frameworks” [1].

In simpler terms, Political Education is more about teaching people how to be good citizens, while Political Science Education is about the academic study of politics. Both Political Science Education and Civic Education emphasize the importance of understanding political systems, governance, and citizen participation. Universities play a key role in training would be political scientists, policymakers, and engaged citizens. Political Science Education is a specialized academic discipline, while Civic Education is often a broader, more practical subject integrated into primary and secondary education. The role of the state in shaping both forms of education differs, with some countries having more control than others. The degree of emphasis on democratic values and human rights varies across countries influenced by their political systems and historical trajectories.

A comparative look at Political, Civic, and Political Science Education in Ukraine and selected Asian countries (Japan, South Korea, China, India, etc.) has allowed us to define some similarities, such as: all of them emphasize the importance of understanding political systems, governance, and citizen participation. Civic education is generally included in some form in school curricula. Universities in Asia’s countries also play a key role in training would-be political scientists, policymakers, and engaged citizens.

As a difference, we can point out that the degree of emphasis on democratic values and human rights varies significantly across countries, influenced by their political systems and historical trajectories. The role of the state in shaping Civic Education and Political Science research differs, with some countries having more state control than others.

Modern Political Science Education in Ukraine is characterized by a few key trends and faces several significant challenges:

1. Europeanization: Despite the ongoing war, the dominant trend in Ukrainian political science education remains a strong orientation towards European values, democratic principles, and integration with European academic standards. Many universities have adopted curricula aligned with Bologna Process standards, and there is a strong emphasis on studying European Union politics, comparative European governance, and international relations within the European context.

2. National Identity and Security: The war with Russia has understandably led to a heightened focus on issues of Ukrainian national identity, sovereignty, security, and resilience. Research on nationalism, populism, disinformation, hybrid warfare, and civil-military relations has gained significant importance.

3. Challenges of Funding and Resources: Like many humanities and social science disciplines, political science education in Ukraine often faces challenges related to funding for research, libraries, and infrastructure.

4. Brain Drain: A long-standing challenge for Ukrainian academia is the “brain drain”, with talented scholars seeking better opportunities abroad. The war has intensified this trend, as many researchers have been displaced or have chosen to relocate permanently.

5. Curriculum Reform: Efforts are underway to reform the school curriculum, including elements of civic education and national security, to better prepare younger generations for the challenges of war and to foster a stronger sense of national identity and resilience.

The full-scale invasion of Ukraine by Russia in February 2022 has had a profound impact on all aspects of the Ukrainian society, including Political Science Education and research. The very notion of a shared “Eurasian” space with Russia has become deeply problematic for the vast majority of Ukrainian scholars and citizens.

The war has led to a significant shift in research priorities. While pre-war studies might have explored nuanced aspects of Ukraine’s relationship with Russia and the potential for cooperation in certain areas, the current focus is on understanding and countering Russian aggression, analyzing the causes and consequences of the war, and exploring pathways for Ukraine’s future as a sovereign and independent European

nation.

However, the geographical reality of Ukraine's location at the intersection of Europe and Asia remains. Future research might explore Ukraine's role in new geopolitical configurations, its relationships with other countries in the broader Eurasian region (excluding Russia in its current aggressive form), and the potential for Ukraine to contribute to new Silk Road initiatives or other forms of East-West connectivity, but always from a perspective of Ukrainian sovereignty and national interests.

Conclusion

Political science education in modern Ukraine has come a long way since independence. The country's unique geopolitical position led to the emergence of "Eurasian" directions in scientific research. Today, Ukrainian political science education is firmly focused on European integration, national identity, security, and resilience.

While the geographical reality of Ukraine's location will continue to shape its interactions with the East, future research will likely be conducted through the lens of Ukrainian sovereignty and a commitment to its European future.

The challenges posed by the war, including funding constraints, brain drain, are significant, but the resilience and determination of Ukrainian scholars offer a hope for the continued development of a vibrant and relevant political science discipline in the country.

The focus will be on conducting research that informs effective policymaking, strengthens democratic institutions, and contributes to Ukraine's ultimate victory and long-term security within the European community of nations.

References:

1. Smith Mark (2023). *Political Education. Developing approaches in the community*. URL: <https://markksmith.net/wp-content/uploads/2023/01/Political-Education.-Developing-Mark-Smith.pdf>

Постригач Надія

*доктор педагогічних наук, старший дослідник, старший науковий співробітник
відділу зарубіжних систем педагогічної освіти і освіти дорослих,
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
Київ, Україна*

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ КУРИКУЛУМУ У МІЖНАРОДНОМУ НАУКОВО-ОСВІТНЬОМУ ДИСКУРСІ

Ключові слова: *зміст освіти, курикулум, навчальний план, підхід, силабус, стандарт.*

Сьогодні продовжує виявлятися великий інтерес до питань курикулуму як на місцевому, так і на міжнародному рівнях, і низка дуже різних теоретичних дискурсів продовжує широко обговорюватися щодо міжнародних стандартів, встановлених глобальними гравцями через такі платформи, як Цілі сталого розвитку (ЦСР), Міжнародне оцінювання учнів (PISA), наукові конференції тощо. Саме з цієї причини необхідно поміркувати про певне спільне розуміння складових відповідного навчального плану, оскільки вимірювання освітніх досягнень, які, по суті, досягаються реалізованим курикулумом, порівнюються між країнами та континентами [5, с. 2]. Водночас розробка курикулуму професійної підготовки вчителів вимагає аналізу освітнього дискурсу щодо формування вчителя як суб'єкта освіти, щодо типу суб'єкта, що планується підготувати в освітньому просторі навчального закладу; щодо зовнішнього(тобто за межами навчального закладу) освітнього процесу, і його як позитивного, так і негативного впливу на майбутніх вчителів; щодо розкриття нових значущих елементів всередині дискурсу професійної підготовки вчителів [1, с. 4]. У процесі висвітлення проблеми наукового пошуку був використаний якісний контент-аналіз літературних джерел – дослідницький метод, що застосовується для суб'єктивної інтерпретації змісту текстових даних через систематичний процес класифікації кодування та ідентифікації тем або шаблонів» [3, с. 1278].

Зазначимо, що у контексті «наукового» підходу до освіти, визначеного позитивізмом першої половини ХХ століття, курикулум розглядався як продукт, створений фахівцями з академічної теорії, незалежний від шкільної практики.

Цей технократичний підхід перетворив розробку навчальних програм на бюрократичний нормативний, а отже, контрольований процес, де вчителі в школах лише отримували та виконували накази. З 1960-тих рр. XX ст. низка економічних, соціальних та епістемологічних змін призвели до розвитку різних підходів до освіти загалом і до курикулуму зокрема. Реакція соціуму на домінуючу технократичну модель проявилася через дві альтернативні орієнтації, практичну та критичну, які, згідно з точкою зору Гранді (Grundy, 1987), пов'язані з епістемологічним прогресом, що призвів до появи нових епістемологічних парадигм. З практичної точки зору, обґрунтованої Швабом (Schwab, 1997/1969) і Стенхаусом (Stenhouse, 1975), а також у критичній перспективі емансипації та активного втручання в соціальні зміни руху критичної педагогіки (Giroux, 1988), навчальний план не можна залишати в руках експертів. Ці дві парадигми відводять практикуючому/шкільному вчителю дуже відповідальну роль щодо розробки навчального плану, який розглядається більше як спосіб перетворення освітньої ідеї в гіпотезу, що має бути перевірена на практиці. Отже, це пропозиція, яку потрібно критично перевірити, а не пакет матеріалів, прийнятий і готовий до використання, де планування, діяльність та оцінювання не тільки взаємопов'язані, але є частиною самого процесу. Це процес, у якому учні та вчителі беруть участь у діалектичному пошуку альтернативних значень (Grundy, 1987). Це процес, який дозволяє вчителю та учням розробити навчальний план на основі їхнього життєвого досвіду та – через цей процес – збагатити його. Він може бути корисним – за певних передумов – для вчителя, а також для учнів. З одного боку, оскільки зобов'язання вчителя не обмежуються правильним застосуванням курикулуму, розробленого експертами, він/вона може розширити своє професійне судження, постійно розмірковуючи над діями (Schon, 1983). У такому випадку вчителі потребують суттєвих професійних навичок, таких як критичне мислення та дослідницьке ставлення до викладання та курикулуму, креативність, професійна відповідальність і здатність до співпраці та прийняття рішень. Зосереджуючись на практичних знаннях, судженнях і рефлексії вчителів, розглядаючи викладання як діяльність, яка одночасно реалізує та створює

теорію, освітнє дослідження в дії може внести значний вклад у цей альтернативний підхід до навчального плану. Маючи на меті покращити викладання – за конкретних обставин, яке відбувається – через співпрацю, освітнє дослідження в дії пропонує практику «знизу вгору» щодо розробки навчального плану та створення пов’язаної з ним теорії шляхом його постійного перегляду та реструктуризації (Elliott, 1991). У такій структурі розробка курикулуму розглядається як його безперервний процес коригування та вдосконалення, який відбувається в класі та школі, без урахування або зневажливого ставлення до теорії. Ідея розробки вчителями курикулуму підриває традиційну ієрархію, в якій вчителі знаходяться в нижній частині піраміди, а розробники курикулуму і дослідники знаходяться на вершині, як виробники наукових знань [4, с. 233–234].

Незалежно від того, якого підходу дотримуються вчителі, є щось універсальне у прийнятті рішення про те, чого навчати учнів, і в кожному окремому підході це своєрідне правило розставляти предмети у порядку, які потрібно викладати (Brown, 1995). Навчальний план означає набагато більше, ніж предмети, які потрібно викладати, передавати або забезпечувати. Ефективне визначення курикулуму повинно надавати інформацію про те, чого ми навчаємо, які можуть бути можливі наслідки та результати передачі інформації (Kelly, 2004). Навчальний план можна розглядати як докладний посібник для процесу викладання та навчання: під ним розуміється конкретна схема навчання, яка виходить із бажаних результатів, тобто стандартів змісту та ефективності (незалежно від того, чи вони визначені державою чи розроблені на місцевому рівні). Курикулум бере зміст (із зовнішніх стандартів і місцевих цілей) і формує його в план для ефективного викладання та навчання. Таким чином, це більше, ніж перелік тем і списків ключових фактів і навичок («вихідні дані»). Це карта того, як досягти «вихідних даних», бажаних для успішності учня, в якій пропонуються відповідні навчальні заходи та оцінювання, щоб підвищити ймовірність досягнення учнями бажаних результатів (Wiggins & McTighe, 2006). Зокрема, Айснер (Eisner, 1994) класифікує курикулум як: а) явний навчальний

план, який має публічно явні цілі або можливості, надані школами, і вони викладені в навчальних посібниках шкіл або в наданих матеріалах, б) неявний або прихований навчальний план, що означає навмисні та ненавмисні функції школи, які не рекламуються всупереч явному навчальному плану, вони просто виникають у контексті через можливості навчання, в) нульовий навчальний план, який стосується інтелектуальних процесів і змісту, яким школи нехтують. Келлі (Kelly, 2004) класифікує навчальний план як «освітній, тотальний, прихований, запланований і отриманий, формальний і інформальний». Основна увага при розробці курикулуму зосереджена на вирішенні того, яких знань, навичок і цінностей викладати, як досягти запланованих результатів, а також на процесах навчання та викладання (Richards, 2001). Наприклад, ефективний мовний курикулум пов'язаний не лише з чистою діяльністю викладання; він також включає процедури планування, проєктування та впровадження). Побудована на основних принципах розробки, проведення та оцінювання, розробка курикулуму складається з шести основних кроків: «аналіз потреб, встановлення цілей, розробка силабусу, методологія, тестування та оцінювання» (Richards, 1990) [2, с. 138].

Отже, здійснений якісний контент-аналіз літератури щодо проблеми наукового пошуку дав змогу зробити наступні узагальнення: різні теоретичні дискурси щодо міжнародних стандартів, наукові конференції тощо спонукають до певного спільного розуміння складових відповідного навчального плану, оскільки вимірювання освітніх досягнень, які досягаються реалізованим курикулумом, порівнюються між країнами та континентами; практична та критична парадигми освіти відводять практикуючому/шкільному вчителю дуже відповідальну роль щодо розробки навчального плану, який розглядається більше як спосіб перетворення освітньої ідеї в гіпотезу, яка має бути перевірена на практиці; розробка курикулуму складається з шести основних кроків: аналіз потреб, встановлення цілей, розробка силабусу, методологія, тестування та оцінювання, включно з процедурами планування, проєктування та впровадження; освітнє дослідження в дії в якості альтернативного підходу пропонує практику

«знизу вгору» щодо розробки навчального плану та створення пов'язаної з ним теорії шляхом його постійного перегляду й реструктуризації; процес розробки курикулуму вимагає від вчителів суттєвих професійних навичок (критичне мислення та дослідницьке ставлення до викладання та курикулуму, креативність, професійна відповідальність і здатність до співпраці та прийняття рішень) тощо.

Література:

1. Романюк, Л. П. *Практичний підхід до формування курикулуму у підготовці майбутніх вчителів іноземних мов у розвинених країнах світу (Німеччина, США Мексика, Ізраїль)*. URL: <https://dspace.vnmu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/1084/Практ.%20підхід%20стаття.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
2. Dündar, E., Merç, A. (2017). A critical review of research on curriculum development and evaluation in ELT. *European Journal of Foreign Language Teaching*, 2 (1), 136–168. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED598965.pdf>.
3. Hsieh, H.-F., & Shannon, S. E. (2005). Three approaches to qualitative content analysis. *Qualitative Health Research*, 15 (9), 1277-1288. DOI:[10.1177/1049732305276687](https://doi.org/10.1177/1049732305276687)
4. Katsarou, E. (2013). Action research as a means for reforming curriculum. In: European Conference on Curriculum Studies. Future Directions: Uncertainty and Possibility (pp. 234–239).
5. Mulenga, I. M. (2018). Conceptualization and Definition of a Curriculum. *Journal of Lexicography and Terminology*, 2 (2). 24 p. URL: https://www.researchgate.net/publication/332152068_Conceptualization_and_Definition_of_a_Curriculum.

薛贺予

外国语言文学研究生，外国语学院，哈尔滨工程大学，中国

脑文本重构——《美国式婚姻》中瑟莱丝蒂尔的成长

关键词：脑文本，书信叙事，成长过程，大规模监禁

塔亚莉·琼斯的《美国式婚姻》以美国大规模监禁制度为背景，通过非裔夫妇罗伊与瑟莱丝蒂尔的书信叙事，揭示种族与性别双重暴力对个体选择的规训机制。本文基于脑文本理论，聚焦于瑟莱丝蒂尔的书信内容，分析书信如何作为“存储于大脑的感知与认知”的物质载体，外化人物心理创伤，展示其脑文本重构过程。瑟莱丝蒂尔的堕胎选择则暴露非裔女性在身体自主权与种族污名化的现实困境。其脑文本经历三重重构：首先，从现实出发，重新审视种族与性别困境；其次，历经婚姻中的权利博弈，完成堕胎的理性选择；最后实现自我和解。琼斯通过书信将个体叙事升华为对白人主导制度的批判，揭示脑文本理论在解

码美国结构性暴中的阐释潜力，为非裔文学研究提供创新研究视角。

参考文献

1. Palmer, A. (2010). *Social Minds in the Novel*. Columbus: The Ohio State UP.
2. Ngom, O. (2018). Conjuring Trauma with (Self)Derision: The African and African-American Epistolary Fiction. *European Scientific Journal, ESJ* 14.2, 1-1.
3. Coulibaly, B. (2017). *L'Invention du quotidien dans la nouvelle oust-africaine d'expression anglaise*, Paris: Harmattan.
4. 塔亚莉·琼斯著. (2020). 美国式婚姻（美）；刘策译. — 北京：中信出版社.
5. 尚必武. (2018). 非自然叙事的伦理阐释 — 《果壳》的胎儿叙述者及其脑文本演绎. *外国文学研究*, 40(03), 30-42.
6. 聂珍钊. (2017). 脑文本和脑概念的形成机制与文学伦理学批评. *外国文学研究*, 39(05), 26-34.
7. 聂珍钊 & 王永. (2019). 文学伦理学批评与脑文本：聂珍钊与王永的学术对话. *外国文学*, (04), 166-175.
8. 聂珍钊 & 王松林. (2020). *文学伦理学批评理论研究*. 北京大学出版社.
9. 王杰春. (2013). 书信体小说的叙述性辨析 — 以两部西方经典作品为蓝本. *陕西学前师范学院学报*, 29(04), 65-69.
10. 伊恩·P·瓦特. (1992). *小说的兴起*. 三联书店.
11. 易丽君. (2018). 论书信在小说中的叙事功能. *江西社会科学*, 38(04), 111-117.
12. 张德明. (2002). 近代西方书信体小说与主体性话语的建构. *浙江大学学报(人文社会科学版)*, (03), 37-43.
13. 申丹, 韩加明, & 王丽亚. (2005). *英美小说叙事理论研究*. 北京大学出版社.
14. 徐彬. (2020). *英国文学的伦理学批评*. 北京大学出版社.
15. 谢梅. (2018). 《我知道笼中鸟为何歌唱》中“宗教信仰”和“黑人社群”的双重性书写. *湖北第二师范学院学报*, 35(10), 16-20.

Zhang Yi

MA, Lecturer, School of Foreign Studies, HEU, Harbin, China

RESEARCH ON THE CULTIVATION MODE OF CIVIC EDUCATION IN COLLEGE ENGLISH TEACHING

Keywords: *civic education, college English teaching, cultivation model*

Environmental science text, a kind of EST (English for Science and Technology), essentially belongs to the category of expository information texts. The core purpose is to convey objective information through an accurate linguistic representation system. John Catford's Translation Shifts theory emphasizes semantic equivalence rather than formal equivalence, a perspective that aligns with the requirement in EST translation on content over form. To effectively enhance the target language readers' understanding of the original content, adjustments and transformations in linguistic expression may be necessary. This paper, from the perspective of Catford's Translation Shifts theory, analyzes the challenges encountered in translating environmental science texts through the dimensions of level shifts and category shifts, and explores solutions. The aim is to provide valuable references and insights for future translation practices of related texts.

References:

1. 王守仁. (2018). 《大学英语教学指南》(2017 版) [J]. *大学外语教学研究*, 7.
2. 彭龙. (2015). 外语教育需要的战略思考[N]. *光明日报*, (13).
3. Parasuraman A, Zeithaml V A, Berry L L. (1988). SERVQUAL: A Multiple-Item Scale for Measuring Consumer Perceptions Service Quality [J]. *Journal of Retailing*, 1, 12-40.

黄纯懿¹ 吕佳颖²

¹ 本科生, 国际组织与全球治理, 哈尔滨工业大学, 哈尔滨, 中国

² 本科生, 国际组织与全球治理, 哈尔滨工业大学, 哈尔滨, 中国

通讯作者: 黄芙蓉

教授, 人文社科学部, 哈尔滨工业大学, 哈尔滨, 中国

中国高校国际组织人才培养创新研究

关键词: 国际组织, 全球治理, 发展中国家, 复合型人才, 数字技术

在全球治理体系变革与发展中国家崛起的双重背景下, 发展中国家在国际组织中的话语权不足, 已成为制约其民主参与全球治理的核心问题。本研究以中国高校国际组织人才培养实践为实证对象, 从供给侧、需求侧进行双向调研, 通过文本分析、内容分析法与半结构化访谈相结合的方法, 系统揭示了中国当前在全球治理人才供给中的结构性困境以及破解路径。研究指出, 中国高校应依托自身特色优势学科, 建立复合型与技能型人才培养的双向驱动机制。本文的研究成果将助力全球治理体系朝着更加公正与合理的方向演进。

参考文献

1. 王俊菊. (2024). 新时代背景下的国际组织人才培养研究. *中国外语*, 21 (05), 67-74.
2. 储昭卫. (2022). 中国特色的高校国际组织人才培养模式: 特征、挑战与应对. *高等理科教育*, (03), 99-107.
3. 武明花, 朱青青, 朱海玲 & 谢莹. (2022). 面向国际组织的高校复合型人才模式研究. *高教学刊*, 8 (34), 22-25.
4. 詹成 & 黄静. (2024). 新文科背景下的国际组织语言服务人才培养目标与路径. *外语研究*, 41 (01), 62-67+112.
5. 刘宝存 & 肖军. (2018). “一带一路”倡议下我国国际组织人才培养的实践探索与改革路径. *高校教育管理*, 12 (05), 1-7.
6. 陈坚 & 陈冬阳. (2023). 全球治理人才培养的模式改革与实施路径. *中南民族大学学报 (人文社会科学版)*, 43 (01), 154-162+187.
7. 阚阅. (2016). 全球治理视域下我国的国际组织人才发展战略. *比较教育研究*, 38 (12), 16-21.
8. 房欲飞. (2023). 我国高校国际组织人才培养现状及对策. *科学发展*, (10), 58-63.
9. United Nations. *Composition of the Secretariat: Staff Demographics: Report of the Secretary-General [EB/OL]*. United Nations. United Nations Digital Library System. (2022-03-01) [2024-08-25]. <https://digitallibrary.un.org/record/3963715>.
10. OECD. *PISA 2018 Results (Volume II): where all students can succeed [EB/OL]*. (2019-12-03) [2024-07-12]. https://www.oecd-ilibrary.org/education/pisa-2018-results-volume-ii_b5fd1b8f-en.
11. OECD. *The assessment frameworks for cycle 2 of the programme for the international assessment of adult competencies [EB/OL]*. (2021-04-30) [2024-07-12]. <https://doi.org/10.1787/4bc2342den>.
12. Karen Mundy. Global Governance, Educational Change [J]. *Comparative Education*. 2007, 43(3), 345.
13. Paul Novosad & Eric Werker, Who Runs the International System? Nationality and Leadership in the United Nations Secretariat. *The Review of International Organizations*, 2019, 14(1), 1-33

Ivanenko Alexander V.
Doctor of Science in Philology, Research Associate
at the Department of History of Ukrainian Language and Onomastics
of the Institute of Ukrainian Language,
National Academy of Sciences of Ukraine
Kyiv, Ukraine

TO THE ORIGIN OF THE OIKONYM *FUN(N)A*

Keywords: *etymology, reconstruction, prototype, oikonym, oronym.*

Introduction.

The historical settlement of *Fun(n)a* (later *Demerdzhi*, now *Luchistoe*) is located in the south-western part of the Tauride peninsula. The presence of Goths in these places is recorded from about the middle of the II century, and burials representing the Goth-Alanian culture are recorded in the outskirts of modern Luchistoe from the middle of the IV and up to the XII centuries (Aibabin A. I., Khairedinova E. A. «Burial Ground Near the Village of Luchistojе». Volume II (Excavations of 1984, 1986, 1991, 1993–1995). 2014: 8).

It should be noted that there are three known settlements in the outskirts of Luchistoye – *Demerdzhi I*, *Demerdzhi II* and *Funa*. The first two date back to the X–XIII centuries. Later, in the XIII century, a fortification – a castle, known from monuments as *Funa*, was built [7, p. 150–151].

There is also a legend recorded in Crimea (we believe it is Gothic in its basis), which explains all three names of the modern Luchistoye [5, p. 102–107].

The topicality of the proposed study. The aim of the article is to consider the Gothic version of the origin of the oikonym *Fun(n)a*, attested in the sources in the second half – end of the XIV century.

The novelty of the research. The explanation of the Gothic oikonym *Fun(n)a*, proposed in the article, has not been found before.

The used methods: etymological and comparative-historical, internal reconstruction method.

In this material we will focus exclusively on the Gothic name of the modern village of Luchistoye – *Fun(n)a*.

The first records of the settlement in historical documents date back to the end of the XIV century.

≈ 1360 The name of the village first appears in the Genoese treasury lists of Caffa (*cartolfri della Masseria*), where *Fonna* is mentioned among the settlements belonging to the captaincy of Gothia [14].

1381 + MCCCLXXXI [1381. – *A.I.*] ...

+ Die XVIII marcii

Abranus de Gentile bancherius debet nobis pro Gorgibey Baxas de racione Manolli proti pro cazallis

Fonna de XXXX asperos I DCL ...

Item XXVII aprilis pro Costo Damodi propto Ialito in racione cazallis Ialite in XXXX asperos IX D... (Džanov A. V. «Kazalii Soldaji and Gotii According to Books Massarii Kaffa» 2017: 322).

1384 ... о приходѣ ... *Фуны* и Аланіи [1, p. 460].

1652 селении *Демурджи* (in *Джизйе дефтера Лива-и Кефе* (Ottoman tax statements) [14].

1520, 1634–1635 The settlement is already mentioned as *Демурджи* (*Темирджи*) («Ottoman Landholding Registry of Southern Crimea of 1680s»: 3, 65).

1680 Селение *Демурджи* принадлежит к [кадылыку] Сугдак («Ottoman Landholding Registry of Southern Crimea of 1680s»: 3, 65).

1778 *Фуны* (Демурджи) (according to Metropolitan Ignatios) [14].

1783 «деревня» *Темерджи* Судакского кадылыка Кефинского каймаканства [2, p. 57].

1794 при д. *Деймерджи* [3, p. 27].

1805 Деревни: ... *Демурджи* татаръ [3, p. 89].

1817 *Темирджи* [6].

1864 *Демурджи*, д. каз. тат. при рч. Демурджи-Узени у подошвы Яйлы [8, p. 92].

21. VIII. 1945 г. *Демурджи* is renamed to *Лучистое* (in the documents of 1945).

The origin of the first name of the settlement – *Fun(n)a* and sub. – is connected with the name of the mountain of the same name, at the foot of which the modern village of Luchistoye is located. In the Crimean legend about this mountain-smith, we find both its description and explanation of its name, sounding as *Funna*. In the abridged retelling of the legend sounds like this:

When the nomads who invaded Taurica reached the mountain called *Funna* – Smoky (from the top of which a column of smoky fire was rising and around which it was always light), the commanders of the conquerors decided to set up a forge in this mountain, for they could not find a better smelting furnace for forging weapons (which they lacked). And a gigantic forge was set up on the top of the mountain. All day long this mountain rattled and smoked, the flames danced and the clanging and clanging of hammers was heard. The invaders committed many atrocities. And when the mountain's cup of patience was full, it trembled, breathed fire and collapsed the smithy with the blacksmith and his men into its fiery mouth. Since then *Funna* calmed down and its old name – Smoky – was forgotten. But people remembered all their experiences and fixed a new name for the mountain – *Demerdzhi* (Smith) [5, p. 103–107].

In connection with the etymologisation of the earliest documented variant of the name – *Fun(n)a* – it is important to pay attention to the nature of the geographical object bearing it. In the case of *Fun(n)a-Demirdzhi*, it is a mountain, which at a certain stage could have been volcanically active.

As can be seen from the text of the legend cited here, the descriptions of the mountain set a clear vector of etymological searches. The given considerations we will try to confirm the following theoretical calculations.

I. Oikonym *Fun(n)a* etc. – transonymisation according to the model ‘oronym > oikonym’, and therefore all the variants of oikonyms noted in the sources may go back to the corresponding forms of oronyms. Therefore, it is further necessary to etymologise the derivative oronym.

II. Oronym *Fun(n)a*. The possibility of the Gothic origin of the toponym, in particular, was admitted by A. K. Shaposhnikov, who believed that the toponym *Funa* is a reformation of (feminine noun with *-a*) Tavro-Goth. *fon* (nominative and accusative sing.), *funins*, *funin* (genitive, dative singular) ‘fire’. He also admitted the existence of an earlier name of the mountain – Sindo-Meot. **pauna-* ‘purifying (fire)’ [9, p. 418].

Unfortunately, we do not know the pre-Gothic history of the name (due to the absence of mentions of the mountain or settlement in ancient sources). Therefore, we

are left to operate with the data that are currently available to historians. Although we cannot exclude the possibility that the Gothic name may have been traced to an earlier name.

We suppose that the **Gothic name of the mountain** can be etymologised in connection with Goth. *fōn*, gen. *funins*; *funisks* ‘fiery’ < *fon* [13, p. 47, 52], cf. forms gen. sing. *funnis*, dat. sing. *funnin* < *fun* (*fūn*?) < *fōn* ‘fire’ [10, p. 101]. Gothic *fōn*, together with Eng. *fire*, O.-H.-G. *fiur*, O.-Fris. *fiōr* (cf. Gr. πῦρ ‘fire’, Lat. *pūrus* ‘pure’), goes back to Germ. **fūr-* / *fewur-* ‘fire’ and further to IE **pe-or-* / *peh-r-* ‘fire, to burn; to purify by fire’ (-*n-* in Goth. *fōn*, O.-Isl. *funi* ‘fire’, as in O.-Prus. *panno* ‘fire’ etc., characterises the form of the indirect cases of the IE **pe-or-* / *peh-r-*, belonging to the Indo-European heteroclitic declension in -*r-*/*-n-* [4, p. 199]).

Accordingly, for the Gothic oikonyms (and their formative oronym), we propose a reconstruction of the feminine, singular ***Fun(n)a**.

The original intended oronym could look like ***Funnis Fairguni** ‘fire mountain’, where *funnis* is a form of gen. sing.

In the context of reconstruction of a potentially possible onym word combination it is important to note the following syntactic feature of the Gothic language: there is no firm word order in it. And although ‘the definition expressed by the genitive possessive tends to postposition: *sunus gudis* ‘son of God’, *sunus mans* ‘son of man’, but *barne barna* ‘children's children’ (Guhman M. M. «The Gothic Language». 1958: 216), literally – ‘children's children’. In our case, however, we should speak not of the genitive of possessivity, but of the genitive of relativity.

The choice of Goth. **fairguni** as the second component of the supposed original form of the oronym is due to the character of the geographical object itself.

1. Mount *Funna* is a part of one of the three mountain ranges stretching along the southern coast of the Tauride Peninsula. Therefore, the use of Gothic *fairguni* as a designation of ‘mountain range’ [11, p. 104] is quite appropriate in this case. Moreover, it turns out that in Taurica of the Gothic time this word could be a used geographical term.

2. In the legend quoted above, it is said that the mountain rattled all day long,

with the clanging and ringing of hammers [5, p. 104]. The sounds made by the mountain, which shows volcanic activity, became a detail of the legend, which is well explained by the semantics of the Gothic oronym *fairguni*. The Gothic oronym is a full structural-etymological analogue of the name of the Lithuanian thunder deity, cf. Lith. *perkūnas* ‘thunder god; thunder’, O.-Prus. *Percunis* ‘thunder’ [11, p. 105; 12, p. 99].

As for the form of the oikonym ***Fonna** noted in the sources, it may be either a reflection of the phonetic transition **-u- > -o-** noted in Germanic languages from the end of the 14th century, or the result of inaccurate transmission of the Germanic form by the author of the Latin-language economic document.

To summarise the above, it should be stated that the story of *Fun(n)a* represents that rare case when the data of archaeology, folkloristics and linguistics are in full agreement. And it seems that despite the absence of a complete set of historical data on the settlement of interest to us, the genesis and evolution of its first documented name – *Fun(n)a* – is gradually becoming clearer.

References:

1. Антонин, архимандрит (1867). Древние акты Константинопольского патриархата, относящиеся к Новороссийскому краю. *ЗООИД*. Т. 6. С. 460.
2. Камеральное описание (1888). Камеральное описание Крыма 1784 года. Продолжение: Ведомость, какие именно состоят в Крымском полуострове каймаканствы, кто именно в котором каймаканом состоит, сколько в каждом каймаканстве кадылыков, а во всяком кадылыке сколько деревень. Декабря 17-го дня 1783-го года. *Известия Таврической ученой архивной комиссии*. № 6. С. 36–63.
3. Лашков Ф. (1897). Сборник документов по истории крымско-татарского землевладения (Окончание). *ИТУАК*. № 26. С. 24–154.
4. Левицкий В. В. (2010). *Этимологический словарь германских языков*. Винница : Нова книга. Т. 1.
5. Легенды Крыма (1961). Ред. Г. Таран. Симферополь : Крымиздат.
6. Мухин. (1817). *Военная топографическая карта полуострова Крыма (1:170000)* ген.-м. Мухина.
7. Мыщ В. Л. (1991). *Укрепления Таврики X–XV вв.* Киев : Наукова думка, 1991.
8. Список. (1865). *Список населенных мест Российской империи, составленные и изданные Центральным статистическим комитетом Министерства внутренних дел. 41. Таврическая губерния*. СПб.
9. Шапошников А. К. (2011). Словарь древнейшей ономастики Таврического полу острова. *Топонимика Крыма*. 2011. Симферополь : Универсум. С. 275–442.
10. A comparative glossary (1887–1889). *A Comparative Glossary of the Gothic Language*. With special reference to English and German by G. H. Balg, Ph. D. Maywille. Wisconsin ; N. Y. ; London, England; Halle, Germany.

11. Lehmann W. P. (1986). *A Gothic Etymological Dictionary*. Leiden : Brill.
12. Orel V. E. (2003). *A Handbook of Germanic Etymology*. Leiden ; Boston : Brill.
13. Uhlenbeck C. C. (1900). *Kurtzgeasstes etymologisches Wörterbuch*. Leiden. Zweite verbesserte Auflage. Amsterdam. Johannes Müller.
14. [https://wikipedia.org/wiki/Лучистое_\(Крым\)\)](https://wikipedia.org/wiki/Лучистое_(Крым))).

Цун Ченцзюй

*кандидат педагогічних наук, асистент кафедри германських і східних мов та методика їх навчання, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
Одеса, Україна*

Гаврилюк Ксенія

*студентка третього року навчання спеціальності 014.029 Середня освіта (інші мови (корейська) та зарубіжна література), Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
Одеса, Україна*

РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МУЛЬТИМОДАЛЬНОМУ НАВЧАННІ СХІДНИХ МОВ У ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Ключові слова: *мультимодальне навчання, цифрові технології, корейська мова, педагогічний університет, інтерактивні методи.*

Сучасна освітня система все активніше впроваджує цифрові технології, що сприяють адаптації до змінних умов навчального процесу. Особливого значення набуває мультимодальне навчання, яке поєднує різні канали сприйняття інформації – текст, аудіо, відео, графіку та інтерактивні елементи. Викладання східних мов у педагогічних університетах потребує інноваційних підходів, оскільки східні мови мають унікальну фонетику, граматику та систему письма (хангиль, ієрогліфи тощо), що вимагає спеціалізованих методик.

Мультимодальне навчання базується на одночасному використанні кількох методів подання інформації, що дозволяє студентам краще засвоювати матеріал. Основні аспекти цього підходу включають:

- візуалізацію даних (інфографіка, анімації, схеми);
- аудіолінгвістичний підхід (подкасти, аудіотренажери);
- відеоуроки та інтерактивні платформи (Coursera, EdX, YouTube);
- мобільні додатки для самостійного навчання (Duolingo, HelloTalk);
- штучний інтелект та чат-боти (ChatGPT, інтерактивні діалоги).

Цифрові інструменти значно розширюють можливості для викладання та вивчення східних мов у педагогічному університеті, серед яких:

- 1) адаптивне навчання (Kahoot, Quizlet, Memrise).
- 2) віртуальні класи та доповнена реальність (Google Expeditions, Mondly VR);
- 3) інтерактивні платформи для групових занять (Zoom, Microsoft Teams);
- 4) онлайн-середовища для автоматизованого тестування (Test Korean, TOPIK Guide).

Переваги цифрових технологій у мультимодальному навчанні:

- індивідуалізація навчального процесу;
- доступ до автентичного мовного контенту;
- інтерактивність та гейміфікація;
- гнучкість у навчанні.

Отже, цифрові технології відкривають нові можливості для мультимодального навчання східних мов у педагогічному університеті. Інтеграція інноваційних методів та цифрових інструментів сприяє формуванню ефективних мовних навичок студентів. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на оцінку ефективності конкретних технологій та розробку нових інтерактивних форматів навчання.

Література:

1. Choi, Y., & Kim, H. (2021). *Innovative Approaches to Korean Language Education through Digital Technologies*. Seoul: Korea University Press.
2. Lee, J. H. (2020). *Multimodal Learning in Korean Language Education: A Pedagogical Perspective*. Journal of Korean Studies, 45(2), 123–137.
3. Park, S., & Lim, K. (2019). *The Impact of AI-Powered Chatbots on Language Acquisition: A Study on Korean Language Learners*. International Journal of Language & Communication, 12(3), 56–72.
4. Brown, L. (2018). *Korean Honorifics and Politeness in Digital Learning Environments*. Cambridge: Cambridge University Press.
5. Kim, J., & Cho, M. (2022). *Gamification in Language Learning: Enhancing Korean Vocabulary Acquisition through Mobile Apps*. Journal of Educational Technology, 29(4), 89–105.
6. Johnson, R. (2021). *Virtual Reality and Augmented Reality in Language Education: The Case of Korean Language Immersion Programs*. Educational Technology Research and Development, 69(1), 45–61.
7. Seo, H. & Yoon, D. (2023). *Adaptive Learning Platforms for Korean as a Foreign Language: A Comparative Study of Digital Tools*. International Journal of Language Studies, 15(1), 88–102.
8. Yang, E., & Kim, S. (2020). *The Role of Online Discussion Forums in Learning Korean as*

a Second Language: A Case Study. Journal of Applied Linguistics, 34(3), 177–194.

9. Wang, X. (2022). *Machine Learning in Foreign Language Education: Applications in Korean Language Processing*. Journal of Digital Learning and AI, 8(2), 123–141.

10. National Institute of Korean Language (2021). *Digital Resources for Korean Language Learning: A Comprehensive Guide*. Seoul: NIKL Publishing.

Шетеля Ярослав М.

аспірант (ОНП 035 «Філологія»),

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний

університет імені К. Д. Ушинського»

Одеса, Україна

ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ЗАПОЗИЧЕННЯ НІМЕЦЬКОЇ (АВСТРІЙСЬКОЇ) ЛЕКСИКИ В ДІАЛЕКТНИЙ ВОКАБУЛЯРІЙ УКРАЇНЦІВ ЗАКАРПАТТЯ

Ключові слова: діалектний словник, запозичення, лексика, німецький, ареал.

Вступ. Вивчення німецької (австрійської) лексики в ареалі українських говірок закарпатського ареалу вимагає відповідей на широке коло питань, у тому числі пов'язаних із історією появи на цих теренах носіїв культури німецької будівельної та лісової справи, тобто переселенців із Верхньої Австрії та Німеччини. Вони взяли участь у формуванні регіональної культурної та мовної своєрідності слов'янського населення Закарпаття (пор. запозичення соціального терміна *шватер* (*Schwager*) 'дівер' і терміна кулінарної справи *гріс* (*Grieß*) 'манна крупа'), що позначилося на специфіці його діалектного словника (українського зокрема). Лінгвістичне вивчення його німецького (австрійського) прошарку (пор. попередній досвід у: [1; 2; 3; 4; 5; 6; 9; 10; 11; 12]) сприяє висвітленню певного періоду історії лексико-семантичної системи місцевих говірок, а тому є **актуальним**.

Методи. У дослідженні використано такі лінгвістичні методи: *метод аналізу словникових дефініцій, зіставний метод*.

Результати та обговорення. Знайомство з науковою літературою засвідчує, що в XII–XIII ст. у рівнинній частині Закарпаття з'явилися перші німецькі поселення. Вже в XVII ст. міграція німецькомовного населення стала масовою, що було пов'язано з гострою потребою розробки багатих лісових ресурсів

гірської частини Закарпаття. Саме в ці часи на державному рівні було прийнято рішення переселяти спеціалістів-лісарів із Верхньої Австрії та Німеччини на гірські території Карпат, у тому числі й у верхів'я річки Тиси. Отже, в Карпатах, шукаючи відповідну роботу, спочатку з'явилися чоловіки з Південної Німеччини та Верхньої Австрії, а пізніше і їхні сім'ї. Більшість із них були австрійцями – вихідцями з Імюкдену, Ебензеє, Ротевейзе та Ішлю. Так, 1814 року в Рахові виникло поселення спішських німців із Гонгартену, яких називали *ціпцерами*, а їхнє поселення ще й досі зветься *Ціпцерай*. Переселенці підпадали під спеціальну державну програму, яка гарантувала певні преференції, а саме – заробітну плату в 1000 гульденів на рік, земельні ділянки та сінокісні луки для випасу худоби. Крім того, держава виділяла ліс для будівництва житлових приміщень, одяг та все необхідне для ведення домашнього господарства [8]. Див. також: [11–12].

Місцеве населення переймало від переселенців більш сучасні методи вирубки дерев і оброблення деревини, новітні технічні навички, зокрема ті, що стосувалися будівництва житла та розкорчування лісу. Споруджуючи дерев'яні будівлі, іноземні спеціалісти використовували при з'єднанні дерев'яних конструкцій так званий «австрійський замок» або «німецький зуб», який зберігся у технології будівництва ще й до сьогодні. До того ж на будівництві було запроваджено найбільш ефективні методи розкорчовки дерев із використанням як традиційних, так і сучасних інструментів.

Як на будівництві, так і в процесі розкорчовки лісу виробничі стосунки вимагали обміну досвідом. Спілкування в робочих бригадах і повсякденному житті відбувалося різними мовами, тому з плином часу айстро-німецькі спеціалісти й місцеві робітники задля кращого розуміння один одного спромоглися виробити спільні термінологічні словосполучення та фахову термінологію на основі матеріалу німецької мови. Із мовлення технічних працівників-українців ці елементи потрапляли в домашнє повсякденне мовлення їхніх сімей. Далі вони закріплювалися традицією, яка склалася за кілька поколінь [7].

Із часом у суспільному житті Закарпаття почали набирати вагу шкільні

вчителі з австрійських поселень. Найбільша їхня кількість працювала на Рахівщині, в Ужгороді, Мукачеві, Т.-Бистрія, Т-Реметі, Перечині, Кобилецькій Поляні, Ясінянщині та Великобичківській громаді. Їхнє мовлення було джерелом ще однієї категорії німецької лексики у місцевому слов'янському вокабулярії.

Наведемо деякі приклади лексики австрійського походження, що використовується з-поміж містян, які займаються **будівельними та реставраційними роботами**: *цайгер* (*Zeiger*) 'стрілка', *гак* (*Haken*) 'гачок', *шухляда* (*Schublade*) 'шухляда', *луна* (*Lupe*) 'лупа (збільшувальне скло)', *шнур* (*Schnur*) 'шнур', *гейбер* (*Heber*) 'лом, домкрат', *кальга* (*Kachel*) 'кафельна піч', *грифлик* (*Griffel*) 'грифель', *луфтбалон* (*Luftballon*) 'повітряний балон', *мапа* (*Mappe*) 'карта', *декунг* (*Deckung*) 'укриття', *штрека* (*Strecke*) 'залізниця', *шутер* (*Schotter*) 'щебінь', *шифер* (*Schifer*) 'шифер'.

Побутовий словник говірок закарпатських українців також зазнав німецького впливу, збагатившись назвами кухонного начиння, одягу, предметів побуту, які використовувалися в домашньому господарстві, а саме:

- назви кухонного начиння (*шпаргейт* (*Sparherd*) 'плита', *бротванка* (*Bratpfanne*) 'сковорода', *дрисляк* (*Durschlag*) 'друшляк', 'решето');
- назви одягу та його частин (*пантелік* (*Bandelette*) 'стрічка', *шурц* (*Schurz*), *фартух* (*Vortuch*) 'фартух', *анцуг* (*Anzug*) 'костюм', *мантля* (*Mantel*) 'пальто', *штрімплі* (*Strümpfe*) 'шкарпетки', *госундрати* (*Hosenträger*) 'підтяжки', *шласр* (*Schleier*) 'фата', *футро* (*Futter*) 'підкладка одягу');
- назви меблів (*креденц* (*Kredenz*) 'низький буфет, сервант', *шухляда* (*Lade*) 'висувна скринька', *гобльовати* (*Planen*) 'стругати', *буфет* (*Büfett*) 'буфет', *найз* (*Speisekammer*) 'комора', *шамерлік* (*Schemmel*) 'табуретка, стілець');
- інші назви предметів побуту, видів щоденної діяльності, абстрактних понять (*фірганги* (*Vorhang*) 'гардини', *білязь* (*Bügeleisen*) 'праска', *букса* (*Sparbuchse*) 'скарбничка', *горнолі* (*Haarnadel*) 'шпилька для волосся', *куфер* (*Koffer*) 'валіза', *шваблики* (*Streichhölzer*) 'сірники', *ташка* (*Tasche*) 'сумка', *біляз* (*Bügeleisen*) 'праска', *феришлус* (*Verschluss*) 'замок, засув', *фуйдер* (*Feder*) 'перо (для письма)', *штимовати* (*stimmen*) 'пасувати, підходити', *луфтовати* (*lüften*) 'провітрювати', *фриштиковати* (*Frühstücken*) 'снідати', *рабати* (*Waschen*) 'прати', *файний* (н.-в.-н. *fein*) 'гарний' тощо).

Висновки. Переселенці з Верхньої Австрії та Німеччини принесли з собою нові європейські технічні навички виробництва та елементи свого побуту. Вони стали для місцевих жителів зразком позитивних моральних принципів, працездатності, пунктуальності, культури праці, самоврядування. Побудовані за німецькими й австрійськими зразками ремісничі цехи на території Рахівщини, Ужгороду, Мукачева, Т.-Бистрія, Т-Реметі, Перечина, Кобилецької Поляни,

Ясінянщини та Великобичківщини були на той час сучасними й ефективними у виробництві. Значна частина нащадків німецьких і австрійських переселенців перейшла на українську мову, зберігши значну частину германського словника (звісно, в граматично й дериваційно адаптованій формі), який не дозволяв нащадкам забути своє етнічне коріння. Частина цієї лексики (численної та тематично строкатої) увійшла до місцевого українського мовлення.

Перспективи наукових розвідок можуть бути пов'язані з подальшим вивченням і узагальненням досвіду використання німецької (австрійської) лексики в різних регіонах Закарпаття різними віковими групами населення.

Література

1. Гвоздяк О. М. (2000). Фонетичні та морфологічні особливості німецьких запозичень в українських говірках Закарпаття. Проблеми романо-германської філології: Матеріали міжнародної наукової конференції «Міжмовні та міжлітературні контакти: теорія і практика». Ужгород : Закарпаття, 88–92.
2. Гвоздяк О. М. (2001). Шляхи засвоєння німецької побутової лексики в українських говірках Закарпаття. *Гуманітарний вісник. Серія: Іноземна філологія: Всеукр. збірник наукових праць*. Черкаси : ЧІТІ. Число п'яте, 105–108.
3. Гвоздяк О. М. (2010). Адаптація запозичень з німецьким етимомом в українські говірки Закарпаття (приголосні). *Сучасні дослідження з іноземної філології. Збірник наукових праць* [відп. ред. Фабіан М. П.]. Випуск 8. Ужгород : Папірус-Ф, 93–99.
4. Гвоздяк О. М. (2010). Фонетичне засвоєння запозичень з німецьким етимомом в українських говірках Закарпаття (голосні). *Ювілейний збірник на честь 80-річчя від дня народження професора Петра Лизанця*. Ужгород : Патент, С. 167–176.
5. Гвоздяк О. М. (2016). Фонетична адаптація німецьких запозичень в українських говірках Закарпаття. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 16, 159–164.
6. Головачук Н. (2013). Про інтерлінгвальні контакти в умовах мультинаціонального Закарпаття. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*, 15–19.
7. Ідентичності в умовах пограниччя (2022): Матеріали міжнародної наукової конференції (Ужгород, 27-28 січня 2021 року) / За заг. ред. Павла Леньо. Ужгород : ТОВ «РІК-У».
8. Історія поселення та розвиток лісової промисловості німецьких переселенців на Рахівщині. Available at: <https://zakarpattya.net.ua/News/136763-Istoriia-poselennia-ta-rozvytok-lisovoi-promyslovosti-nimetskykh-pereselentsiv-na-Rakhivshchyni>
9. Пискач О. (2008). Архаїзація лексики в сучасній закарпатській говірці. *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства: Збірник наукових праць*. Ужгород. Вип. 11, 165–168.
10. Hvozdyak O. (1999). Deutsches Lehngut in den ukrainischen Mundarten Transkarpatiens. *Interethnische Beziehungen im rumänisch-ungarisch-ukrainischen Kontaktraum vom 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart*. Satu Mare ; Tübingen, 404–422.
11. Melika G., Hvozdyak O. (2006). Interkulturelle Wechsekwirkung im multiethnischen Transkarpatien. *KARPATENbeeren. Bairisch-Österreichische Siedlung, Kultur und Sprache in den ukrainisch-rumünischen Waldkarpaten*. Hrsg. Gaisbauer S., Scheuringer G. Linz, 51–65.
12. Smal-Stockyj R. (1942). Die germanisch-deutschen Kultureinflüsse im Spiegel der ukrainischen Sprache. Leipzig : Verlag von S. Hirzel.

王晨曦
博士候选人
专业 011 教育、教育科学、
伊兹梅尔国立人道主义大学
乌克兰伊兹梅尔

利用中国民间音乐艺术进行青少年教育

关键词：中国民间音乐、民族传统、音乐民俗。

民间音乐是对个人，特别是青少年进行教育和教学影响的重要手段。民间文学艺术是反映人们生活、理想、观点和原则的民间艺术，通常是口头的集体或个人艺术。这是人们对未来一代的心态，也是每个家庭和社会的教育传统，以及时代之间的联系和延续[1]。民间传说无疑是中华民族的无价瑰宝。这是一个庞大的精神文化层，经过多个世纪以来几代人的努力而形成。艺术民俗的象征性及其对人格情感和感官领域的影响，使得民俗成为对年轻一代成长进行教育影响的最有效的手段。社会教育环境积极地体现了对民间传说、古代文化层次以及传统的关注，将其作为人类教育和发展的取之不尽的源泉。这是由于民间文学艺术体裁的功能性特征，由于民间艺术所蕴含的巨大智慧与精神性，由于世界文化代代传承过程的连续性。

通过对民俗在现代条件下复兴发展的形式与方式的分析，我们可以发现，民族意识的形成、民间文化价值的认识、民族文化过程的解读，都离不开中华民族文化中那些日新月异的变化。由于社会、精神和经济存在的客观和主观原因，今天我们谈论的是精神再生产结构的根本变化，特别是在年轻一代的教育和发展体系中。民间传说是儿童精神和道德教育不可缺少的工具；它反映了现实生活，其中有恶与善、有幸福也有人类的悲伤。民间音乐向儿童展现和揭示了生活的画卷、自然的画卷、人与人之间关系以及人与人之间感情的现存世界。中国民间传说是一种民间艺术，以歌曲、童话、舞蹈、圆舞以及装饰和应用艺术的形式定义，通常缺乏真正的作者。发生这种情况的原因是民间传说是通过口头方式从老一代传承给年轻一代的，而年轻一代又通过口头方式传承下来的。有相当数量的科

学著作的作者将个别民间传说类型和形式作为心理和教育矫正的私人技术。心理学、社会学、哲学和教育学等领域的研究者（王文忠、王毅、高长荣、匡宇和支明、雷明静等）都将民间音乐艺术视为一种在研究问题背景下引起兴趣的现象[3]。从人格导向的角度看，民俗被认为是一种心理和教育矫正方法，它包含对人格进行有效心理影响的主要先决条件：a) 存在一个专门组织的表达空间，用于“发挥”情感；b) 存在特殊的民俗活动结构，可作为解决心理问题的模型；c) 由于减轻压力现象的特殊性，在处理问题、同化和创造性地再现新形式的行为和关系方面的训练和自学。民俗的教育影响具有融合性、多模态性、暗示和自我暗示机制的存在、集体审美体验的氛围、无价值性和即兴性等特点。通过民俗手段实施教育影响可以积累通过艺术疗法、心理体操、游戏疗法和童话疗法进行心理矫正的可能性——民俗将上述方法中最重要的内容组成部分结合成一个单一而一致的综合体。民俗仪式的结构与心理问题同构，这使得仪式可以发挥教育影响。

中华民族民俗学加深了人们对该民族过去和现在精神文化的了解。民间艺术是日常生活、传统和习俗，既包括我们自己的，也包括附近国家的人民的。民间艺术的智慧涉及融入人民文化深层中的文化价值观和道德规范。行为规范和传统价值观通过形象体系来表达。例如，童话人物通过自身的行为帮助小学生认识善恶，他们行为的本质由人们对他们的态度决定，他们引起同情或反感，他们揭示了关于人性美的民间价值观。民间谚语和俗语的智慧有助于我们理解人类的行为规范。民俗培养人们对本民族文化的尊重和对其他民族文化的相互理解以及宽容的态度。通过民俗，孩子可以认识到，人民是文化遗产的创造者，人民始终代表着时代的智慧，这是值得骄傲和钦佩的，因为民俗《klór》是各民族具有百年历史的民间历史著作。民间传说能培养人的审美意识和审美情趣。大众思想的美感创造了与之交流的需要[1]。民俗的教育功能是确定的，因为民俗作为民间教育的有效手段，影响着人类的性格特征和人际关系。中国的歌曲、童话、谚语等充满了美好、崇高的道德内容，从“好”与“坏”的角度对一个人的性格进行评价。民间传说的认知价值在于向儿童介绍周围世界的善良和美丽。民间传

说影响道德情感和评价的形成、行为规范、审美知觉和审美感受的培养，有助于言语的发展，提供乌克兰文学语言的范例，用新词、比喻表达丰富词汇量，并帮助孩子用现成的语言形式表达对所听到内容的态度。

然而，民俗至今尚未成为系统的科学心理学和教育学研究的对象。在心理和教育矫正任务框架内使用民俗作为整体教育的可能性和有效性的想法尚未得到科学证实；民俗对人格的心理和教育影响机制的细节和本质尚未被揭示和描述。这一现象的认识论领域尚未在教育心理学范畴的框架内形成，其位置也没有在心理学和教育学影响方法的数量中确定。现存的对现象子系统的相对研究与对民俗作为一个整体和一致的现象（以及因此其有目的的运用的可能性）的研究不足之间的矛盾，可以在未来的科学工作中由心理学和教育学方向的专家来解决。

文学

1. 布赫涅娃 O.A.民间音乐在乌克兰和中国小学生民族爱国主义教育范式中的意义（比较特征）。伊兹梅尔国立人道主义大学科学公报。系列：教育科学。伊兹梅尔：RVB IDGU，2024年。第 66 期。第 29-39 页。
2. 桂俊杰。上海合唱文化与欧洲音乐艺术传统的互动演进。P. N. M. A. 科学公报柴可夫斯基。2020. 期刊。 127.第 136 至 148 页。
3. 古门尼科娃 T.R.当代中国的音乐教育：学生的艺术性、审美性和爱国主义教育优先。《科学教育通讯》（“语言学”系列、“教育学”系列、“社会学”系列、“文化与艺术”系列、“历史与考古”系列）”：期刊。 2024.第 12(30)2024.页. 643-652
4. 波波娃 O.V.形成学生的艺术和审美价值观作为爱国主义的基础：一些教学话语的成果。以 K 命名的南乌克兰国立师范大学的科学公报 D.乌申斯基。第 4 期（149）。敖德萨，2024 <https://nv.pdpu.edu.ua/> P. 56-62。
5. 胡其音。中国与欧洲学者对个体民族审美文化的结构和内容的看法。文化、教育和养育的理论问题：集合。科学。大道基辅：出版。 KNLU 中心，2015 年第 52 期。第 60-63 页。

王盈¹, 王慧²

¹ 博士, 副教授, 外国语学院, 哈尔滨工程大学, 哈尔滨, 中国

² 在读硕士, 外国语学院, 哈尔滨工程大学, 哈尔滨, 中国

《蔚蓝色的岛》中的空间意象与北方书写

关键词: 空间, 阿纳托利·金, 萨哈林岛, 意象

阿纳托利·金的小说集《蔚蓝色的岛》以萨哈林岛为地理背景, 构建了独特的文学空间意象。本文从文学地理学视角出发, 分析萨哈林岛作为地理空间、文化空间与精神空间的多重内涵, 探讨其北方书写的特征。研究发现, 萨哈林岛既是多民族融合象征, 承载着作家的乌托邦理想, 也是作家对抗死亡、追寻永生的精神载体。通过虚实相生的空间叙事, 金完成了对北方边疆朝鲜族群的文化重构与哲学思考。

注: 论文依托“哈尔滨工程大学 2024 中央高校基本科研业务费(稳定支持计划)俄罗斯当代社会思潮研究(3072024QY1204)”

参考文献

1. 曾大兴. (2017). *文学地理学概论*. 商务印书馆.
2. Pavlova, T. K. (2012). A. P. Chekhov and A. A. Kim: from the “island of despair” to the “island of hope”. *Internet-journal*, 1, 9.

吴越

哈尔滨工程大学外国语学院党委书记, 哈尔滨, 中国

推进区域国别研究高质量内涵式发展的路径探索

关键词: 区域国别, 内涵发展, 实践路径, 创新体制

区域国别研究作为跨学科交叉领域, 其高质量发展对服务国家战略需求具有重要意义。本文围绕如何推进区域国别研究实现高质量内涵式发展展开探讨, 提出四方面关键路径: 一是聚焦区域特色, 深化对特定地区政治、经济、文化的系统性研究, 将高校的在地性(Localness)转化为学术的全球性(Globalness),

通过“人无我有、人有我深”的策略，在特定领域形成学术话语权；二是突出学科发展特色，打破学科壁垒，构建跨学科方法论体系，打造不可替代的特色研究方向；三是建设高水平智库，强化资政建言能力，为各种复杂的理论与重大现实问题建言献策，推动研究成果转化；四是创新体制机制，通过弹性组织、多元评价、敏捷资源调配，释放该学科服务国家战略与学术前沿的双重潜力。研究表明，通过以上路径协同发力，能够有效提升区域国别研究的学术深度、应用价值与可持续发展能力，为中国特色哲学社会科学体系构建提供支撑。

Zhang Junnan

MA, Associate Professor, School of Foreign Studies, HEU, Harbin, China

QUANTIFYING POWER DISTANCE IN U.S. PRESIDENTIAL INAUGURAL SPEECHES: AN NLP APPROACH

Keywords: *power distance, U.S. presidential inaugural speeches, NLP.*

This study analyzes power distance evolution in American presidential rhetoric through computational analysis of inaugural addresses (1789–2025). Integrating Hofstede’s power distance framework with institutional isomorphism theory, it develops a Power Distance Index to examine 60 inaugural speeches using NLTK corpus and NLP techniques. The findings reveal three patterns: PDI fluctuates significantly during national crises, from the early republic through the Trump’s 2025 address; contemporary rhetoric (2000–2025) displays unprecedented complexity in combining unity language with power indicators; and presidential authority construction has fundamentally evolved to adapt to modern political polarization. The analysis demonstrates that while presidential rhetoric trends toward egalitarian expression, this progression is nonlinear, reflecting complex adaptations to changing socio-political contexts and increasing institutional challenges.

References:

1. Ahmadian, S., Azarshahi, S., & Paulhus, D. L. (2017). Explaining Donald Trump via communication style: Grandiosity, informality, and dynamism. *Personality and Individual Differences*, 107, 49–53.
2. Bail et al. (2018). Exposure to opposing views on social media can increase political polarization. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 115(37), 9216–9221.
3. Benoit, W. L. (2019). A functional analysis of visual and verbal symbols in presidential campaign posters, 1828–2012. *Presidential Studies Quarterly*, 49(1), 4–22.
4. Bonikowski, B., & Gidron, N. (2016). The populist style in American politics: Presidential campaign discourse, 1952–1996. *Social Forces*, 94(4), 1593–1621.
5. Campbell, K. K., & Jamieson, K. H. (2008). *Presidents creating the presidency: Deeds done in words*. University of Chicago Press.
6. Coe, K., & Neumann, R. (2011). The major addresses of modern presidents: Parameters of a data set. *Presidential Studies Quarterly*, 41(4), 727–751.
7. Cornelissen, J. P., Durand, R., Fiss, P. C., Lammers, J. C., & Vaara, E. (2015). Putting communication front and center in institutional theory and analysis. *Academy of Management Review*, 40(1), 10–27.
8. Denny, M. J., & Spirling, A. (2018). Text preprocessing for unsupervised learning: Why it matters, when it misleads, and what to do about it. *Political analysis*, 26(2), 168–189.
9. DiMaggio, P. J., & Powell, W. W. (1983). The iron cage revisited: Institutional isomorphism and collective rationality in organizational fields. *American Sociological Review*, 48(2), 147–160.
10. Edwards III, G. C. (2009). *The strategic president: Persuasion and opportunity in presidential leadership*. In *The Strategic President*. Princeton University Press.
11. Grimmer, J., & Stewart, B. M. (2013). Text as data: The promise and pitfalls of automatic content analysis methods for political texts. *Political Analysis*, 21(3), 267–297.
12. Grimmer, J., Roberts, M. E., & Stewart, B. M. (2022). *Text as data: A new framework for machine learning and the social sciences*. Princeton University Press.
13. Hart, R. P. (1987). *The sound of leadership: Presidential communication in the modern age*. University of Chicago Press.
14. Hofstede, G. (1984). *Culture's consequences: International differences in work-related values*. Sage Publications.
15. Hofstede, G. (2001). *Culture's Consequences: Comparing Values, Behaviors, Institutions, and Organizations Across Nations* (2nd ed.). Sage Publications.
16. Khatri, N. (2009). *Consequences of power distance orientation in organisations*. *Vision*, 13(1), 1–9.
17. Nazeer, I., Yousaf, S., & Anwar, N. (2023). Analyzing linguistic shifts in political discourse: A corpus-based study of political rhetoric in the digital age. *Pakistan Journal of Humanities and Social Sciences*, 11(4), 3924–3933.
18. Nelson, Laura K., et al. (2021). The future of coding: A comparison of hand-coding and three types of computer-assisted text analysis methods. *Sociological Methods & Research*, 50.1, 202–237.
19. NPR. (2021). 'This is America's day': Biden's inaugural address, annotated. NPR. <https://www.npr.org/2021/01/20/956922884/bidens-inaugural-address-annotated>
20. Schoonvelde, M., Brosius, A., Schumacher, G., & Bakker, B. N. (2019). Liberals lecture, conservatives communicate: Analyzing complexity and ideology in 381,609 political speeches. *PloS one*, 14(2), e0208450.
21. Tulis, J. K. (2017). *The Rhetorical Presidency* (2nd ed.). Princeton University Press.
22. The White House. (2025). *The inaugural address*. *The White House Briefing Room*. <https://www.whitehouse.gov/remarks/2025/01/the-inaugural-address/>
23. Young, L., & Soroka, S. (2012). Affective news: The automated coding of sentiment in political texts. *Political Communication*, 29(2), 205–231.

Zhang Xinyue

Master's Degree Candidate, School of Foreign Languages, HEU, Harbin, China

APPLICATION OF CULTURE-LOADED WORDS IN SUBTITLE TRANSLATION FROM THE PERSPECTIVE OF SKOPOS THEORY: A CASE STUDY OF “LIGHTING UP THE STARS”

Keywords: *Skopos Theory, culture-loaded words, subtitles, English translation, text analysis, Lighting Up the Stars*

In the context of globalization, film and television subtitle translation shoulders the dual mission of breaking cultural cognitive barriers and realizing value resonance. This study takes the phenomenal-level funeral film “Lighting up the Stars” as the research object, and discusses the specific application of culture-loaded words in subtitle translation from the perspective of Skopos theory.

Taking the unique funeral culture of China as its theme, “Lighting up the Stars” breaks people’s inherent cognition of death and funeral through the narrative technique of interweaving sorrow and joy. As words that carry specific cultural information and colors, culture-loaded words are the key and difficult points in subtitle translation. Starting from Skopos theory, this paper analyzes how translators choose translation strategies according to the three principles of Skopos Theory by deconstructing the English subtitles of culture-loaded words in films, so as to ensure the coherence of subtitles and be faithful to the cultural connotation and artistic style of the original text.

References:

1. 陈小慰, (2000). 翻译功能理论的启示 – 对某些翻译方法的新思考. *中国翻译*, (5).
2. 郭建忠, (1998). 翻译中的文化因素: 归化与异化. *外国语*, (2).
3. 霍瑛, (2015). 《舌尖上的中国》字幕翻译实践研究报告. 西安: 西北大学, 1-84.
4. 李道新, (2005). *中国电影文化史*. 北京: 北京大学出版社.
5. 李和庆, (2005). 规范与电影字幕翻译. *中国科技翻译*.
6. 李运兴, (2001). 字幕翻译的策略. *中国翻译*, (4).
7. 钱绍昌, (2000). 影视翻译 – 翻译园地中愈来愈重要的领域. *中国翻译*.
8. 谭载喜, (1991). *西方翻译简史*. 北京: 商务印书馆.
9. 谢天振, (2009). *中西翻译简史*. 外语教学与研究出版社.
10. 张春柏, (1998). 影视翻译初探. *中国翻译*, (2).
11. 张清宏, (2009). 翻译目的论与影视字幕翻译. *西安欧亚学院学报*, (1).
12. 张锦兰, (2004). 目的论与翻译方法. *中国科技翻译*, (2).
13. 朱小晶, (2008). 浅析互联网美剧字幕翻译. *长江学术*, (4).

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ

Авшенюк Наталія – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри зарубіжних систем педагогічної та дорослої освіти, Інститут педагогічної та дорослої освіти імені Івана Зязюна НАПН України (Київ, Україна)

Андрущенко Анна – студентка першого курсу бакалаврату 1 Спеціальність С7 Журналістика Одеського національного морського університету (Одеса, Україна)

Беляєвська Вікторія – студентка 3 року навчання спеціальності 035 Філологія (перша – англійська, друга – китайська) факультету іноземних мов Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)

Ван Ін – доктор філософії, доцент, Школа іноземних мов Харбінського інженерного університету (Харбін, Китай)

Ван Хуан – магістр, доцент, Школа іноземних мов Харбінського інженерного університету (Харбін, Китай)

Ван Хуей – кандидат у магістратуру, Школа іноземних мов Харбінського інженерного університету (Харбін, Китай)

Ван Ченьсі – здобувач ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)

Гаврилюк Ксенія – студентка третього року навчання спеціальності 014.029 Середня освіта (інші мови (корейська) та зарубіжна література) Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)

Гао Хейюе – аспірант, Школа іноземних мов Харбінського інженерного університету (Харбін, Китай)

Глушенко Володимир – доктор наук (лінгвістика), професор кафедри германського та слов'янського мовознавства Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет» (Слов'янськ – Дніпро, Україна)

Горожанкіна Оксана – кандидат педагогічних наук, доцент Південноукраїнський національний педагогічний університет імені Ушинського (Одеса, Україна)

Гуданич Наталія – викладач кафедри дошкільної педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)

Дерік Ілона – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)

Дін Сінь – заступник начальника відділу міжнародного обміну та співробітництва Харбінського інженерного університету (Харбін, Китай)

Іваненко Олександр Васильович – доктор філологічних наук, науковий співробітник відділу історії української мови та ономастики Інституту української мови, Національної академії наук України (Київ, Україна)

Іліаді Олександр – доктор філологічних наук, професор кафедри перекладу, теоретичної та прикладної лінгвістики, факультет іноземних мов Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)

Кан Сяюнь – викладач, Харбінський університет науки і технологій (Харбін, Китай)

Корольова Наталія Лівіївна – старший викладач кафедри перекладу, теоретичної та прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)

Курасова Наталія – старший викладач кафедри журналістики та комунікацій Одеського національного морського університету (Одеса, Україна)

Листопад Наталія – кандидат педагогічних наук, викладач дошкільних дисциплін Комунальний заклад «Одеський педагогічний професійний коледж» (Одеса, Україна)

Листопад Олексій – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)

Листопад Олексій – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної освіти Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)

Лі Сюєлу – асистент кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)

Лі Шанюй – магістр, Школа іноземних мов Харбінського інженерного університету (Харбін, Китай)

Лі Юемен – аспірант, Школа іноземних мов Харбінського інженерного університету (Харбін, Китай)

Лю Дань – викладач, Школа іноземних мов Харбінського інженерного університету (Харбін, Китай)

Лю Цзясін – аспірант Харбінського інженерного університету (Харбін, Китай)

Лю Юйцзе – асистент кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)

Любимова Світлана – доктор філологічних наук, доцент, доцент кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)

Малакі Кароліна – студентка четвертого року навчання спеціальності 014 Середня освіта (Мова та література (корейська)) Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)

Мардарова Ірина – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)

Моргун Олександра – доктор філософії, начальник відділу міжнародних зв'язків, асистента кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)

Музиченко Ганна – доктор політичних наук, професор, проректор з наукової роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)

Ні Юхуань – Магістр, Школа іноземних мов Харбінського інженерного університету (Харбін, Китай)

Попова Олександра – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету іноземних мов, професор кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (Одеса, Україна)

Постригач Надія – доктор педагогічних наук, старший дослідник, старший науковий співробітник відділу зарубіжних систем педагогічної освіти і освіти дорослих, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (Київ, Україна)

Сопко Юрій – аспірант кафедри германських і східних мов та методики їх навчання Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)

Сунь Янь – викладач, Школа іноземних мов, Харбінського інженерного університету (Харбін, Китай)

Сюе Хею – аспірантка кафедри іноземних мов та літератури, Школа іноземних мов Харбінського інженерного університету (Харбін, Китай)

У Сюань – магістр, викладач, Школа іноземних мов Харбінського інженерного університету

(Харбін, Китай)

У Юе – секретар партійного комітету Школи іноземних мов Харбінського інженерного університету (Харбін, Китай)

Фан Інфан – магістр, доцент, Школа іноземних мов Харбінського інженерного університету (Харбін, Китай)

Ху Ї – здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня освіти, факультет музичної та хореографічної освіти Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)

Хуан Юйцзе – асистент кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)

Цун Ченцзюй – кандидат педагогічних наук, асистент кафедри германських і східних мов та методика їх навчання Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)

Чень Лі – магістр, Харбінський університет науки і технологій (Харбін, Китай)

Чень Хайся – магістр, доцент, Школа іноземних мов Харбінського інженерного університету (Харбін, Китай)

Чжан І – магістр, викладач, Школа іноземних мов Харбінського інженерного університету (Харбін, Китай)

Чжан Ісінь – магістр, Школа іноземних мов Харбінського інженерного університету (Харбін, Китай)

Чжан Сіньюе – кандидат магістра, Школа іноземних мов Харбінського інженерного університету (Харбін, Китай)

Чжан Цзюньнань – магістр, доцент, Школа іноземних мов Харбінського інженерного університету (Харбін, Китай)

Шетеля Ярослав – аспірант (ОНП 035 «Філологія»), Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)

Юй Ціцзя – здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня освіти, факультет музичної та хореографічної освіти Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)

Ян Цзії – магістр Харбінського інженерного університету (Харбін, Китай)

Яо Ї – студентка бакалаврату, спеціалізація з міжнародних організацій та глобального управління, Харбінського технологічного інституту (Харбін, Китай)

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

Andrushchenko Anna – first-year undergraduate student 1, Specialty C7 Journalism Odessa National Maritime University (Odessa, Ukraine)

Avsheniuk Nataliya – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Foreign Systems of Pedagogical and Adult Education, Ivan Zyazyun Institute of Pedagogical and Adult Education of the National Academy of Sciences of Ukraine (Kyiv, Ukraine)

Belyaevskaya Viktoriya – 3rd-year student, specialty 035 Philology (first – English, second – Chinese) of the Faculty of Foreign Languages of the State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky” (Odessa, Ukraine)

Chen Haixia – Master, Associate Professor, School of Foreign Languages, Harbin Engineering University (Harbin, China)

Chen Li – Master, Harbin University of Science and Technology (Harbin, China)

Ding Xin - Deputy Head of the Department of International Exchange and Cooperation, Harbin Engineering University (Harbin, China)

Fang Yingfang – Master, Associate Professor, School of Foreign Languages, Harbin Engineering University (Harbin, China)

Gao Heiyue – Postgraduate Student, School of Foreign Languages, Harbin Engineering University (Harbin, China)

Glushchenko Volodymyr – Doctor of Science (Linguistics), Professor of the Department of Germanic and Slavic Linguistics, State Higher Educational Institution "Donbass State Pedagogical University" (Sloviansk – Dnipro, Ukraine)

Gorzhankina Oksana – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky (Odessa, Ukraine)

Gudanych Natalia – Lecturer of the Department of Preschool Education, State Institution "South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky" (Odessa, Ukraine)

Havrilyuk Ksenia – Third-year Student of Speciality 014.029 Secondary Education (Other Languages (Korean) and Foreign Literature) of the State Institution "South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky" (Odessa, Ukraine)

Hu Yi – Second (Master's) Level Higher Education Candidate, Faculty of Music and Choreography Education, State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky” (Odessa, Ukraine)

Huang Yujie – Assistant Professor, Department of Translation and Theoretical and Applied Linguistics, State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky” (Odessa, Ukraine)

Iliadi Oleksandr - Doctor of Philological Sciences, Professor, Department of Translation, Theoretical and Applied Linguistics, Faculty of Foreign Languages, State Institution "South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky" (Odessa, Ukraine)

Ilona Derik - Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Translation and Theoretical and Applied Linguistics, State Institution "South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky" (Odessa, Ukraine)

Ivanenko Oleksandr Vasyliovych - Doctor of Philological Sciences, Research Fellow, Department of History of the Ukrainian Language and Onomastics, Institute of the Ukrainian Language, National Academy of Sciences of Ukraine (Kyiv, Ukraine)

Kang Xiaoyun – Lecturer, Harbin University of Science and Technology (Harbin, China)

Korolyova Nataliya Livievna – Senior Lecturer, Department of Translation, Theoretical and Applied Linguistics, State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky” (Odessa, Ukraine)

Kurasova Natalia - Senior Lecturer, Department of Journalism and Communications, Odessa National Maritime University (Odessa, Ukraine)

Li Shanyu – Master, School of Foreign Languages, Harbin Engineering University (Harbin, China)

Li Xuelu – Assistant Professor, Department of Translation and Theoretical and Applied Linguistics, State Institution "South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky" (Odesa, Ukraine)

Li Yuemen – Postgraduate Student, School of Foreign Languages, Harbin Engineering University (Harbin, China)

Listopad Natalia - Candidate of Pedagogical Sciences, Teacher of Preschool Disciplines, Municipal Institution "Odessa Pedagogical Professional College" (Odesa, Ukraine)

Listopad Oleksiy - Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Preschool Pedagogy, State Institution "South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky" (Odesa, Ukraine)

Liu Dan – Lecturer, School of Foreign Languages, Harbin Engineering University (Harbin, China)

Liu Jiaying – Postgraduate Student, Harbin Engineering University (Harbin, China)

Liu Yujie – Assistant Professor, Department of Translation and Theoretical and Applied Linguistics, State Institution "South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky" (Odesa, Ukraine)

Lyubimova Svetlana – Doctor of Philology, Associate Professor, Associate Professor, Department of Translation and Theoretical and Applied Linguistics, State Institution "South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky" (Odesa, Ukraine)

Malaki Carolina – fourth-year student of the specialty 014 Secondary Education (Language and Literature (Korean)) of the State Institution "South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky" (Odesa, Ukraine)

Mardarova Iryna – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Preschool Education of the State Institution "South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky" (Odesa, Ukraine)

Morhun Oleksandra – Doctor of Philosophy, Head of the Department of International Relations, Assistant Professor of the Department of Translation and Theoretical and Applied Linguistics of the State Institution "South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky" (Odesa, Ukraine)

Muzychenko Hanna – Doctor of Political Sciences, Professor, Vice-Rector for Scientific Work of the State Institution "South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky" (Odesa, Ukraine)

Nataliya Gudanych - Lecturer at the Department of Preschool Pedagogy, State Institution "South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky" (Odesa, Ukraine)

Ni Yuhuan – Master, School of Foreign Languages, Harbin Engineering University (Harbin, China)

Popova Oleksandra – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Dean of the Faculty of Foreign Languages

Postrygach Nadiya – Doctor of Pedagogical Sciences, Senior Researcher, Senior Research Fellow of the Department of Foreign Systems of Pedagogical Education and Adult Education, Ivan Zyazyun Institute of Pedagogical Education and Adult Education of the National Academy of Sciences of Ukraine (Kyiv, Ukraine)

Shetelya Yaroslav – Postgraduate Student (ONP 035 "Philology"), State Institution "South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky" (Odesa, Ukraine)

Sopko Yuriy – Postgraduate Student of the Department of Germanic and Oriental Languages and Methods of Their Teaching, State Institution "South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky" (Odesa, Ukraine)

State Institution "South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky" (Odesa, Ukraine)

Sun Yan – Lecturer, School of Foreign Languages, Harbin Engineering University (Harbin, China)

Tsung Chengjui - Candidate of Pedagogical Sciences, Assistant Professor of the Department of Germanic and Oriental Languages and Methods of Their Teaching, State Institution "South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky" (Odesa, Ukraine)

Wang Chenxi – PhD Candidate in Speciality 011 Educational and Pedagogical Sciences, Izmail State University for the Humanities (Izmail, Ukraine)

Wang Huang – MA, Associate Professor, School of Foreign Languages, Harbin Engineering University (Harbin, China)

Wang Hui – MA Candidate, School of Foreign Languages, Harbin Engineering University (Harbin, China)

Wang Ying – PhD, Associate Professor, School of Foreign Languages, Harbin Engineering University (Harbin, China)

Wu Xuan – MA, Lecturer, School of Foreign Languages, Harbin Engineering University (Harbin, China)

Wu Yue – Secretary of the Party Committee of the School of Foreign Languages, Harbin Engineering University (Harbin, China)

Xue Heyu – Postgraduate Student, Department of Foreign Languages and Literature, School of Foreign Languages, Harbin Engineering University (Harbin, China)

Yang Ziyi - Master's degree holder, Harbin Engineering University (Harbin, China)

Yao Yiyi - Bachelor's degree holder, specializing in international organizations and global governance, Harbin Institute of Technology (Harbin, China)

Yu Qijia - a second (master's) level higher education student, Faculty of Music and Choreography Education of the State Institution "South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky" (Odesa, Ukraine)

Zhang Junnan – Master, Associate Professor, School of Foreign Languages, Harbin Engineering University (Harbin, China)

Zhang Xinyue – Master's Candidate, School of Foreign Languages, Harbin Engineering University (Harbin, China)

Zhang Yi – Master, Lecturer, School of Foreign Languages, Harbin Engineering University (Harbin, China)

Zhang Yixin – Master, School of Foreign Languages, Harbin Engineering University (Harbin, China)

作者信息

安娜·安德鲁申科 — 乌克兰敖德萨国立海事大学新闻专业 C7 方向一年级本科生（乌克兰，敖德萨）

娜塔莉娅·阿夫谢纽克 — 教育学博士，教授，乌克兰国家科学院伊万·齐亚津教育与成人教育研究所外国教育体系与成人教育系主任（乌克兰，基辅）

维多利娅·别利亚耶夫斯卡娅 — 乌克兰乌申斯基南方国立师范大学外国语学院 035 号专业（第一外语：英语，第二外语：汉语）三年级本科生（乌克兰，敖德萨）

陈海霞 — 副教授，外国语学院，哈尔滨工程大学（中国 哈尔滨）

陈丽 — 硕士研究生，哈尔滨理工大学（中国 哈尔滨）

丁昕 — 副处长，国际交流与合作处，哈尔滨工程大学（中国 哈尔滨）

范莹芳 — 文学硕士，副教授，外国语学院，哈尔滨工程大学（中国 哈尔滨）

郇荷月 — 硕士研究生，外国语学院，哈尔滨工程大学（中国 哈尔滨）

弗拉基米尔·格卢什琴科 — 语言学博士，教授，国家高等教育机构“顿巴斯国立师范大学”日耳曼语与斯拉夫语言系（乌克兰，斯洛维扬斯克—第聂伯）

奥克萨娜·戈若然基娜 — 教育学副博士，副教授，乌申斯基南方国立师范大学（乌克兰，敖德萨）

娜塔莉亚·古达尼奇 — 国家机构“乌申斯基南方国立师范大学”学前教育系讲师（乌克兰，敖德萨）

克谢尼娅·加夫里柳克 — 国家机构“乌申斯基南方国立师范大学”014.029 专业三年级本科生（中等教育：其他语言（韩语）与外国文学方向）（乌克兰，敖德萨）

胡懿 — 国家机构“乌申斯基南方国立师范大学”音乐与舞蹈教育学院第二阶段（硕士）高等教育学习者（乌克兰，敖德萨）

黄玉洁 — 助理教授，翻译与理论及应用语言学系，乌克兰南方师范大学（乌克兰，敖德萨）

亚历山大·伊利亚迪 — 博士（语言学），教授，翻译、理论与应用语言学系，外国语学院，国家机构“乌申斯基南方国立师范大学”（乌克兰，敖德萨）

伊洛娜·杰里克 — 副博士（语言学），副教授，翻译与理论及应用语言学系主任，国家机构“乌申斯基南方国立师范大学”（乌克兰，敖德萨）

亚历山大·瓦西里约维奇·伊万年科 — 博士（语言学），研究员，乌克兰国家科学院乌克兰语言研究所乌克兰语言史与专名学系（乌克兰，基辅）

康晓芸 — 教师，哈尔滨理工大学（中国 哈尔滨）

娜塔莉娅·利维耶芙娜·科罗廖娃 — 高级讲师，翻译、理论与应用语言学系，国家机构“乌申斯基南方国立师范大学”（乌克兰，敖德萨）

娜塔莉亚·库拉索娃 — 高级讲师，新闻与传播系，敖德萨国立海事大学（乌克兰，敖德萨）

李尚雨 — 硕士研究生，外国语学院，哈尔滨工程大学（中国 哈尔滨）

李雪璐 — 助理教授，翻译与理论及应用语言学系，乌克兰南方师范大学（乌克兰 敖德萨）

李悦萌 — 硕士研究生，外国语学院，哈尔滨工程大学（中国 哈尔滨）

娜塔莉娅·利斯托帕德 — 教育学副博士，学前教育课程教师，市立机构“敖德萨师范职业学院”（乌克兰，敖德萨）

奥列克西·利斯托帕德 — 教育学博士，教授，国家机构“乌申斯基南方国立师范大学”学前教育学系主任（乌克兰，敖德萨）

刘丹 — 讲师，外国语学院，哈尔滨工程大学（中国 哈尔滨）

刘佳昕 — 硕士研究生，外国语学院，哈尔滨工程大学（中国 哈尔滨）

刘玉杰 — 助理教授，翻译与理论及应用语言学系，乌克兰南方师范大学（乌克兰 敖德萨）

斯维特兰娜·柳比莫娃 — 文学博士，副教授，国家机构“乌申斯基南方国立师范大学”翻译与理论及应用语言学系副教授（乌克兰，敖德萨）

卡罗丽娜·马拉基 — 国家机构“乌申斯基南方国立师范大学”014 号专业四年级本科生（中等教育：语言与文学（韩语）方向）（乌克兰，敖德萨）

马尔达罗娃·伊琳娜 — 教育学副博士，学前教育系副教授，乌克兰国立南方师范大学（乌克兰 敖德萨）

奥列克桑德拉·莫尔 — 哲学博士，国际关系系主任，国家机构“乌申斯基南方国立师范大学”翻译与理论及应用语言学系副教授（乌克兰，敖德萨）

汉娜·穆兹琴科 — 政治学博士，教授，国家机构“乌申斯基南方国立师范大学”科研副校长（乌克兰，敖德萨）

娜塔莉娅·古达尼奇 — 国家机构“乌申斯基南方国立师范大学”学前教育学系讲师（乌克兰，敖德萨）

聂玉环—硕士研究生，外国语学院，哈尔滨工程大学（中国 哈尔滨）

纳迪娅·波斯特里加奇 — 教育学博士，高级研究员，乌克兰国家科学院伊万·齐亚津教育与成人教育研究所外国教育体系与成人教育系高级研究员（乌克兰，基辅）

亚罗斯拉夫·舍特利亚 — 国家机构“乌申斯基南方国立师范大学”研究生（035 号专业“语言学”）（乌克兰，敖德萨）

尤里·索普科 — 国家机构“乌申斯基南方国立师范大学”日耳曼语与东方语言及其教学方法系研究生（乌克兰，敖德萨）

孙岩—讲师，外国语学院，哈尔滨工程大学（中国 哈尔滨）

宗成菊—教育学博士，助理教授，日耳曼与东方语言及其教学法系，乌克兰南方师范大学（乌克兰 敖德萨）

王晨曦—博士研究生，011 号专业：教育与教学科学，伊兹梅尔人文国立大学（乌克兰，伊兹梅尔）

王欢—硕士学位，副教授，外国语学院，哈尔滨工程大学（中国 哈尔滨）

王慧—在读硕士，外国语学院，哈尔滨工程大学（中国 哈尔滨）

王盈—博士，副教授，外国语学院，哈尔滨工程大学（中国 哈尔滨）

吴旋—讲师，外国语学院，哈尔滨工程大学（中国 哈尔滨）

吴越—党委书记，外国语学院，哈尔滨工程大学（中国 哈尔滨）

薛贺予—外国语言文学研究生，外国语学院，哈尔滨工程大学（中国 哈尔滨）

杨子怡—硕士研究生，外国语学院，哈尔滨工程大学（中国 哈尔滨）

姚怡伊—本科生，国际组织与全球治理专业，哈尔滨工业大学（中国 哈尔滨）

余其佳 — 第二阶段（硕士）高等教育学生，国家机构“乌申斯基南方国立师范大学”音乐与舞蹈教育学院（乌克兰，敖德萨）

张俊南—文学硕士，副教授，外国语学院，哈尔滨工程大学（中国 哈尔滨）

张欣悦—硕士研究生，外国语学院，哈尔滨工程大学（中国 哈尔滨）

张毅—讲师，外国语学院，哈尔滨工程大学（中国 哈尔滨）

张祎鑫—硕士研究生，外国语学院，哈尔滨工程大学（中国 哈尔滨）

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦІВ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

Підписано до друку з оригінал-макета 29.05.2025.

Формат 60×84 1

/16. Папір офсетний. Гарнітура Times.

Обл.-вид. арк. 6,04. Ум. друк. арк. 147.

Тираж 300 прим.

Різографія.

Видавництво «Харбінський інженерний університет»
м. Харбін, вул. Наньтон, 145-1, район Наньган, 150001, КНР